

*Matyás Király Katolikus
Általános Iskola és Óvoda*

5948 Kaszaper, Szent Gellért tér 2. sz.

OM: 201787

Pedagógiai Program

JÓVÁHAGYVA:

Borcsics János

főigazgató

2010. év szept. hó ...1... nap

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETŐ	5. oldal
1.1. Történeti áttekintés	5. oldal
1.1.1. Községünk történelme	5. oldal
1.1.2. Plébániánk	6. oldal
1.1.3. Nevelés-oktatás Kaszaperen	6. oldal
1.2. Küldetésnyilatkozat	7. oldal
1.2.1. A katolikus nevelési-oktatási intézmények feladata	7. oldal
1.2.2. Intézményünk küldetésnyilatkozata	7. oldal
1.3. A pedagógiai program törvényi háttere	8. oldal
1.4. Az intézmény működésének törvényi alapja: az Alapító Okirat	8. oldal
2. AZ ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA	10. oldal
2.1. Óvodánk bemutatása, helyzetelemzés	10. oldal
2.2. Gyermekkép, óvodakép	11. oldal
2.2.1. Gyermekképünk	11. oldal
2.2.2. Óvodakép	12. oldal
2.3. Az óvodai nevelés feladatai	13. oldal
2.3.1. Az óvodai nevelés általános feladatai	13. oldal
2.3.1.1. Alapérték: a vallásos életre nevelés, a keresztény értékeke megismertetése	13. oldal
2.3.1.2. Egészséges életmód alakítása	13. oldal
2.3.2. Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés	15. oldal
2.3.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	17. oldal
2.4. Az óvodai élet megszervezésének elvei	17. oldal
2.4.1. Személyi feltételek	17. oldal
2.4.2. Tárgyi feltételek	18. oldal
2.4.3. Az óvodai élet megszervezése	19. oldal
2.4.3.1. A napirend	19. oldal
2.4.3.2. Heti rend	20. oldal
2.4.4. Az óvoda kapcsolatrendszere: a szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködési formái	20. oldal
2.4.4.1. Óvoda-család	20. oldal
2.4.4.2. Óvoda-iskola	21. oldal
2.4.4.3. Óvodánk egyéb kapcsolatai	22. oldal
2.4.5. Hagyományok	22. oldal
2.5. Az óvodai élet tevékenység formái és az óvodapedagógus feladatai ...	24. oldal
2.5.1. Hitre nevelés	24. oldal
2.5.2. Játék	24. oldal
2.5.3. Verselés, mesélés	26. oldal
2.5.4. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	28. oldal
2.5.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	29. oldal
2.5.6. Mozgás	31. oldal
2.5.7. A külső világ tevékeny megismerése	33. oldal
2.5.8. Munka jellegű tevékenységek	35. oldal
2.5.9. A tevékenységekben megvalósuló tanulás	35. oldal
2.6. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	37. oldal
2.7. Gyermekvédelmi munka az óvodában	40. oldal

2.8. A szociális hátrányok enyhítését és az esélyegyenlőséget szolgáló tevékenységek	40. oldal
2.9. Sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése	41. oldal
2.9.1. Az integrált nevelés fogalma, elvei, célja, feladatai	41. oldal
2.9.2. Legfontosabb jellemzői	41. oldal
2.9.3. A fejlesztés elvei és folyamata	41. oldal
2.9.4. A pedagógus feladatai az integrált nevelés megvalósítása során	42. oldal
2.9.5. Az óvodai élet megszervezése	42. oldal
3. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA	44. oldal
3.1. Az iskola bemutatása, helyzetelemzés	44. oldal
3.2. Az intézményi nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, célja, feladatai, eszközei, eljárásai.....	44. oldal
3.2.1. Az intézményi nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, alapelvei, és kialakítandó értékei	44. oldal
3.2.2. Az intézményi nevelő-oktató munka célja	46. oldal
3.2.3. Az intézményi nevelő-oktató munka feladatai	47. oldal
3.2.4. Az intézményi nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai	48. oldal
3.3. A személyiségfejlesztés programja.....	48. oldal
3.3.1. A személyiségfejlesztés általános feladatai.....	48. oldal
3.3.2. A kompetencia alapú oktatás kiterjesztése, célja.....	52. oldal
3.4. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	54. oldal
3.4.1. A célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása	55. oldal
3.4.2. Kitűzött feladatok.....	55. oldal
3.4.3. A feladatok megvalósulásának szinterei	55. oldal
3.5. A közösségfejlesztés programja, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	55. oldal
3.5.1. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	56. oldal
3.5.2. A közösségi nevelés szinterei	56. oldal
3.5.3. A közösségi nevelés feladatai.....	56. oldal
3.5.4. Egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai.....	56. oldal
3.5.5. Iskolánk hagyományos közösségi rendezvényei	57. oldal
3.5.6. A szülők közössége	57. oldal
3.5.7. A nevelőtestület közössége.....	58. oldal
3.6. A pedagógusok helyi intézményi feladatai.....	58. oldal
3.6.1. A pedagógusok feladatai	58. oldal
3.6.2. Az osztályfőnök feladatai.....	59. oldal
3.7. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje.....	60. oldal
3.7.1. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program.....	60. oldal
3.7.2. A tehetség kibontakoztatását segítő tevékenységek	61. oldal
3.7.3. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység	61. oldal
3.7.4. Sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésének elvei.....	62. oldal
3.8. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok, a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek.....	62. oldal
3.8.1. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladata.....	63. oldal
3.8.2. A támogatás jelenlegi formái.....	63. oldal
3.8.3. A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek	63. oldal

3.8.4. A halmozottan hátrányos helyzetű, hátrányos helyzetű, veszélyeztetett tanulók iskolai teljesítményének javítását segítő intézkedések	63. oldal
3.8.5. A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek	63. oldal
3.9. A tanulók intézményi döntési folyamatban való részvétele	64. oldal
3.10. A szülő, a tanuló a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	64. oldal
3.10.1. Az intézmény partnereivel történő kapcsolattartásának formái.....	64. oldal
3.10.2. A tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái	64. oldal
3.10.3. A szülők és a pedagógusok közötti kapcsolattartás	65. oldal
3.10.4. Kapcsolattartás az iskola partnereivel	67. oldal
3.11. Tanulmányok alatti vizsgák megszervezése, követelményei	67. oldal
3.11.1. Osztályozó vizsga.....	68. oldal
3.11.2. Javítóvizsga.....	68. oldal
3.11.3. Különbözeti vizsga.....	68. oldal
3.11.4. A vizsgatárgyak részei és követelményei.....	69. oldal
3.12. A felvétel és az átvétel helyi szabályai	69. oldal
3.12.1. Az általános iskolába jelentkező első osztályos tanuló felvétele	69. oldal
3.12.2. Átvétel más iskolából	69. oldal
3.13. Elsősegély nyújtási ismeretek elsajátításával kapcsolatos terv	70. oldal
3.13.1. Az iskolai elsősegély nyújtás oktatásának legfőbb célja.....	70. oldal
3.13.2. Az elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátításának formái	70. oldal
3.13.3. Módszerek, eszközök	70. oldal
4. HELYI TANTERV.....	71. oldal
4.1. Az iskola tantárgyi rendszere, óraterve	71. oldal
4.1.1. Tantárgyi rendszer évfolyamokra bontva.....	71. oldal
4.1.2. A választott kerettanterv feletti óraszámok	72. oldal
4.1.3. A választott kerettanterv típusa	73. oldal
4.1.4. A helyi tanterv bevezetésének ütemezése	74. oldal
4.2. Egyéb foglalkozások	76. oldal
4.3. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	77. oldal
4.4. A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósításának szabályai.....	77. oldal
4.5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megszervezése	79. oldal
4.5.1. A könnyített- és a gyógytestnevelés megszervezésének, a tanulók könnyített- vagy gyógytestnevelés órára történő beosztásának rendje	79. oldal
4.6. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja, formája, magatartása és szorgalma minősítésének elvei.....	79. oldal
4.6.1. A tanuló tanulmányi munkája.....	79. oldal
4.6.2. A tanuló magatartásának és szorgalmának követelményei	80. oldal
4.7. Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	82. oldal
4.7.1. Csoportbontások	82. oldal
4.7.2. Egyéb foglalkozások	82. oldal
4.8. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek.....	83. oldal
4.8.1. Alapelvek, jövőkép	83. oldal
4.8.2. Az intézmény céljai.....	84. oldal
4.8.3. A környezeti és egészségnevelés szinterei	84. oldal
4.8.3.1. A környezeti nevelés szinterei	85. oldal
4.8.3.2. Az egészségnevelés szinterei	85. oldal

4.8.4. Testnevelés, tömegsport foglalkozások alapvető céljai	86. oldal
4.9. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	86. oldal
4.10. A tanulók jutalmazásával összefüggő, a magatartás és szorgalom	
értékeléséhez és minősítéséhez kapcsolódó elvek.....	87. oldal
4.10.1. A tanulók dicsérete és jutalmazása	87. oldal
4.10.2. A tanulók fegyelmezése	88. oldal
4.11. Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az	
ismeretek számonkérésének rendje.....	88. oldal
4.11.1. Elvek	88. oldal
4.12. Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli	
és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.....	89. oldal
4.12.1. A házi feladat célja.....	89. oldal
4.12.2. Elvek	89. oldal
4.13. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei.....	90. oldal
4.14. A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztési programja	90. oldal
4.14.1. A habilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai és	
feladatai	90. oldal
4.14.2. A habilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó	
tényezők.....	90. oldal
4.14.3. A társadalmi integráció kívánalmai	91. oldal
4.14.4. A habilitációs, rehabilitációs fejlesztés feltételei.....	91. oldal
4.14.5. Kapcsolatok	91. oldal
5. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	92. oldal
5.1. Legitimációs záradék.....	92. oldal
5.2. Ratifikációs záradék	92. oldal

CD Melléklet:

- Kerettantervi rendelet
- Helyi tanterv

*"A Lélek gyümölcse viszont: szeretet, öröm, békeesség, türelem, kedvesség, jóság, hűség,
szelídség, önmegtartóztatás. Ezek ellen nincs törvény."
Gal(5:22-23)*

1. BEVEZETŐ

1.1. Történeti áttekintés

1.1.1. Községünk történelme

Békés megye déli részén fekvő Kaszaper község őse, a középkori Pereg város a Száraz-ér partján, a környező tájból észrevehetően kiemelkedő ún. Templom-halmon épült fel, közepén a templommal, körülötte lakóházakkal

Az 1937-ben itt végzett ásatások során feltárt, sírokban talált leletek bizonyítják, hogy a korai Árpád-kortól a Hunyadiak, illetve I. Ferdinánd koráig ide temetkeztek az emberek. A hely folyamatosan lakott volt, fejlődése során a középkori dokumentumokban, Mátyás Király idejében mezővárosként szerepel.

Az első hiteles írásos említést lakóhelyünkéről Rogerius mester Siralmas Énekében találjuk, mely az 1241-es tatárjárásról szól. Ebben tudósít Pereg város pusztulásáról, ahol hetven falu népe keresett menedéket. Ahhoz, hogy a település újjászülessen, több mint két évszázadot kellett várni. Az 1552. évi török hadjárat Kasza-pereget is elpusztította, de a hadjárat után lakosai fokozatosan visszatértek. Az 1596-os esztendő a teljes pusztulást jelentette a településnek, amikor a török-tatár seregek teljesen feldúlták. A török kiűzése után Kasza-pereg a szomszédos területekkel együtt elnéptelenedett és sivár pusztává vált.

A későbbi időkben több bérlő is feltűnt Kaszaperpusztán, amit hol az egyik, hol a másik környező településhez csatoltak. A kiegyezés évében, 1867-ben alakult újra Kaszaperpuszta községgé.

Az első világháborút követően az 1920-as években, az akkori földreformtörvény végrehajtása során újraterelítették, Kaszaperpuszta-Újtelep néven, a jelenlegi település helyén. 1926-ban Kaszaperpuszta "Kaszaper" néven önálló nagyközséggé alakult, s ezt az önállóságot a mai napig megőrizte.

A település fejlődése a rendszerváltás óta dinamikus és nagy léptekkel halad előre: rendezett utcák és házak, a közelmúltban felújított középületek, szép központi park, fogadja az ide látogatót. A hatalmas zöld felületek, fák, füves terek, virágos szegélyek, kertek kellemes látványt nyújtanak.

Településen szilárd burkolatú utak vannak, teljes a közművesítés, megoldott a víz és szennyvízelvezetés, a hulladékgyűjtés.

2000-ben népszavazással csatlakozott Pusztaszőlős Kaszaperhez, 174 fővel, s ekkor kezdődött meg a korábban gazdátlan és elhanyagolt településrész fejlesztése is. A lebontásra ítélt régi Weinckheim-kúriából, 2003. nyarára 14 férőhelyes szociális otthon létesült.

Községünkben a legnagyobb munkáltató valójában az önkormányzat, ahol az intézmények állandó létszámán kívül - óvoda, iskola, polgármesteri hivatal, konyha és asztalosműhely - a közmunkaprogramok keretében van foglalkoztatásra lehetőség. A községben van gyógyszertár és jól felszerelt orvosi-fogorvosi rendelő is. Folyamatosan működik a művelődési ház, otthont adva a könyvtárnak, szakköröknek és kluboknak, szervezett kulturális programoknak.

Kaszaper az országos közúthálózatban igen jó helyet foglal el, hiszen az Orosháza-Mezőkovácsháza-Battonya, illetve a Békéscsaba-Szeged városokat összekötő 4432., illetve a 4428. számú műutak kereszteződésében fekszik.

1.1.2. Plébániánk

Kaszaper lakosságának többsége már a kezdetekben is római katolikus vallású volt. Az 1920-as évekre kialakult falu lakói szerették volna igénybe venni az egyházi szolgáltatásokat és magát a templomot. 1924-ben a központi Szent Gellért téren nagyszámú résztvevő mellett megtartott szentmisén lerakták az alapjait a ma is meglévő kápolnának.

A kápolnát és a mellé ácsolt haranglábat egy kisebb és nagyobb haranggal valamint egy lélekharanggal 1925. június 1-én adták át. Főpásztori megbízás alapján Köller Rezső végegyházi plébános volt az első lelkész, aki az új templomban kezdte meg működését. Később Mezőkovácsháza, majd Magyarbánszék fíliája lett. 1933-ban szervezték meg a lelkészséget.

1948-49-ben a kápolna bővítésére, renoválására került sor.

1975-ben új harangállvány készült a templom mellé, majd 1979-ben új plébánialak is épült. Később Tótkomlós látja el a lelkészi teendőket oldallagosan, majd 1999-ben ismét visszakérül Mezőkovácsházához. 2012. évben a templomot teljesen felújította az egyház és az önkormányzat. Új tető, belső és külső burkolatok, padok, ablakok, hangtechnika került az épületbe.

A templom és a község védőszentje Szent Gellért, a központi tér is ezt a nevet viseli.

1.1.3. Nevelés-oktatás Kaszaperen

Kaszaper legelső iskolája az 1867. évi oktatási törvénynek megfelelően állami támogatással épült, és 1873. tavaszán egy tanítói lakással együtt került átadásra. A tanköteles tanulók 77 %-a járt iskolába, az 1878-79-es tanévtől maradtak ránk írásos dokumentumok.

Ezekben az időkben az iskolák fenntartására, tárgyi feltételeinek javítására nagyon kevés pénz jutott. Kaszaper pusztai lakossága azonban gyarapodott, ezért mindenképpen szükségessé vált az egy tantermes iskola bővítése. 1928-ban épült fel a mai Szent Gellért téren a három tantermes, tanítói lakással is ellátott szép iskola.

Az 1950-es években bővítették ki az iskolát, és alakult ki a mai képe.

A rendszerváltás után megjelenő pályázati lehetőségek alkalmat biztosítottak arra, hogy az iskolát tovább bővítse, korszerűsítse a fenntartó önkormányzat. Így 1998-ban különálló új épület került kialakításra, melyben számítástechnikai- és nyelvi tanterem kapott helyet, 2002-ben az alsó tagozatos szárny egészült ki egy új tanteremmel, majd 2005-ben egy zsibongóval. Az utóbbi években teljes felújítás történt a felső tagozatos épületrészben, kibővítve egy új tanteremmel, portával, orvosi szobával, könyvtár szobával, vizes blokkal. A 2009-2010. tanévben az óvoda épülete és udvara került átépítésre. Az alsós iskolaépület felújított mosdó és WC helyiségeit 2011-ben vehették birtokba az iskola tanulói. Folyamatosan gazdagodik az intézmények eszközállománya is: digitális táblák, korszerű számítástechnikai- és szemléltető eszközök állnak a tanulók rendelkezésére.

1996 óta folyamatosan biztosítja az önkormányzat az ingyenes gyermekétkeztetést valamennyi iskolás és óvodás gyermek számára, mely nagy segítség a családoknak a

beiskolázáshoz adott anyagi támogatás mellett. Iskolánk és óvodánk a község egyetlen közoktatási intézményeként látja el az alapfokú nevelés-oktatás feladatát.

1.2. Küldetésnyilatkozat

1.2.1. A katolikus nevelési-oktatási intézmények feladata

A katolikus közoktatás tudatosan arra kötelezi el magát, hogy az egész ember kifejlesztésén munkálkodjék, hiszen Krisztusban a tökéletes emberben, minden emberi érték teljesen kibontakozik, és egymásba fonódik. Ez adja a katolikus iskolák legsajátosabb katolikus jellegét, és ebben gyökerezik az a kötelessége, hogy tisztelje az emberi értékeket, érvényre juttatva azt az autonómiát, amely megilleti őket, s közben betöltve saját küldetését, amely minden ember szolgálatára kötelezi.¹

Az Egyházban a katolikus közoktatás szerepe egyre nagyobb. „A nevelés eszközei közül a krisztushívőknek különösen nagyra kell értékelniük az iskolákat (óvodákat, kollégiumokat), amelyek kiemelkedő segítséget nyújtanak a szülőknek nevelési feladatuk teljesítésében.”²

A katolikus iskolában az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; az oktatóknak pedig ki kell tölteniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel.³

Mint minden nevelési és oktatási intézmény, a katolikus óvoda is pedagógus függő. Céljait csak akkor érheti el, ha az óvodapedagógusokat sőt a technikai dolgozókat is áthatja a katolikus küldetéstudat.

A Teremtő szellemi, lelki, testi értékeket helyezett el a gyermekben, amelyeket a neveléssel kell felszínre hozniuk azoknak, akik a gyermekért felelősek. A gyermeket sem a szülő, sem a pedagógus nem formálhatja „*saját képére és hasonlatosságára*”, hanem a mennyei Atya vele kapcsolatos szándékát kell kifürkésznie, és megvalósulásában segíteni

1.2.2. Intézményünk küldetésnyilatkozata

*"Az emberi személyiség anyagi és lelki igényével központi helyet foglal el Jézus tanításában: ezért annak kibontakoztatása a katolikus iskola legfőbb célja."*⁴

Korunk nélkülözi a stabil értékrendet. Az egyházi intézmény a krisztusi tanítás fényében felismerve az ember alapvető küldetését, az egészséges személyiség és a hit alapjait egyszerre kívánja megvetni.

Célunk a gyermekek egész személyiségének fejlesztése, amelyben ötvöződik a hívő ember stabil világnézeti meggyőződése a megszerzett tudással és ismeretekkel. Ennek eredményeként egész intellektusát jellemezzék a keresztény erkölcsi értékek, legyen aktív tagja a közösségnek, annak biztos tudatában, hogy mindig számíthat segítségre, és mindig kész arra, hogy segítségére legyen másoknak, megtalálva egyben saját egyéni boldogságát is.

¹ Katolikus Iskolák Magyarországon. 7.8.14. oldal

² Egyházi Törvénykönyv (CIC. 796.1. kánon)

³ Egyházi Törvénykönyv (CIC 803.2. kánon)

⁴ Vö.: II. János Pál pápa Üzenete az olaszországi katolikus iskolák I. Kongresszusához - Osservatore Romano 1991. nov. 24. 4. lap.

Pedagógiai tevékenységünk során kapjon olyan ismerteket, melyek lehetővé teszik a modern világban való biztos eligazodást, a kihívásokra adott méltó válaszokat. Segít eligazodni, magabiztos választást kínál a jövő tervezésében.

1.3. A pedagógiai program törvényi háttere

- A Köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
- A 243/2003. (12. 17.) Kerettantervi kormányrendelet
- Egyházi törvénykönyv (Codex Iuris Canonici)
- A Gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. tv. módosítása a 2002. évi IX. törvény
- A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat-és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet
- A lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházról 1990. évi IV. törvény
- Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet
- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendelet
- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendelet módosításáról szóló 5/2020. (I.31) kormányrendelet

1.4. Az intézmény működésének törvényi alapja: az Alapító Okirat

Az intézmény neve: Mátyás Király Katolikus Általános Iskola és Óvoda

Székhelye: 5948 Kaszaper, Szent Gellért tér 2.

Telephelye: 5948 Kaszaper, Rákóczi Ferenc utca 58-60. szám

Az intézmény fenntartója: Szeged-Csanádi Egyházmegye

Az alapító neve, címe: Szeged-Csanádi Egyházmegye, 6720 Szeged, Aradi vértanúk tere 2.

Az iskola alapító okiratának száma, kelte: 63-9/2017.; 2017. április 27.

A működési engedélyt kiadó szerv: Békés Megyei Kormányhivatal

A működési engedély kelte: 2017. június 9.

Az iskola működési területe: Kaszaper és vonzáskörzete

A közoktatási megállapodás: Szeged-Csanádi Egyházmegye és Kaszaper Község Önkormányzata között

A közoktatási megállapodás kelte: 2012. május 24.

Az intézmény jogállása, gazdálkodási jogköre: Önálló jogi személy, a SZEGEKIF által jóváhagyott költségvetés alapján önálló gazdálkodási jogkörrel rendelkezik, teljes jogkörrel rendelkező vezetői felelősség mellett.

Az engedélyezett évfolyamok száma, tanulólétszám: Általános iskola: 1-8 évfolyam,
Óvoda : 2 csoport; maximális tanulólétszám: 210 fő.

2. AZ ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2.1. Óvodánk bemutatása, helyzetelemzés

Óvodánk a község központjától kissé távol esik, de jól megközelíthető, nyugodt helyen található. Az intézmény eredetileg két fő részből állt. Régebbi épületét a múlt század derekán kezdték építeni, majd folyamatosan bővítették, átépítették, összekötötték a két részt. A legutóbbi átalakítás a 2018. évben történt, pályázati forrásból újult meg intézményünk. A fő hangsúly az akadálymentesítésen volt, de az egész épület szebb és modernebb lett.

Az épület felújításakor udvarunk is megszépült. Pályázati pénzből új játékokat vásároltunk, s az egész udvart úgy alakítottuk, hogy a csoportok ne legyenek elkülönítve egymástól. A napos és árnyékos területek aránya és nagysága egyaránt lehetőséget ad nyugodt és mozgalmas tevékenységekre is. A mozgásképességek, az általános erőnlétük fejlesztése mellett a gyermekek egyéb képességei is fejlődhetnek akár spontán, akár irányított módon.

A két csoportunk vegyes életkorú. Az új csoportszervezési formát, a különböző életkorú gyermekekből álló csoportokat a 2008/2009-s nevelési évben vezettük be, és az integráció feltételeit figyelembe vételével alakítottuk ki. Igyekeztünk mindkettőben egyenlő számú halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket elhelyezni, figyeltünk a korcsoportok arányára, de azt is mérlegeltük az elosztásnál, hogy a testvérek, barátok egy csoportba kerüljenek, így már óvodába lépéskor kedvező hatások érik a gyermekeket.

Óvodánk az egyetlen ilyen jellegű köznevelési intézménye községünknek, s e minőségében állandó társadalmi kontroll alatt működik. Az óvodába érkező gyermekeken tükröződik a falu népességének sokszínű rétegződése, a helyi társadalmi, gazdasági környezet.

Intézményünkben sajnos nő a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma. Gyermekvédelmi felelősrünk nagyon körültekintően, lelkiismeretesen végzi munkáját, és rendszeres kapcsolatot tart az e téren kompetens személyekkel. Óvodánk nem kívánja átvállalni a család, a szülők szerepét, feladatunk az együttműködés, a kiegészítés, néha a pótlás. Az óvoda mintát adhat, de a körülményeket nem változtathatja meg.

Közös célunk, hogy tartalmas és örömteli óvodáséletet biztosítsunk a gyermekeknek, és a családdal együttműködve a 3–7 éves gyermekekből a világra rácsodálkozni tudó, harmonikus személyiséget neveljünk, valamint megalapozzuk a tanuláshoz szükséges készségek és képességek sokaságát.

Nevelőmunkánkat a „Kikelet Alapítvány az Óvodásokért” alapítványunk segíti.

Intézményünk nyitott mindazon családok számára, akik elfogadják az óvoda katolikus szellemiségét. Feladatunk a keresztény családi nevelés folytatásaként a keresztény értékek erősítése.

Más felekezetből érkező családoknál tiszteletben tartjuk saját vallási szokásaikat. Szívesen látjuk azon családok gyermekeit is, akik bár formálisan nem tartoznak egyik keresztény közösséghez sem, de készek az együttműködésre azzal a szemlélettel, amely a gyermekkel (emberrel) kapcsolatosan a keresztségben fogalmazódik meg.

Óvodánk jelenleg működő két csoportja:

Katica csoport

Napocska csoport

Óvodánkra jellemző a kezdeményezőkézség; a szülői ház felé való nyitottság, amely a nyílt napok, s a számos közös rendezvények megvalósulásában rejlik. Ilyenek pl. a munka délelőttök, az ünnepi közös készülődések, a gyermeknapi rendezvények. A hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatását, az anyanyelvi nevelést, az érzelmi nevelést és az egészséges életmódra nevelést kiemelten kezeljük.

2008 és 2011 között viselhettük a „Zöld Óvoda” címet, amely kötelez minket arra, hogy a környezet-megismerésre való nevelést, a környezettudatosságot, az egészséges életmódra való nevelést előtérbe helyezzük, minél több információhoz, tapasztalathoz jutassuk a gyermekeket ezen a téren. Tanulják meg, hogyan alakíthatják anélkül a természetet, hogy kárt tennének benne.

Óvodánk felé nagyok az elvárások, s mi ennek eleget teszünk. Évről évre bizonyítjuk, hogy számunkra a gyermekek mindenekfelett álló érdeke a legfontosabb, értük munkálkodunk. A gyermekek fejlődéséért, jó létéért, sikeres iskolakezdéséért. Voltak időszakok, amikor nagyon nehéz volt a munkánk, mert a tárgyi feltételeink nem voltak a megfelelőek és nagy létszámú csoportokkal kellett megfelelni az elvárásoknak. Manapság a tárgyi feltételek, hála a fenntartó gondoskodásának, már jónak mondhatóak, a csoportlétszámok is közelítenek az ideálshoz. Az óvoda teljes nyitva tartási idejében a gyermekekkel történő foglalkozások mindegyikét óvodapedagógus irányítja. Folyamatosan figyelemmel kísérjük fenntartónk, a katolikus egyház és a szülők igényeit, amelyeket legjobb tudásunk szerint, az óvoda érdekeit szem előtt tartva teljesítünk.

2.2. Gyermekkép, óvodakép

2.2.1. Gyermekképünk

Az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

Az óvodás gyermeket, mint Isten egyedi és csodálatos teremtményét, gondoskodás és különleges védelem illeti meg.

Katolikus óvodai nevelésünkkel olyan gyermekek nevelése a célunk, akik érzelmileg gazdagok, mélyen kötődnek közösségünkhöz. Tudnak nevetni, felfedezni, csodálkozni. Környezetükben jól tájékozódóak, nyitottak, érdeklődőek, önmagukat értékelni tudóak, másokat elfogadóak, együttműködőek.

Legyenek boldogok, önállóak és kiegyensúlyozottak, viselkedésük igazodjon az emberi együttélés szempontjából lényeges szabályokhoz. Legfőbb élményforrásuk a játék legyen, amely a személyiségfejlesztés színtere, a tanulás és a készség-képességfejlesztés

leghatékonyabb módja. Legyen büszke magyarságára, ismerje meg népének kultúráját, hagyományait.

2.2.2. Óvodakép

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család.

Az óvoda a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvodában, miközben az teljesíti a funkcióit (óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő), a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

Az óvodai nevelés célja az, hogy elősegítse az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).

— Óvodai nevelőmunkánk középpontjában a gyermeki személyiség kibontakoztatása, sokoldalú harmonikus fejlesztése áll, melyet a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával és az egyenlő hozzáférés esélyének biztosításával valósítunk meg.

— Törekszünk arra, hogy a gyermekek óvodás időszaka hittel teli élményekben, tartalmas, egészséges, esztétikus, kulturált nevelési közegben teljék annak érdekében, hogy a bennük lévő lehetőségek, értékek kibontakozzanak, és olyanná váljanak, amilyennek Isten öröktől fogva elképzelte őket. Az óvodáskor végén örömmel, magabiztosan, megfelelő érettséggel álljanak az iskolában rájuk váró feladatok elé.

— Hisszük, hogy nevelésünkkel sikerül olyan alapokat leraknunk, mellyel gyermekeink későbbi életükben is boldog, Istent szerető, útmutatásait betartó, kiegyensúlyozott, boldog felnőttek lesznek.

— Törekszünk arra, hogy a gyerekek óvodai élete önmegvalósító, élményt adó tevékenységekben teljessédjék ki, a lehetőségek széles tárházával. Törekszünk arra, hogy a velünk kapcsolatban állók elégedettségét kivívjuk a nyugodt, szeretetteljes légkörrel, gyerekszeretetünkkel, innovatív pedagógiai munkánkkal.

— Törekszünk a család-óvoda nevelőpartneri kapcsolatának minőségbeli összehangolódására, az együttnevelésre.

— Hisszük, hogy céljaink megfontoltak, felelősséggel átgondoltak, s jó hírnevünk érdekében el is érjük ezeket a célokat.

— Hisszük, hogy nevelőmunkánk legfontosabb és leghatékonyabb eszköze a mással nem helyettesíthető játék. Hisszük, hogy az örömteli játék segíti legjobban a gyermeki személyiség kibontakoztatását.

— Hisszük, hogy elkötelezettségünk a természet iránt segíti a gyermeket is természetbaráttá, természetvédőkké válni.

— Hisszük, hogy a környezettudatos szemléletmód alakításával már gyermekkorban tudatossá válik pl. a víz- és áramtakarékosság, a hulladék szelektív gyűjtése, az újrahasznosítás, a környezet védelme, megóvása.

— Hisszük, hogy gyermekeink által változik majd a szülők szemlélete, környezettudatos szokása.

— Hisszük, hogy a Zöld Óvoda megtanította intézményünket, azt fenntarthatóvá tenni.

— Hisszük, hogy megnyerjük a HH és a HHH gyermekek szüleinek bizalmát a jó együttműködés érdekében.

- Hisszük, hogy rendezvényeink szervezésével, ünnepeinken való részvételek szorgalmazásával szülői közösségek kovácsolódnak.
- Hisszük, hogy vonzóvá tehetjük a szülők számára óvodánkat gyermekszeretettel, és azt, hogy szívesen fogadják tanácsainkat.
- Törekszünk a gyermekek esélyegyenlőségének legoptimálisabb megvalósítására.
- Mindezek megvalósítására olyan intézményi közösségi légkör megteremtésére vállalkozunk, ahol jól érzi magát az óvodapedagógus és gyermek, ahol természetes elvárás egymás személyiségének tiszteletben tartása, a kölcsönös együttműködés a feladatok megvalósítása során.
- Óvodánk életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk.
- A nevelés során figyelembe vesszük a gyermek egyéni képességeit, szükségleteit.
- Teret adunk a színes, sokoldalú óvodai életnek, a játéknak, a munkának; fejlesztjük a gyermekek, önismeretét, együttműködési képességét, akaratát; hozzájárulunk életmódjuk, motívumaik, szokásaik, értékekkel való azonosulásuk fokozatos kialakításához, megalapozásához. Ez olyan pedagógiai munkát feltételez, amelynek középpontjában a gyermekek képességeinek, személyiségének a fejlesztése áll, figyelembe véve, hogy a nevelés színtere nemcsak az óvoda, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is.

2.3. Az óvodai nevelés feladatai

2.3.1. Az óvodai nevelés általános feladatai

2.3.1.1. Alapérték: a vallásos életre nevelés, a keresztény értékek megismertetése

A katolikus óvoda éppen olyan gyermekintézmény, mint az állami fenntartásúak, azonban szemléletében, életrendjében arra törekszik, hogy óvodásaiban megalapozza a krisztusi értékrendet, s azon belül a katolikus életformát. Mindennapos „elcsendesedéseink” alkalmával a gyermekekben alakítjuk a hit elfogadásának képességét. Ebbe építünk be „erkölcsi beszélgetéseket” is, melyeken örökérvényű igazságokat dolgozunk fel a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően. (szeretet, segítség, igazmondás, egymásra figyelés, bocsánatkérés, vigasztalás, szelídség, hála, türelmesség...)

2.3.1.2. Egészséges életmód alakítása

A testi nevelés feladatrendszerét elsősorban a gondozás és a mozgás által kívánjuk megvalósítani. Fontos feladatunk az a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése.

- Folyamatos odafigyeléssel, sürgetésmentes, elfogadó légkörben, sokirányú gondozási tevékenységgel biztosítjuk a gyermekek komfortérzetét.
- A gyermekek testi szükségleteinek kielégítésére a gondozás során megfelelő szokásrendszert alapozunk meg.
- Figyelmet fordítunk a helyes testápolás, az étkezés, az öltözködés és betegségmegelőzés szokásainak kialakítására.
- Egészséges és biztonságos környezeti feltételeket teremtünk.
- Megszerettetjük a mozgást, elősegítjük, hogy mozgásuk összerendezetté váljék.
- A szabadban is rendszeres mozgásos tevékenységet szervezünk, amely elősegíti az egészséges életvitel kialakítását és megerősíti a mozgásról szerzett pozitív élményeket.
- Az óvónők által kezdeményezett rendszeres napi-mozgással fejlesztjük a testi

képességeiket, fizikai erőnlétüket.

Célunk: A gyermekek életkorának megfelelő helyes életritmus, egészséges életvitel kialakítása, testi fejlődésük elősegítése.

Feladatunk:

A gyermekek gondozása, testi szükségletük, mozgásigényük kielégítése.

A gyermekek eredményes gondozása érdekében fontosnak tartjuk a családdal való együttműködést.

A helyes életritmust fokozatosan az életkori és egyéni sajátosságoknak megfelelően a családdal együttműködve alakítjuk ki. A gyermek egészséges fejlődésének alapvető feltétele a gyermek testi komfortérzetének kielégítése. A gondozási feladatok végzése közben kialakítjuk a bensőséges gyerek-felnőtt kapcsolatot, őszintén, tapintatosan közeledünk hozzájuk, így ők is elfogadnak bennünket. A fokozatosság betartásával arra törekszünk, hogy a gyermekek egyre önállóbban elégítsék ki szükségleteiket.

Az egészségügyi szokások pontos menetét megbeszéljük a csoportban dolgozó dajka nénikkel az azonos gyakoroltatás miatt. A gondozási műveletek közben beszélgetünk a gyermekekkel, szükségleteik, kívánságaik jelzésére, szóbeli kifejezésére készítjük őket. Az óvodában a gyerekek folyékony szappannal, folyóvízben mosnak kezét WC-használat után, étkezés előtt és minden olyan esetben, amikor szükséges. Lehetővé tesszük, hogy a gyerek akkor mehessen ki a WC-re, amikor akar, szükségleteit társaitól elválasztva nyugodt körülmények között végezhesse.

A fogmosást a gyerekek az óvodában is gyakorolhatják. A papír zsebkendőt minden csoportban a gyermekek számára elérhető helyen tároljuk, s azt egyszeri használat után fedett szeméttartóba dobhatják. Az öltözködéskor a rétegeiséget hangsúlyozzuk a szülők körében is. Fontosnak tartjuk, hogy ruházatuk tiszta, izléses és praktikus, önállóságukkal és az óvodai élettel összhangban legyen. A család otthoni öltözködési szokásainak alakításában, izlésformálásában szükség esetén besegítünk, felhívjuk a szülők figyelmét a gyerekek naponkénti fehérnemű váltására. Óvodánk számára a napi háromszori étkezést – benne a gyermekek speciális diéta igényeit is - a napközi otthonos konyha biztosítja. Alkalmanként véleményünkkel egy-egy étrend-összeállítással segítséget adunk az ételt előállító intézménynek.

Az étkezések azonos időpontban 3 órás időközökre elosztva, kulturált körülmények között zajlanak. Az étkezések kötött időtartamúak, de figyelembe vesszük a gyerekek tempóját, egyéni szükségleteiket.

A gyermekek mindennapi mozgásigényének kielégítését a változatos udvari játékokkal, a sokféle, sokirányú mozgásos szabályjátékokkal, a népi dalos játékokkal és a körjátékokkal biztosítjuk. A szervezett mozgásokat rossz idő esetén a rendelkezésünkre álló bordásfalakkal ellátott tornateremben is meg tudjuk szervezni. A gyerekek az udvaron annyit mozognak, amennyire egyénileg igényük van. Rövidebb, hosszabb sétákat, kirándulásokat szervezünk, amelyek időtartamát a gyerekek életkorához igazítjuk.

A nyugodt pihenéshez biztosítjuk az optimális feltételeket (szellőztetés, csend, nyugalom). Mesével, dallal nyugtatjuk meg a gyerekeket, a különböző alvásigényeket figyelembe vesszük, nem erőltetjük.

A gyerekek egészségének védelme, edzettségének biztosítása, egészségének megőrzése.

A gyerekek testi épségének védelme és a baleset megelőzés érdekében önmaguk és társaik testi épségének megóvására neveljük őket. A szülők figyelmét felhívjuk, hogy rágógumit, gyűrűt és egyéb balesetet okozható tárgyakat ne hozzanak gyermekeik. Az óvodában megbetegedett gyermekeket azonnal elkülönítjük, értesítjük a szülőket. Amíg

nem érkeznek meg gondoskodunk a gyermekekről. A fertőzések elterjedését a gyakori szellőztetéssel, edzéssel, saját tárgyak használatával igyekszünk elkerülni. Az esetleges ágybavizelést tapintatosan kezeljük, igyekszünk a szülőkkel közösen az okokat megkeresni és kiküszöbölni. Az egészségük megőrzéséhez fontos, hogy edzettek legyenek, ezért minden időszakban sokat tartózkodunk a friss levegőn, futkározhatnak, szabadon mozoghatnak, télen hógolyózhatnak, szánkózhatnak, csúszkálhatnak.

A gyermek fejlődéséhez szükséges egészséges környezet biztosítása.

A lehetőségeinket figyelembe véve igyekszünk olyan tárgyi környezetet kialakítani, amely kedvezően befolyásolja a gyermekek egészséges életmódjának alakulását. Óvodánk tágas udvara sokféle lehetőséget nyújt a változatos játéktevékenységekhez. A nagy, szabad füves terület alkalmas a szervezett mozgásos tevékenységekre tavasztól késő ősziig. A különböző ügyességi játékokkal, labdákkal, mászóakkal, valamint a szimbolikus játékok különböző kellékeivel biztosítjuk a gyerekek változatos tevékenységeit. Minden fémről készült játékot felváltottunk fából készült, ill. esztétikus műanyag mozgásfejlesztő játékeszközökkel. Az udvaron lehetőség adódik arra is, hogy a gyermekek együtt játszhatnak más csoportba járó barátaikkal. A közös játék erősíti óvodánk összes gyermekének összetartozását.

Az öltözőkben a gyermekek számára külön fogas, megfelelő nagyságú tároló hely áll rendelkezésre. A csoportszobák a játék és a foglalkozás színtere, egyúttal az étkezés és az alvás helye is, amelyet ízlésesen, esztétikusan, célszerűen rendezünk be. A mosdóban megfelelő méretű eszközök vannak, minden gyereknek külön fogmosó felszerelése, ivópohara, törülközője van. A baleseti veszélyforrásokat próbáljuk kiküszöbölni, (pl.: a fűtőtestek védőráccsal való ellátása) illetve fokozott felügyeletet biztosítani (mászóaknál, csúszdánál).

2.3.2. Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés

Az érzelmi nevelés korai hatékonysága döntő befolyással bír. A boldog gyermekkor megalapozza a kiegyensúlyozott, alkotó felnőtt életet. De a boldog gyermek mellé feltétlenül boldog szülők kellenek. Az óvoda ezért kiemelt feladatának tekinti a családi házzal való kapcsolatot, és e téren mer szeretettel és következetesen igényeket támasztani. Nem csupán a gyermek egyéni, testi, lelki, szellemi képességeinek a fejlesztésére helyezzük a hangsúlyt, de ugyanilyen odaadással fejlesztjük a közösségi intelligenciát is. Az Egyház nem igényeket követ, mintegy szolgáltatást végezve, hanem hitelvei mentén igényeket támaszt. A nevelés, oktatás feladatában részt vevő személyek legfőbb értéke a hit, illetve a hitre való készség. Ezt nem elvárjuk egymástól, hanem tapintatosan efelé segítjük egymást.

A gyermekek életkorából adódó, érzelmi vezéreltségük figyelembevételével valósítjuk meg az érzelmi nevelésüket.

— Minden lehetőséget megragadunk arra, hogy a gyermek kielégítthesse társas szükségleteit. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermek, mint egyén megtalálja helyét a közösségben. A közösségi életre való felkészítést segíti elő a gyermek számára biztonságot nyújtó, megalapozott és következetes, ám rugalmasan kezelt szokásrendszer. Így fejlődik a gyermek normarendszere, amely a további fejlődésnek alapja és egyben a felnőtté válás feltétele.

— Olyan óvodai légkört teremtünk, amelyben az interperszonális kapcsolatok sokféle érzelmi kifejezést és élményt biztosítanak.

— Olyan értékrendet közvetítünk, ami hozzájárul a pozitív értékek kialakulásához, az erkölcsi és akarati tulajdonságok fejlődéséhez.

- Az óvodai élet során elősegítjük a szocializáció fejlődését, az énkép reális alakulását az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő képesség kialakulását.
- Sok tevékenységet szervezünk, amellyel növeljük a hatékonyság érzését, erősítjük az én-kontroll funkcióit, csökkentjük az agresszivitás lehetőségét.
- Az emberi és természeti környezet értékeinek, szépségeinek felismerését érzellemmel teli tapasztalásokkal, sokféle, szemléletes módszerrel segítjük.
- A beszéddel, metakommunikációval, a mindennapi meséléssel erősítjük a gyermekek önkifejezését, az érzelmek, élmények kifejezésének lehetőségeit.
- A társas együttélés szabályainak, szokásainak megismertetésével, segítségével tesszük örömtelivé, értelmessé az óvodás éveket. A szabályok kiválasztásában a gyermeki funkciók fejlettségét és az együttműködés zavartalanságát vesszük figyelembe. Arra neveljük gyermekeinket, hogy egymást elfogadják.
- A mindennapokban adódó alkalmak kapcsán az általános és keresztény értékekre nevelünk. Ilyenek az együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, őszinteség, megbocsátás, felebaráti szeretet.

Célunk: A gyermekek egyéni érdekeinek, tulajdonságainak, képességeinek, tevékenységsszükségeinek kibontakoztatása érzelmi biztonságot nyújtó környezetben.

Feladatunk:

Olyan szeretetteljes, családi környezet megteremtése, ahol a gyermekekben közös élményeken alapuló, közös tevékenységek során pozitív érzelmi kapcsolat jön létre: gyermek-gyermek, felnőtt gyermek között a beszoktatástól az óvodáskor végéig.

Az érzelmekre épülő, kapcsolatteremtő és megtartó képességek formálása, erősítése a társas kapcsolatok létrehozása érdekében.

A gyermek elsősorban családban nevelődik. Az óvoda folytatja és kiegészíti a megkezdett nevelési folyamatot. A gyermeket óvodába lépéskor érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes, családi, gondoskodó légkör fogadja. Beilleszkedésüket beszoktatási terv készítésével segítjük.

Minden csoportnak hagyomány, szokásrendszere van, amely sajátos légkört biztosít, ami mélyíti összetartozásukat. A beiratkozás alkalmával informálódunk a gyermek családban betöltött helyéről, érzelmi kapcsolatairól, elsődlegesen az anya-gyermek kapcsolatáról. Az óvónők a szülőkkel megbeszéljük a beszoktatás rendjét. Nevelőtestületünk az anyával (apával, nagyszülővel) való beilleszkedést preferálja. Lehetőséget adunk arra, hogy a szülő és a gyermek együtt ismerkedjen az óvodával. Így betekinthetnek az óvoda szokásrendjébe, belső életébe, ezzel könnyebbé tesszük a gyermek számára az új környezet elfogadását. A nehezen beilleszkedő gyermekeket mondókával, dallal, ölbéli játékkal nyugtatjuk meg. Lefekvésnél különös figyelmet fordítunk a személyes kapcsolatra (simogatás, betakargatás, mesélés).

A gyermek pozitív kapcsolatainak csak úgy alakulnak, ha jól érzi magát a csoportban. Bizalmuk, biztonságuk kialakulását elősegíti az óvoda felnőtt közössége, gyermekközössége. Az egész csoport előtt álló feladatokat minden gyermek számára érthetővé, vonzóvá tesszük egyéni sajátosságaik figyelembevételével. Bizalmas kapcsolatot alakítunk ki a szülőkkel az együttneveléshez. A felnőtt-gyermek kapcsolatának megerősítése érdekében biztosítjuk a személyes perceket, ahol lehetőség nyílik a saját érzések elmondására, mások érzésének meghallgatására, elfogadására. A közös együttlétek, a közösen végzett munka öröme olyan erkölcsi tulajdonságokat erősít, mint az együttérzés, segítőkészség, lelkiismeretesség, őszinteség, igazmondás,

önzetlenség, figyelmesség. Fejleszti akaratukat, ezen belül önállóságukat, önfegyelmüket, kitartásukat, feladattudatukat, szabálytudatukat.

A bátortalanabb, lassabban fejlődő gyermekeket nagyobb odafigyeléssel, bátorítással segítjük az előrelépésben, örülünk apró sikereiknek. A gyermekek viselkedéskultúráját fejleszti a felnőttek jó példája, bátorítása türelme, bizalma, szeretete. A gyermekek kezdetben érzelmileg, majd később a belátás alapján azonosulnak azzal az értékrenddel, amelyet az óvónő közvetít. Az azonosulás elősegíti a csoport közösségé formálódását. Hagyományaink ápolása, születés-névnapi jelzik azt, hogy fontosak vagyunk egymásnak, együtt örülünk, ünneplünk.

E 3-4 évig tartó fejlesztési folyamat törés nélküli lassú átmenetet biztosít az iskolába érkezéshez.

2.3.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

A gyermekek érdeklődésére, kíváncsiságára, érzelmeire építve a tevékenységeken keresztül közvetítjük azokat a tapasztalatokat, melyek a gyermekek értelmi fejlesztését segítik. Sokoldalú fejlesztésével az értelmi képességek megalapozását segítjük.

— Megfelelő motivációval juttatjuk el a gyermekeket az elvont gondolkodás elvárható szintjére.

— Anyanyelvi és kommunikációs képességek fejlesztése során alakítjuk, erősítjük a gyermekek beszédbátorságát, beszédaktivitását, segítjük az anyanyelvi kultúra megalapozását. Az anyanyelvi nevelésünk áthatja az óvodai nevelésünk minden tevékenységét. Ezt elsősorban a beszélő környezettel, a mintaadással és szabálykövetéssel tudjuk leginkább segíteni.

— Kihasználjuk a játék összetett képességfejlesztési lehetőségeit.

— Rendszerezzük, célirányosan bővítjük a gyermekek spontán szerzett tapasztalatait, ismereteit, a kultúra-átadás hatásrendszerében az óvodai nevelési módszerek segítségével. Ezáltal fejlesztjük az érzékelést, észlelést, emlékezetet, figyelmet, és a problémamegoldó kreatív gondolkodást.

2.4. Az óvodai élet megszervezésének elvei

2.4.1. Személyi feltételek

Az óvodapedagógus és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak viszonya: nemzethez, hazához, egymáshoz, szakmához, óvodához, munkatársakhoz, a gyermekek szüleikhez, családokhoz, a gyermekekhez.

Pedagógusaink

A nevelés nehéz és igényes munka. A pedagógus egész személyiségével nevel. Nevelési tényezőnek számít minden szava, megnyilvánulása. Tudatában kell lennie annak, hogy mindig vonzó, követésre méltó, emberségében föltétlenül őszinte és egyenes legyen, s hogy tevékenysége nem csupán foglalkozás, hanem választott hivatás.

Az óvodapedagógusok a nevelés kulcsszereplői, akikre a humanizmus, a pedagógiai optimizmus, a szülők tisztelete, a megértő, együtt érző, elfogadó, a segítőkészséget előtérbe helyező gyermekszerepet jellemző.

Az óvodában a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll.

Intézményünkben a pedagógusok a gyermekek megismerésére törekszenek, a gyermekek egyéni fejlődésének figyelembe vételével alkalmazzák a differenciált tanulásszervezési eljárásokat, tanulásszervezési módokat, formákat. Segítő, irányító, szervező, értékelő

tevékenységük arra irányul, hogy a gyermekek kompetenciái kialakuljanak, fejlődjenek. Tapasztalatszerzésre, tevékenységre számtalan teret biztosítanak a nevelési folyamatban. Jellemzője a pedagógusnak a szakmai innováció készség, a reflektivitás, az adaptivitás, az együttműködő képesség, az empátia, tolerancia, a játékoság, kreativitás, gyakorlatiasság, tevékenység központúság.

A pedagógus a gyermekeket kellő bölcsességgel formálja, koruknak, nemüknek megfelelő magatartásformák által. Sokféle szemponttal kiegészítheti a családi nevelést. Szakmai munkájában megalapozott és igényes, tekintélyét tudása és hiteles embersége alapozza meg.

A sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztése speciálisan képzett szakember közreműködését igényli. Szükség esetén ezt biztosítjuk.

Amennyiben migráns gyermek is lesz óvodásaink között, a dolgozóknak feladatuk lesz lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

Dajkánk

Óvodánkban a dajka feladatköre túllép azon az általános gyakorlaton, mely a takarítást és kiszolgálást foglalja magába. A dajka egyike a gyermeket nevelő felnőtteknek, s hasonlóan az óvodapedagógushoz, teljes lényével, magatartásával, beszédstílusával, öltözködésével hatást gyakorol a kisgyermekre. Épp ezért nagyon fontos a dajka szeretetteljes, mintát nyújtó magatartása, melyből a gondoskodás, a szeretet megnyilvánulása kell, hogy érződjön.

Mint a pedagógia munka közvetlen segítői, rájuk is jellemző a gyermek, szülő iránti tisztelet, a tapintat, az elfogadás. Az óvodapedagógusok irányítása alatt, a velük való egyeztetés után úgy végzik feladatukat, hogy munkájukkal hozzá járulnak az óvodai nevelés eredményességéhez.

Mint minden nevelési és oktatási intézmény, a katolikus óvoda is alkalmazott függő. Céljait csak akkor érheti el, ha a pedagógusokon túl, a technikai dolgozókat is áthatja a katolikus küldetéstudat.

Partnerség a gyermekek nevelésében

Az eredményes pedagógia tevékenység nem képzelhető el a szülők tevékeny közreműködése nélkül. Az óvoda és a pedagógusok feladata az is, hogy a szülő részére segítséget adjanak gyermekük neveléséhez. Az óvodában folyó nevelési feladatok végrehajtásához a pedagógusnak szüksége van azokra az információkra, amelyeket csak a szülő közölhet, amelyek segítik feltárni a gyermek fejlődését előrevivő vagy hátráltató tényezőket. Ezért az óvodának meg kell teremtenie, és rendszeresen működtetnie kell azokat a fórumokat, amelyek módot nyújtanak az óvoda tevékenységének megismeréséhez, a vélemények, javaslatok beérkezéséhez, érdemi feldolgozásához.

Óvodánkban kettő csoportban dolgozó –csoportonként két óvodapedagógus és 2 dajka – látja el a napi feladatokat. Az óvónők megfelelő képzettséggel rendelkeznek. Dajkánk szakképzettek, így mint közvetlen segítők vesznek részt a csoportok munkájában.

2.4.2. Tárgyi feltételek

Óvodánk rendelkezik a pedagógiai program megvalósításához szükséges alapvető eszközökkel. Az épület jó állapotú, pár évvel ezelőtt került felújításra, korszerűsítésre. Világos, kényelmes bútorokkal berendezett csoportszobák, tornaszoba, öltözők, a csoportonkénti mosdók, tálaló konyha, nevelői szoba, felnőtt öltözők és mosdók, és egy egyéni foglalkozás tartására szolgáló kis terem található benne. Minden helyiséget úgy

igyekeztünk kialakítani, hogy a lehető legjobban szolgálja a gyerekek kényelmét, biztonságát, egészségük és testi épségük védelmét. Minden csoportszoba és folyosó szépen dekorált, amely az évszakokhoz, vagy ünnepélyekhez készül.

A felszerelési tárgyak, játékok, könyvek, az óvodai neveléshez, a gyerekek ellátáshoz szükséges eszközök beszerzése és felújítása folyamatos.

Az óvoda épületét tágas udvar veszi körül, ahol a gyerekek szabadon mozoghatnak, és a rendelkezésre álló udvari játékokkal játszhatnak.

2.4.3. Az óvodai élet megszervezése

A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5–35 perces) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek.

Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumokban rögzítjük.

2.4.3.1. A napirendben a legtöbb időt a gyermekek legfőbb tevékenysége a játék kapja. A napi gondozás és egyéb teendők - munka, a szervezett tanulás - a játék folyamatának csupán egy bizonyos idejű felfüggesztését jelenthetik. A napirendet, úgy mint a heti rendet a gyermekcsoport óvodapedagógusai alakítják ki.

6.30-12 óráig

- összevont gyülekezés,
- szabad játék csoportszobában vagy szabadban,
- elcsendesedés feltételinek megteremtése, lelki percek (csendes percek),
- étkezések előtti ima, étkezés,
- egészségügyi szokások gyakorlása,
- testmozgás,
- spontán és szervezett tapasztalat és ismeretszerzés,
- játékba integrált egyéni és mikro csoportos tevékenységek, fejlesztés,
- levegőzés, séta,

12-13 óráig

- tisztálkodás, étkezés előkészületek,
- étkezési ima, ebéd,
- egészségügyi szokások gyakorlása, terem előkészítése a pihenéshez,

13-15.20-ig

- pihenés előtti beszélgetés, mese, ének, ima,
- pihenés egyéni szükségletnek megfelelően,
- testápolási teendők,
- étkezés előtti, utáni ima, uzsonna,
- egészségügyi szokások gyakorlása

15.20-17 óráig

- szabad játék (16 órától összevontan) csoportszobában vagy szabadban a szülők érkezéséig,
- folyamatos hazabocsátás.

2.4.3.2. Heti rend

	Kötött vagy kötetlen	Kötött	Kötetlen
3-4 évesek	Hitre nevelés	Irányított mozgás 1	Környezet megismerésére nevelés; Szabad mozgás; Verselés, mesélés; Ének, zene, énekes játék, gyermektánc; Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka.
4-5 évesek	Hitre nevelés Környezet megismerésére nevelés; Matematikai tartalmú tapasztalat szerzés; Rajzolás, festés, mintázás kézimunka; Ének, zene, énekes játék, gyermektánc.	Irányított mozgás 1	Verselés, mesélés; Szabad mozgás
5-6-7 évesek	Hitre nevelés Környezet megismerésére nevelés; Matematikai tartalmú tapasztalat szerzés; Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka; Ének, zene, énekes játék, gyermektánc.	Irányított mozgás 1	Verselés, mesélés; Szabad mozgás

2.4.4. Az óvoda kapcsolatrendszere: a szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködési formái

2.4.4.1. Óvoda-család

Arra törekszünk, hogy a szülők meglegedésére a családi nevelést kiegészítve gondozzuk, ápoljuk, védjük, neveljük, fejlesszük a gyermekeket. A szülőket nevelőpartnernek tekintjük, ismertetjük velük a nevelői felfogásunkat, programunk célját, feladatát. Igyekszünk megismerni a családi nevelési eljárásokat, szokásokat és próbáljuk érvényesíteni a segítségnyújtás családhoz illeszthető gyakorlatát. Az óvodai nevelés nem lehet eredményes családi megerősítés nélkül, elengedhetetlen az

összhangban történő nevelés.

A gyermekek egyéni fejlődéséről folyamatosan konzultálunk a szülőkkel. Fontosnak tartjuk a hiteles tájékoztatást, a problémaérzékenységet, a tapintatot és az előre mutató segítséget. Óvodánk nyitott: a szülők igényeinek megfelelően lehetőséget adunk arra, hogy előzetes megbeszélés alapján bármikor betekintést nyerjenek gyermekeik óvodai életébe.

A családdal történő nyílt, őszinte együttműködés csak a kölcsönös bizalom talaján valósulhat meg. A szülőknek tapasztalniuk kell, hogy tiszteletben tartjuk nevelési elveiket, hogy szeretjük gyermeküket. Arra törekszünk, hogy emberi magatartásunkban, szakmai felkészültségünkben egyaránt példamutatóak legyünk.

A kapcsolattartás formái:

- beíratás: az első személyes kapcsolat felvétele,
- összevont- és csoport szülői értekezletek: egészségügyi, pedagógiai, pszichológiai előadásokat szervezünk olyan témákban, amelyek kapcsolódnak a nevelési értekezleteink témáihoz,
- egyéni beszélgetések: egyéni esetmegbeszélések az aktualitásnak megfelelően, előzetes időpont egyeztetés után,
- nyitott óvoda: szülők részvétele az óvodai életben: előzetes megbeszélés alapján a szülő bármikor bemehet a csoportba és megismerheti gyermeke óvodai életét,
- közös ünnepségek: anyák napja, évzáró,
- kulturális rendezvények, közös programok: Föld napja, egészségügyi vetélkedő, gyermeknap.
- munka délelőtti /barkácsolás, díszítések, sütés/.

2.4.4.2. Óvoda-iskola

Az óvoda-iskola kapcsolatában arra törekszünk, hogy az iskola megismerje azt a szándékunkat, hogy a gyermekeket egyéni képességeiknek megfelelően úgy neveljük és fejlesztjük, hogy a környezetükben jól eligazodjanak, együttműködőek, kapcsolatteremtőek legyenek, és képesek legyenek az iskolai tanulmányok megkezdésére. Fontosnak tartjuk, hogy az átmenetet minél zökkenő mentesebbé tegyük. Ennek érdekében törekszünk a folyamatos, rendszeres hagyományteremtő - és megtartó kapcsolatra, amelynek alapja a tisztelet és megbecsülés egymás munkája iránt.

Az együttműködés formái:

- az iskolai nevelőkkel az emberi és szakmai kapcsolatok folyamatos ápolása, érdeklődés egymás munkája, problémái, eredményei iránt,
- kölcsönös látogatások, tapasztalatgyűjtés: az első osztályosokat meglátogatjuk az iskolában, az első osztályos nevelők pedig a leendő iskolásokat látogatják meg az óvodában,
- közös szakmai tanácskozások, megbeszélések, előadások: olyan pedagógiai, pszichológiai, módszertani témákban, amelyek segíthetik az óvoda - iskola átmenet zökkenőmentesebb megvalósítását,
- szülői értekezleteken való részvétel: a leendő első osztályos nevelők tájékoztatják az iskolába készülő nevelők szüleit pedagógiai elképzelésükről az iskolába lépés teendőiről,
- a gyermekek látogatása az iskolában: ismerkednek a tanító nénivel és az iskolai környezettel,
- közös rendezvények: ünnepségek, OVI-hívogató stb.

2.4.4.3. Óvodánk egyéb kapcsolatai:

Fenntartóval

Kapcsolatunk részben hivatalos, részben pedig segítő jellegű. Problémáink megoldásában törekszünk az együttműködésre:

Formái:

- kölcsönös tájékoztatás, egyéni megbeszélések az Egyház képviselőivel,
- óvodavezető beszámolója,
- óvodai rendezvényeken való részvétel.

Közművelődési intézményekkel

A kapcsolatteremtésben óvodánk vállalja a kezdeményező szerepet.

Formái:

- könyvtárlátogatás,
- színházlátogatás,
- különböző kiállítások megtekintése

Egészségügyi szervekkel: védőnő, orvos, fogorvos, ortopéd -, szemész szakorvos

Formái:

- alkalmanként esetmegbeszélések,
- tájékoztató előadások szervezése a szülőknek,
- évente orvosi vizsgálat minden csoportban: szemvizsgálat, fogászati szűrés, ortopédiai szűrés,
- tanköteles korú gyermekek hallásvizsgálata.

Szakmai szervezetekkel:

Pedagógiai szakmai-, és szakszolgáltatási intézményekkel, Mezőkovácsházi Nevelési Tanácsadóval.

Folyamatosan figyelemmel kísérjük a felkínált szakmai képzéseket, programokat és érdeklődésünknek megfelelően részt veszünk azokon szakmai tevékenységünk fejlődése reményében. A megye egyes óvodáival való kapcsolataink pozitív kisugárzással lehetnek mindennapi nevelőmunkánkra.

2.4.5. Hagyományok

Az óvoda természetes közege a hagyományörzésnek. Fontos feladatunk a hagyományok, népszokások megismerése, értékeink megőrzése, továbbadása. Arra törekszünk, hogy az ünnepek emelkedjenek ki az óvoda mindennapjaiból úgy külsőségeken, mint belső tartalmukban.

Ünnepeink és megemlékezéseink alkalmával feladatunk az ünneplés megtanítása, az ünnep érzelmi tartalommal való megtöltése, az ünnep, jeles nap kiemelése a mindennapi élet eseményeiből és az ünnep előkészítése

Minden ünnepet egy hosszabb előkészület vezet be, amely lehetőséget biztosít az érzelmi átélésre és gazdagon motivált tevékenységekre.

Óvodánkban hagyomány a születés és névnapok ünneplése, melynek alkalmából az ünnepelt gyermek által kívánt dalt éneklük el a gyermekek, majd átadják a közösen készített ajándékot.

A gyermekek életében jelentős fordulat az iskolába lépés. A nagycsoportos korúak számára egész évben számos program biztosítja az iskolával, az iskolai élettel, a tanító

nénivel való ismerkedést. Ezeknek a programoknak az óvoda és az iskola is egyaránt helyt ad.

Búcsúzáskor a Szülői Szervezet kis tarisznyával, s benne útravalóval kedveskedik nekik. Az ünnepek és ezek az alkalmak lehetőséget adnak arra, hogy a gyerekek érezzék mindez nem csak óvodai esemény, hiszen jelen vannak a körülöttük élő felnőttek és tágabb környezetük is. Így átélhetik azt is, mit jelent a nagyobb közösség tagjának lenni. A történelmi ünnepek tartalmát óvodásaink még nehezen értik meg, azonban közülük a Március 15-eit mégis méltón megünnepeljük a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő versekkel, dalokkal.

Óvodánk ünnepei, rendezvényei:

Szent Gellért-napi búcsú: hagyományok átélése játékos formában, (szept. utolsó vasárnapja) hangulati előkészítés az ünnepre.

Állatok világnapja (okt.4.): állatok témakörben: beszélgetések, dalok, versek, mesék, házi kiállítások rendezése (könyvek, plakátok, gyermekmunkák).

Óvodánk védőszentjének, Szent Erzsébetnek a napja (nov.19.).

Mikulás: a gyermekek dalokkal, versekkel várják a Mikulást, a Szülői Szervezet és a meghívott társadalmi szervek vezetői ajándékokkal lepik meg őket, amelyeket a Mikulás (akit egy vállalkozó szellemű szülő személyesít meg) adja át.

Karácsony: adventi koszorú készítésével és első gyertyájának meggyújtásával kezdődik a készülődés. Betlehemes játékkal is készülünk az ünnepre, melyet a karácsonyi műsor tesz teljessé.

Versmondó verseny.

Farsang: óvodai rendezvény, a szülők szendvicset, jelmezeket készítenek, fánkot sütnek, a gyermekeknek farsangi mulatságot szervezünk.

Február 25. névadónk ünnepe, Mátyás nap

Március 15. teremdíszítés zászlókkal, nemzeti színű szalagokkal. A községi megemlékezésen a nagycsoportos korú óvodás gyerekek adnak elő életkoruknak megfelelő műsort, majd elhelyezik az általuk készített zászlókat, kokárdákat.

Víz világnapja (márc.22).

Húsvét: hangulati előkészítés az ünnepre, húsvéti népszokások felelevenítése.

Föld napja (ápr.22.): beszélgetések, környezetszépítés a szülők bevonásával.

Anyák napja: csoportonként, dallal, verssel, ajándékkal köszöntjük bensőséges ünnep keretében az anyákat, nagymamákat, akik süteménnyel, üdítővel kedveskednek.

Pünkösöd, ünnepi mise.

Gyermeknap: egész hetes program, „Egész héten gyereknap” címmel.

Ballagás: a nagycsoportosok elbúcsúznak az intézménytől.

2.5. Az óvodai élet tevékenység formái és az óvodapedagógus feladatai

2.5.1. Hitre nevelés

A hitre nevelés átszövi az óvodai nevelés egészét.

Célunk: Isten szeretetének megvilágítása a gyermekben. A katolikus értékek kialakítása, erősítése, valamint közvetítése a gyermek által a családba.

Feladatunk: A katolikus hitélet ébresztése és fejlesztése az óvodai élet során. A keresztény értékrend normáinak közvetítésével való erkölcsi nevelés. Ezek vonzóvá tétele a gyermek számára: felebaráti szeretet, igazság, jószág, megbocsátás, önzetlenség, őszinteség, segítőkészség, figyelmesség.

A legtöbb gyermek az óvodában kezd ismerkedni a keresztény hittel, itt hallanak először imádságot, ezzel a közösséggel látogatnak el először az Isten házába. Arra törekszünk, hogy ennek ellenére mindezt örömmel, szívesen tegyék.

Óvodánkban a kisgyermek hitre nevelésének elsődleges célja a családi keresztény nevelés ébresztése, támogatása, folytatása, a katolikus értékek erősítése és kiegészítése, valamint közvetítése a gyermekek által a nem vallásos, de hitre nyitott családokba.

A közös vallásos élmények, cselekvések és ezek feldolgozása kapcsán fogalmazódik meg a gyermekben Isten szeretetének fontossága. Erősödik összetartozásuk csoportban, óvodában, intézményben egyaránt. A katolikus vallási élet eszközei: egyház, egyházi év, liturgia, szentségek, szentek tisztelete. Elengedhetetlen a teremtett világra való rácsodálkozás képességének kialakítása, fejlesztése (öröm, hála, megbecsülés, védelem, felelősség stb.)

Az egyházi ünnepeket, néphagyományokat játékos formában dolgozzuk fel és építjük be óvodai életünkbe. Életkori sajátosságuknak megfelelően ismerkedhetnek meg a legnagyobb egyházi ünnepekkel, a magyar és az egyetemes egyház szentjeivel.

Óvodánkban láthatják a keresztény jelképeket, meghitt körülmények között tölthetik a napi rendszerességgű csendes percek, a nagycsoportos korúak a heti egy alkalommal történő hittan foglalkozást. Havi rendszerességgel veszünk részt a diákmiséken. Az Isten házába ünnepek, ünnepségek alkalmával is ellátogatunk.

2.5.2. Játék

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék sok más jellemzője mellett fejleszti, erősíti a gyermek pszichikumát, a kreativitását, és egyben élményt nyújt a gyermek számára.

Feladatunk:

A játék feltételeinek biztosítása.

Az óvónő modellértékű módszereinek alkalmazása. Az óvodapedagógus indirekt, tudatos irányítása a játék során.

A gyermek egyéni sajátosságainak figyelembe vételével a játékfajták tartalmának gazdagítása.

A beszédképesség fejlesztése a játékban.

A szabad játék biztosítása.

Célunk: Olyan egészséges, fizikai-pszichikai szempontból biztonságban élő gyermekek nevelése, akinek a játékban teljesedik ki a személyisége. A játék által keresztény értékekre fogékony, kreatív, társaikhoz alkalmazkodni tudó, aktív, feladatokat értő és megtartó gyermek nevelése.

A játék feltételeinek biztosítása

Biztonságos nyugodt légkört teremtünk, ahol a gyermek a játékigényének megfelelően szabadon választhat és dönthet.

A gyermek játszóhelyeit úgy alakítjuk ki, hogy figyelembe vesszük az adott korcsoport gyermekei mit szeretnek játszani, illetve mivel szeretnek foglalatzkodni. A kicsiknél több lehetőséget biztosítunk az egyéni kis pihenő vagy „búvóhelyek” kialakításához. Olyan esztétikus, tiszta és könnyen elérhető anyagokat, játékeszközöket biztosítunk, amelyek felkeltik a gyermek érdeklődését, kedvet csinálnak a játékhoz.

A játék tartalmának gazdagítása érdekében úgy szervezzük a gyerekek napirendjét, hogy minél több élményhez jussanak a nap folyamán. Élményszerző sétákon, kirándulásokon olyan tapasztalatokat szerezhetnek a gyerekek, amelyhez érzelmileg is kötődnek és tovább él gondolkodásukban, megmozgatja képzeletüket.

Az óvónő modellértékű módszereinek alkalmazása. Az óvodapedagógus indirekt, tudatos irányítása a játék során.

Arra törekszünk, hogy hagyjuk a gyerekeket cselekedni, de ha szükség van rá modellnyújtó játszótársak legyünk. A gyermek játékát figyelemmel kísérjük, ötleteket adunk, és ha durvaság adódik, beavatkozunk. Szemléletünk jellemzői, hogy elsősorban a jót látjuk meg minden gyerekben, a játék során is mindig a pozitív megnyilvánulásaira építünk. Óvodásaink képességeinek kibontakoztatását minden eszközzel biztosítjuk, éppen ezért minden apró sikerének, fejlődésének örülünk.

A gyermek egyéni sajátosságainak figyelembevételével a játékfajták tartalmának gazdagítása

A gyakorló játék során lehetőséget adunk, hogy önállóan próbálkozzanak a játékeszközök rendezgetésével földön, asztalon és az udvaron, hogy alkalmuk legyen újabb ötletek kitalálására. A finom mozgások elemeit különféle változatokban próbálhassák ki, gyakorolhassák, még biztosabban bánjanak az összerakható, szétszedhető játékokkal. E közben fejlődnek érzékszerveik, látásuk, hallásuk, tapintásuk, mozgásuk összerendezetté válik. A hangok ismételtetése pozitív élményeket vált ki, ami elősegíti a beszédkésztségük fejlődését.

Már a legkisebbeknél is megjelenik a szimbolikus játék, amikor valamilyen szerepet magukra vállalnak a gyerekek. Megteremtjük azokat a lehetőségeket, amelyekben kijátszhatják pozitív és negatív élményeiket. A gyerekek játékát figyelemmel kísérve, a szituációtól függően bekapcsolódunk és segítjük a „mintha” helyzetek alakulását. A szimbolikus játék lényegi sajátossága az utánzás. Mivel a gyerekek mindig azokat utánozzák, akik érzelmileg fontosak számukra, ügyelünk arra, hogy mi felnőttek is mintát adjunk nekik. A szimbolikus játékban a gyerekek élethelyzeteket alkotnak újra, ehhez számos eszközre van szükség. Éppen ezért kialakítjuk azt az igényt, hogy alkalmoszerűen a gyerekek maguk is készítsenek a játékhoz szükséges eszközöket. Olyan anyagokat biztosítunk ehhez a tevékenységhez, amelyekből egyszerűen, könnyen barkácsolhatnak kiegészítő kellékeket és a dramatizáláshoz szükséges eszközöket.

Lehetőséget adunk az esztétikai élményt nyújtó irodalmi alkotások eljátszására. Alkalmat

adunk, hogy a gyerekek saját elgondolásuk alapján játsszák el az önként kiválasztott darabot. Érdeklődést felkeltő bábjátékkal kedvet ébresztünk a gyerekekben a bábozáshoz, alkalmat adunk a kedvenc bábok mozgatásának gyakorlására is. A szabályjáték lényege, hogy a játék meghatározott szabályok szerint zajlik, törekszünk arra, hogy az adott csoport fejlettségi szintjének megfelelő, könnyen érthető és teljesíthető legyen, elégítse ki a mozgásigényt és fejlessze az érzelmi képességet is.

A gyerekeket az alkotás öröme ösztönzi a konstruálásra, a valamit létrehozni igénye a kreativitás mellett fejleszti az értelmi és társas képességet. Éppen ezért elősegítjük, hogy minden gyermek megtalálja a neki legmegfelelőbb eszközöket, amelyek segítségével képesek elmélyülten játszani és sikerélményhez jutni.

A beszédkésztség fejlesztése a játékban

A játékban kialakult társas kapcsolatok fejlesztik a gyermeki beszédet. Lehetőséget teremtünk az ilyen kapcsolatok kialakulására. Bekapcsolódva a játékba, mintát adunk a nyelvi formák alkalmazására, amely segítségével színesebbé válik a gyermek tevékenysége, beszéde. A szimbolikus játék adja a legtöbb alkalmat a gyakorlásra. A bábjátékkal lehetőséget adunk a hallgató gyermek megszólaltatására. Remek kifejezője az érzelmeknek a hangszín és a hangerő. Közvetlen beszédfejlesztő lehetőséget kínálunk a különböző nyelvi játékokon keresztül, amelyek játékos mozgásra, cselekvésre épülnek. Ennek segítségével felismerjük és javítjuk az egyes beszédelemek fejletlenségét.

2.5.3. Verselés, mesélés

Célunk: A gyermekek érzelmi-értelmi és erkölcsi fejlődésének segítése, pozitív személyiségjegyeknek megalapozása, csodákkal teli meseélmények segítségével és a versek zeneiségével, rímek csengésével.

Feladatunk:

A felhasznált irodalmi anyagok igényes összeállítása

Fontosnak tartjuk, hogy csak nyelvileg tiszta és értékes mesét, mondókát, verset halljanak tőlünk a gyermekek. Ezért elég sok művet választunk a népköltészetből, és neves gyermekvers, meseíróktól, költőktől. Azt gondoljuk, hogy így a meseélményen túl, az anyanyelvünk eredetére, szépségére is ráébresztjük és fogékonnyá tesszük a gyermeket. A kisebbek versanyagát népi mondókákból, ritmikus, zenei hatású, játékos versekből állítjuk össze. Olyan meséket választunk, amelyek cselekménye egyszerű, érthető, ritmikus ismétlődések jellemzik. Később már többfázisos szerkezetű állatmesék, népmesék, dramatikus népszokások, novellisztikus-realisztikus mesék alkotják a gyerekek meséit. Helyet adunk a magyar klasszikusok és a mai magyar írók modern meséinek is. Megismertetünk a gyerekekkel vidám humoros verseket, valamint mai magyar költők népköltészeti ihletésű, ritmusélményt nyújtó verseit. A nagyobbak mesetárába már az állatmeséktől kezdve a cselekményesebb meséken, novellisztikus-realisztikus meséken át beépítjük a klasszikus tündérmeséket, a tréfás és a műmeséket. Meseregényeket olvasunk fel, amit folytatásokban napokon keresztül izgatottan várnak. A gyerekek versanyagát különböző típusú népi mondókákkal, kiolvasókkal gazdagítjuk. Megismertetünk olyan közmondásokat, amelyeket a környezetben gyakran hallanak. Lírai verseket mutatunk be, amiktől a gyerekek megérik a költői képek kifejező erejét. Olyan verseket, meséket választunk ki, amelyek közvetítik a környezet megszerettetését, a néphagyomány-ápolást, az évszakok szépségét. Bibliai történetekkel is megismertetjük a gyermekeket.

Lehetőséget adunk a saját vers és mesealkotásra, annak mozgással, ábrázolással történő

kombinálására.

A 3-6-7 éves korban megjelenő jellegzetes tartalmak biztosítása

Az óvodába kerülő 3-4 éves gyermekek első igazi versélménye a mondókákhoz, ölbeli játékokhoz tapadnak. A népi mondókákhoz kapcsolódó mozdulatok, játékok nagy élvezetet jelentenek a gyermeknek, mert a felnőtt ölében teljes biztonságérzetben hallgathatják. Lehetőséget teremtünk a vidám rigmusok korai megkedveltetésére. A gyerekekkel együtt sokszor ismételjük az állathívogatókat, altatókat, kiolvasókat. Az egyszerű állatmeséken keresztül fokozatosan rászoktatjuk a gyerekeket a mese figyelmes végighallgatására. Először az óvónők, majd a gyerekek fokozatos bevonásával próbáljuk megjeleníteni az egyszerű meséket. A dramatikus játékhöz elengedhetetlenül fontosnak tartjuk a szimbolikus, szerepre utaló kellékeket, jelmezt, eszközt. Ezzel is segítjük, hogy a gyermek mesevilágába való átlépés, átváltozás, a szerepbe való beleélés még sikeresebb legyen. Ezeket rendszeresen gyűjtjük, illetve közösen készítjük el a gyerekekkel. A bábozás megszerettetésére is nagy gondot fordítunk. A bábozást, mint módszert, rendszeresen alkalmazzuk a meseciklusok során. A meseélményen túl megfigyelhetik, hogyan kell bánni a bábokkal. A kiscsoportosoknak javasoljuk az ujjbábok gyakori használatát. Méretük miatt is könnyebben bánnak vele. A fakanálbábokat is szívesen használják a könnyű mozgathatósága miatt. A kiscsoportos gyerekekkel 10-12 mondókát és 10-14 új mesét ismertetünk meg.

A 4-5 éves gyerekekben kialakul a mese, a vers szeretete. Igénylik, izgatottan várják az óvónő meséit. A gyerekek arcán megjelenik a megfélemlítő áhítat, figyelő ámulat, átélük a mesét. Játékukban mind gyakrabban előfordul a mesélés, bábozás és az ismert mondókák, halandza szövegű kiolvasók ismételtetése. Az új verseket a gyermekek élményeihez, tapasztalataihoz, hangulatához kapcsolódva választjuk meg. Ebben a korban a gyerekek már segítségünkkel megjelenítik a meséket és az átélt élményeiket, rögtönöznek bábjátékokat, melyek során a kesztyűbábokkal is jól bánnak. A 4-5 éves gyermek 4-5 mondókát, 5-6 rövid verset és 10-14 új mesét ismerhet meg.

Az 5-6-7 éves korú gyerekeknél megragadunk minden adandó alkalmat a kiolvasók, rigmusok ismételtetésére. A mondókákat 4-5 kiolvasóval gazdagítjuk. Találós kérdésekkel, rímjátékokkal játszunk. Ismételtetjük az előző évben tanult verseket. Az új versek (10-15) témaköre kiszélesedik, de a gyerekkor élményvilágára épül. Ügyelünk a szavak gondos, tiszta ejtésére, az értelemszerű hangsúlyozásra. A délutáni pihenés alatt már folytatásos mesét is olvasunk a gyerekeknek, lehetőséget adunk a mese önálló befejezésére, valamint új mesék kitalálására is. A meseszereplők jellemző tulajdonságai alapján olyan közmondásokat keresünk, amelyekkel meg tudjuk erősíteni a mese vagy egy-egy szereplő erkölcsi mondanivalóját. A drámajáték során a gyermekek közti érintkezésben valósul meg az intellektuális és erkölcsi értékek cseréje. Kommunikációjuk, egész személyiségük a saját belső lelki vezérlésük által csodálatosan fejlődik. Van néhány kedvelt mesehősük, a vele megtörtént dolgokat beleviszik játékukba. Bármilyen bábót szívesen használnak. Az év folyamán 15-20 új mesét ismertetünk meg velük.

A mesélés minden nap megjelenik az óvodában. A vers, mese, dramatikus játék komplexen hatja át a többi tevékenységet. Minden csoport maga alakítja ki a szimbólumrendszerét a mesehallgatáshoz. Egy héten keresztül ugyanazt a mesét mondjuk, hogy a következő héten eljátszhassák a gyerekek. A művészi élményt fokozhatjuk egy-egy jól megválasztott zenei aláfestéssel, vagy a mese hangulati lezárásaként egy ismert népdal közös eléneklésével. Lehetőséget adunk arra, hogy otthonról behozhassák az óvodába kedvenc mesekönyvüket, amelyekben a képek alapján megtalálják legkedvesebb meséiket, s társaikkal megoszthassák irodalmi élményeiket.

Óvodai életünkben nem zárjuk ki a TV, diafilm és digitális eszközök használatát, amennyiben az irodalmi értékeket közvetít.

Mesekönyvtárunkkal lehetőséget biztosítunk ahhoz, hogy minél több könyvvvel találkozhasanak, lapozgathassanak, szülővel együtt mesélhessenek.

A gyermekek nyelvi képességének fejlesztése a versekkel, mesékkel, dramatikus játékokkal

A nyelvi képességek fejlesztésének leghatásosabb eszköze a mese, vers, bábozás és a dramatikus játékok. Ezeken keresztül a gyermekek elsajátítják a helyes ejtést, a tiszta beszédhallást és a nyelvtanilag helyes beszédet. A népi mondókák segítségével alakítható a magán és mássalhangzók helyes ejtése, megfelelő artikulációja; a hangkapcsolatok törvényszerűségei. Vigyázunk arra, hogy a felnőttek beszéde az óvodában utánpótlásra méltó jó példa legyen a gyermekek előtt. A népmesék ékes, kifejező nyelvezetét az emlékezetből meséléskor is igyekszünk minél pontosabban, hitelesebben mondani. A gyerekek a meséből sok új fogalmat ismerhetnek meg. A bábjátékban, dramatikus játékokban a gyerekek kibontakoztathatják a szabad önkifejezésüket. A dramatikus helyzetek lehetőséget adnak a társalgási kedv fokozására, önálló versmondásra.

2.5.4. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Célunk: A közös éneklés, a közös játék örömeinek megéreztetése, ami fejleszti a gyermekek zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. A gyermekek jussanak minél több olyan zenei élményhez, ami megalapozhatja zenei anyanyelvüket.

Feladtunk:

A felhasznált zenei anyagok megfelelnek életkornak és az adott csoport képességszintjének

Óvodánk dalanyagának összeállítása Forrai Katalin: Ének az óvodában című szakirodalma alapján történik, a gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak, s az évszakok sajátosságainak figyelembe vételével történik, de mellette helyet kapnak kortárs művészeti alkotások is.

A kisebbeknél a legfontosabbnak tartjuk az érzelmi biztonság megteremtését. Az emocionális kapcsolat kialakítását segítjük az ölbeli játékokkal, höcöggetőkkel, lovagoltatókkal, csiklandókkal, tenyérjátékokkal. A játékos mozdulatokkal feloldjuk a gyermekek feszültségét, pozitív hatást gyakorolva így a beszoktatás időszakára. A nagyobbak már gyakran énekelnek önállóan is. A gyermekek hallásfejlődését kedvezően alakíthatjuk a megfelelő hangkészletű, hangterjedelmű és hangmagasságú dalokkal, valamint zenei játékokkal (visszhangjáték) és a sokszori ismételtetéssel. Dalos játékaink, népi gyermektánc anyagaink szebbé és összerendezettebbé teszik a gyermekek mozgását. A zenehallgatáshoz olyan műveket válogatunk, amelyek felkeltik a gyermek érdeklődését az értékes zene iránt. Zenei anyagunkban más népek dalait, magyar komponált műzenét, altatódalokat és klasszikus műzenét is felhasználunk.

A 3-6-7 éves korban tervezhető jellegzetes tartalmak biztosítása.

A 3-4 éves gyermekekkel megismertetünk 6-8 mondókát, ölbeli játékot és 10-15 énekes játékot. A rövid mondókák, dalok 2/4-es üteműek, amelyekben negyed és páros nyolcad ritmusok vannak. Játék közben megismertetjük az alapfogalmakat és bemutatjuk a halk, hangos beszéd, mondóka, ének közötti különbséget. Megfigyeltetjük a csendet, a környezet hangjait és a dallamjátszó hangszerek hangszínét. Különböző mozdulatokkal

érzékeltejük az egyenletes lüktetést. Érzékeltejük a gyerekek nevét, jelét és énekelve hívogatjuk őket közös játékba, tevékenységbe. Felkeltjük a gyermekek érdeklődését a zenehallgatás iránt, lehetőleg énekes zenei élményt biztosítunk. A kötetlen foglalkozások kezdeményezései nyugodt légkörben zajlanak, a kicsiknél vizuális ingerekkel (báb, kép, mozgás) erősíthejük meg a figyelemfelhívást.

A 4-5 éves gyermekekkel megismertetünk 4-5 új mondókát és 12-15 új gyermekdalt. A dalokhoz kapcsolódó változatos játékformák főként csoportos jellegűek legyenek: körjáték, szerepcserélő, sorgyarapító, párválasztó játékok stb. Lehetőséget biztosítunk az önálló éneklésre és kisebb csoportokban a halk-hangos, magas-mély hangok közötti különbség gyakorlására. Megismert dalokat dúdolunk, játszunk furulyán, illetve hegedűn, amelyet felismernek a gyerekek. Játékukban kiemeljük a dalok ritmusát. A gyermekekkel illetve szülőkkel közösen ritmushangszert készítünk, amely használatával ismételhetik az egyenletes lüktetést, a motívumok hangsúlyát és mondókák, dalok ritmusát.

Az 5-6-7 éves gyerekekkel megismertetünk 4-6 mondókát, 16-20 új énekes játékot és 5-6 műdalt. A dalanyagban ünnepi és alkalmi dalok, valamint rokon népeknek és más népeknek - a magyar jellegtől nem elütő - 6 hang terjedelmű gyerekdalai is szerepelnek. Már bonyolultabb játékokat választunk, mint pl.: a párcsere, kapus, hidas, sorgyarapító-fogyó játék. Megismertetünk olyan egyszerű táncos lépéseket, amit a felnőtt minta utánzásával követni tudnak. Egyre több lehetőséget biztosítunk az egyéni éneklésre, ahol gyakorolhatják a tiszta éneklést a gyerekek. A hallásfejlesztést elősegítő fogalompárokat összekapcsoljuk a tempóváltoztatással vagy dallambujtatással. Saját hangszeres játékunkon túl alkalmanként meghívjuk a zeneiskolásokat egy-egy élőzenei bemutatásra. Az ünnepek sajátos hangulatát az 5-6-7 évesek tudják igazán megteremteni, ők tudják a legtöbb alkalmi dalt, a legtöbb éneket, játékot. Az óvodai ünnepélyen szép mozgással előadott játékcsoport az óvodáskorú gyerek és szülei legszebb élménye marad.

A zenei nevelést kötött és kötetlen formában szervezzük. Az énekes játékokat a délelőtti levegőzés előtt tartjuk, így biztosítjuk a játékfolyamatosságát. A zenehallgatást a különböző tevékenységekhez kapcsoljuk.

A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése mondókákkal, gyermekdalokkal és a zenei készségfejlesztő játékokkal.

A gyermekek lassabban énekelnek, mint ahogyan beszélnek. A lelassított mondókák, énekek ismételtetése segíti a helyes artikulációt, a szavak szép, pontos kiejtését. A mondókák, énekek szövegének hanglejtése, hangsúlya, ritmusa, hangerejének utánzása érezteti a nyelv kifejező erejét, szépségét. Az éneklési készség fejlesztését szolgáló, hangutánzó szavak éneklése segíti a magán és mássalhangzók pontos képzését, kiejtését. A sokféle énekes játék alkalmas a szókincs bővítésére.

2.5.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Célunk: A gyermekek élmény és fantáziavilágának képi, szabad önkifejezése. A gyermekek tér-forma-szín képzetének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, a szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása.

Feladatunk: A gyermeki alkotó-alakító tevékenység feltételeinek megteremtése a gyermeki alkotás igényének kialakítása az önkifejezésre, a befogadásra.

A 3-6-7 éves korban tervezhető alkotó, alakító tevékenységek tartalmának, minőségének fejlesztése.

A gyermeki alkotó-alakító tevékenység feltételeinek megteremtése, a gyermeki alkotás igényének kialakítása az önkifejezésre, a befogadásra.

A tevékenység gyakorlásához megfelelő méretű és minőségű eszközöket biztosítunk. A kiválasztásnál szem előtt tartjuk a praktikumot, a célszerűséget és az esztétikumot. Fontosnak tartjuk, hogy a csoportszobában megfelelő hely legyen az alkotó-alakító tevékenységekhez. A gyermekek kényelmesen férjenek el, a játszó gyermekek ne zavarják őket. Az eszközöknek állandó helye van, ahol a gyermekek elérik. Megtanítjuk őket a különböző eszközök biztonságos használatára. A mindennapi szabad játékban is biztosítjuk a festéshez, rajzoláshoz, mintázáshoz, hajtogatáshoz, ragasztáshoz a feltételeket.

A 3-6-7 éves korban tervezhető alkotó, alakító tevékenységek tartalmának, minőségének fejlesztése.

A gyermekek alkotó tevékenysége a játék egyik formája. A gyermek saját szintjén, saját elgondolásai szerint, saját élményeit alkotja újra.

Az óvodánkba kerülő 3-4 éves gyermekeknek biztosítjuk, hogy játékosan ismerkedjenek meg az anyagokkal, eszközökkel és a különböző technikákkal. A szabadon firkálgató, mázoló, gyurkáló gyerekekkel együtt éljük át a felfedezés, az alkotás, a színek, a formák adta örömet, esztétikai élményt. A firkából kilépő gyereket egyénileg segítjük a továbblépésben.

Képalakítás különböző technikákkal: festés, rajzolás, papírragasztás, homokba karcolás, nyomat.

Plasztikai alakítás: nyomkodva, ütögetve, gyurkálva, gömbölyítve, simítva, sodorva, mélyítve, tépegetve, karcolva.

Építve: különböző tárgyakkal, formák alakzatok létrehozása.

4-5 éves korban jelentkezik a szándékos képalakító tevékenység melyet segítünk kapcsolódó témákkal, technikával. Megjelenik az ember-, környezet-, tárgyak-, cselekmények ábrázolása. Alakító tevékenységüket bővítjük a szükséges eszközökkel: filc és rost irónokkal, fonállal, textillel és termésekkel. Játékukat maguk készített eszközökkel bővítik, ösztönözzük őket, apró, esztétikus ajándék készítésére.

Képalakításra jellemző: gazdagabb formák, színkeverés, színárnyalatok.

Plasztikai munkájukat jellemzi: a formák tagolása. Báb-díszletkészítés, díszítésük.

Építés lehetőségeinek részletezése, tér variálása.

Az 5-6-7 éves gyermekek a megismert eszközöket, technikákat bátran használják a képalakító tevékenységükben. Témáikban megjelenítik saját élményeiket, a mesékről, dalokról, ünnepekről és a különböző eseményekről. Mindehhez szüleik segítségével anyagokat gyűjtenek.

Képalakítás, egyéni és közös kompozíciók rajzolása, festése kisebb és nagyobb méretekben élmények alapján, vagy elképzelés szerint.

Plasztikai munkáknál is megjelenik térben és síkban a többalakos cselekményábrázolás.

Díszítő technikák: szövés, fonás.

Az óvónő vezetésével különféle makettek építése és berendezése a gyerekek által alkotott modellekkel, formákkal, tárgyakkal.

Az alkotó-alakító tevékenységek a mindennapi játékba integrálódnak. Heti egy-két alkalommal szervezünk irányított mikro csoportos, kötetlen formájú tevékenységet. Az egyéni segítségnyújtás érdekében egyszerre csak öt-hat gyermek vesz részt a tevékenységben.

2.5.6. Mozgás

Célunk: A mozgás megszerettetése, a gyermekek természetes, harmonikus mozgásának, testi képességeinek fejlesztése játékos formában. Társas kapcsolatok fejlesztése a mozgás által.

Feladatunk:

A 3-6-7 éves korban tervezhető mozgásos játékok, mozgásos tevékenységek összeállítása.

A különböző szervezeti formák megteremtése a gyermek mozgásszükségletének kielégítése érdekében.

A 3-6-7 éves korban tervezhető mozgásos játékok, mozgásos tevékenységek összeállítása,

A mozgás a gyermekek számára életszükséglet, jelentős szerepet tölt be fejlődésükben. A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató- és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.

Az általános testi képességek, az erő és az állóképesség, a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly fejlődése mellett jelentősen hat az érzelmi, értelmi és szociális képességek alakulására. Az óvodás gyermekek mozgásos tevékenységét, mozgásos játékát, a mozgástér kialakítását, az eszközök kiválasztását, mindig a gyermekek életkorához, általános fejlettségéhez, a csoport összetételéhez, a fejlődés üteméhez igazodva tervezzük meg. Ügyelünk a mozgás megfelelő nehézségű összeállítására, hogy minden gyermek megtalálja a képességeinek megfelelő gyakorlatot, de ugyanakkor arra is vigyázunk, hogy képességeiknek teljes bevetését is igényelje, mert így fogják kedvvel végezni, így növeli önbizalmukat. A gyermekek szabad mozgása, játéka és irányított mozgásos tevékenysége során végzünk kiemelt mozgásfejlesztést.

A 3-4 évesek szabad játékában, mozgásában és irányított mozgásos tevékenységében a természetes nagymozgások fejlődésének segítése előtérben áll. A csoportszobában, a szabadban egyaránt: a kúszásra, mászásra, bújásra, egyensúlyozásra minden kínálkozó alkalmat felhasználunk, a mozgásteret és eszközöket ehhez alakítjuk. Az irányított mozgásos tevékenység során fokozatosan alakítjuk ki a biztonságos együttmozgáshoz szükséges alapvető szabályokat, az egymáshoz való alkalmazkodást. Fontos, hogy az egyforma lépésekkel való járást, futást és a menetirány betartását begyakorolják. Ezután jelennek meg a síkban elhelyezett akadályok, vonalak, alakzatok, kézi szerek, alacsonyabb-magasabb, keskenyebb-szélesebb tárgyak. Járás, futás közben történő ki- és megkerülését, ki- és belépést, fel- és lelépést próbálgatják a gyerekek. Különösen a törzsizomzatot erősítő csúszással, kúszással, mászással, összefüggő gyakorlatokra nagy hangsúlyt fektetünk. A talajon történő gyakorlás után létra fokain, rézsútós szeren, szerek alatt átbújva gyakoroltatjuk a gyermekekkel. Megismertetjük őket egyszerű ugrásokkal, ugrásgyakorlatokat előkészítő mozgásformákkal; szökdelések, fel és lelépések támaszugrások a talajon. A talajtorna elemei közül a test hossz tengelye körüli gurulással próbálkozhatnak. A kézi szerek közül a labdával való gyakorlatok mindig játékot jelentenek. Sokoldalúan használjuk, mert jól fejleszti a gyermek reakcióképességét. Tartásjavító gyakorlatokat alkalmazunk a gerinc deformitás megelőzése érdekében. Az

első év játéka anyaga jórészt a futójátékok egyszerű fogójátékok begyakorlásából áll, míg megszokják a mozgásteret, egymás kikerülését és a társakkal való mozgást. Ebben a korban még fontos a lemásolás lehetősége a mintakövetés, ezért a gyakorlatokat, játékokat egy időben mondjuk, mutatjuk, együtt mozgunk a gyerekekkel, így egy időben látják, hallják, tapasztalják a végzett mozgást.

A 4-5 éves gyermekek többségének mozgása egyre koordináltabbá, járásuk, futásuk egyre biztosabbá válik. A nagy mozgások fejlesztését bővítjük, nagyobb hangsúlyt helyezünk az egyensúlyérzék fejlesztésére a szem-kéz-láb összehangolt működését segítő játékokra, játékos gyakorlatokra. A szabad mozgás és játékok során megismertetett labdajátékok, kötéljátékok, az udvaron rendelkezésünkre álló mozgásfejlesztő eszközök is az egyensúlyozás a szem-kéz-láb koordináció fejlődését segítik.

Az irányított tevékenységek során a járás, futás közben alkalmazott tempóhoz való igazodás az oldalt és hátrafelé járás, párokba járás, különböző nehézségű játékos gyakorlatok, nagyobb feladatot jelentenek a gyermekeknek. Az akadályok, eszközök, síkban, térben való mennyiségének, formájának, kiterjedésének, ritmusának változtatásával bővülnek a végrehajtott mozgásformák is. A gyermekek az irányváltásokat már képesek korrigálni a menetirányban történő járások, futások közben gyakoroltatjuk a testfordulatokat. A futó-fogó játékoknál az egymással szemben futást és a házas fogó játékokat. A csúszást, mászást, kúszást emelt akadályokkal, fordulatokkal nehezítjük. Az ugrásoknál különösen figyelünk arra, hogy ruganyosan végezzék. A le és felugrásokat, támaszugrásokat, a mélyugrással és a távolugrással gazdagítjuk. A dobásoknál kiemelt szerepet kapnak a célra irányított dobások és távolba dobásokkal próbálkoznak a gyermekek. A talajtorna elemei a gurulóátfordulás gyakorlásával egészülnek ki. Az egyensúlyérzék fejlesztését a különböző testhelyzet-változtatásokkal, forgásokkal gazdagított mozgások végzése szolgálja. A gyermekek próbálják az együttes, egyöntetű ritmusú gyakorlatvégzést. Az oldaliság megkülönböztetésénél már használjuk a „jobbra-balra” „jobb-bal” kifejezéseket, amelyet a kezükön elhelyezett gumiszalag segítheti.

Az 5-6-7 éves gyermekek mozgása egyre összetettebbé válik. Járásuk, futásuk, kúszásuk, mászásuk ritmusosabb lesz, egyensúlyukat megtalálják. A finommozgások az észlelés, az alaklátás, formaállandóság fejlesztésére helyezzük a fő hangsúlyt. A szabad játék, mozgás lehetőségeit kihasználva pl. építés, gyöngyfüzés, varrás, barkácsolás eszközeit biztosítva az apró technikai fogásokat megmutatva, a csoport átrendezhetőségének teret adva segítjük fejlődésüket. Az irányított mozgásos tevékenység során a futás feladataiban megjelenik a tempóváltás gyors-lassú futás, a belegyorsuló futás. A futó, fogó játékok szabályai bonyolultabbak lesznek: sor és váltóversenyekkel egészülnek ki. Sorozatugrásokkal ismerkednek meg különböző magasságú távolságú akadályokon át. Gyakorolják a magas és távolugrást. A labdagyakorlatok labdavezetéssel, egykezes alsó- és felső- célzott irányú dobásokkal bővülnek. A talajtorna elemeit változott körülmények között gyakorolják, s kiegészülnek a kézállás előkészítő gyakorlatokkal és hátrafele történő gurulóátfordulásokkal. A tanult gimnasztikai elemeket párosan és társakkal együtt gyakorolják. Minden alkalmat kihasználunk a szabadban történő mozgásra. Egyre több fogó, futó, ügyességi játékkal ismertetjük meg a gyermekeket.

A különböző szervezeti formák megteremtése a gyermekek mozgásszükségletének kielégítése érdekében.

Az irányított mozgásos tevékenységet heti egy alkalommal szervezzük meg. Az irányított testedzés másik formája az alkalmanként szervezett mozgásos játékok, melyek kinn és benn is szervezhetőek a körülményekhez és a gyerekek igényéhez igazodva. A gimnasztikai gyakorlatokat alkalmanként különböző eszközökkel zenére is végeztetjük. Ezek a gyakorlatok ritmusra történő mozgások, utánzásra épülő gimnasztikai elemekből

építjük fel. A kisebbek csak próbálkoznak az utánnal, tőlük nem követeljük meg az egyöntetű ritmikus mozgást.

A spontán – a játékban, azon belül a szabad játékban – megjelenő mozgásos tevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget biztosítunk. Törekszünk a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására. Sokféle tornaszer áll gyermekeink rendelkezésére.

A tornateremben bordásfal és más tornaeszközök biztosítják a gyermekek mozgásfejlődését, amelyeket felügyelet mellett bátorság szerint használhatnak.

2.5.7. A külső világ tevékeny megismerése

Célunk: A gyerekeket minél több tapasztalathoz juttassuk (mozgásos és érzékszervi) az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetből életkoruknak megfelelő szinten. Fejlődjön a gyermek véleményalkotási, döntési képessége a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.

Feladatunk:

A gyermek tapasztalataira, élményeire támaszkodva új ismeretek nyújtása.

A meglévő ismeretek mélyítése, rendezése.

Annak biztosítása, hogy a gyermekek a matematikai ismereteiket természetes környezetben, játékos formában szerezhessék meg.

A környezet megismerésére nevelés

A környezet megismerésére nevelésünket segíti, hogy az óvodánkba járó gyermekek állat és növényvilágról az első tapasztalataikat, ismereteiket az otthoni környezetükben szerzik meg. A környezettel való ismerkedés az életkor növekedésével egyre táguló, az ismeretszerzésben alapvetően mélyülő folyamat. Segíti a gyermek spontán és irányítottan szerzett tapasztalatainak feldolgozását, fejleszti értelmi képességeit.

A külső világ tevékeny megismerése lehetővé teszi a csoporthoz való érzelmi kötődést, kapcsolatépítést, a szülőföld szeretetének megalapozását.

3-4 éves korban

- Óvoda elfogadása, megszerettetése.
- Az óvoda közvetlen környezetének megismertetése.
- A család tagjai.
- Testünk-önmaga felismerése tükörben.
- Az évszakok szépségei, színei, jelentései (termékek, levelek, kavicsok, tollak, évszakokra jellemző képek gyűjtése).
- Időjárás és öltözködés összefüggései.
- Közvetlen környezetükben található növények, gyümölcsök, állatok.
- Közlekedés: gyalogos közlekedés.

4-5 éves korban

- Élményszerző séták az óvoda közvetlen környezetében.
- A családról szerzett ismeretek bővítése.
- Testünk-testrészek ismerete, testfogalom kialakítása, oldaliság kialakítása gumiszalaggal (jobb kéz).

- Az évszakok: időjárás változásának megfigyelése, összefüggések keresése, az időjárás változása, az emberek tevékenysége és az állatok életmódja között.
- Gyűjtőmunkák gazdagítása, differenciálása.
- Közlekedés: személy és teherszállító járművek, gyalogos közlekedés szabályai.

5-6-7 évesek

- Megismertetjük a tágabb környezetet, ellátogatunk intézményekbe, középületekbe.
- Család: nemek és korszerinti csoportosítás, rokoni kapcsolatok, felnőttek tisztelete.
- Munka területei, eszközei.
- Testünk: testrészek pontos megnevezése, domináns kéz tudatosítása, érzékszervek használata, ápolása, keresztcsatornák fejlesztése. Szimulációs játékok játéka tükrözött.
- Évszakok: környezetszennyezés-környezetvédelem.
- Állatok: kirándulás szervezése vadasparkba.
- Közlekedés: szárazföldi, légi, vízi.

A természeti és társadalmi környezet megismerésére alapvető lehetőség az évszakok megfigyelésén keresztül kínálkozik. A gyerekek érdeklődésük szerint többször is nézhetnek természetéről, természetvédelemről, vadállatokról szóló videofelvételeket. Maguk a természeti és társadalmi témakörök több ponton kapcsolódnak, összefüggenek egymással (pl.: testünk, család, évszak témánál; séták, kirándulások alkalmával természetes módon ismerkednek és gyakorolják a helyes közlekedést. A hosszabb-rövidebb séták lehetővé teszik, hogy a gyerekek valós élethelyzetekben alkalmazzák a helyes köszönést, megszólást, véleménynyilvánítást, a szándékok kifejezését. Az általunk nevelt gyermekekben a természet megismerésével igyekszünk megalapozni a természet szeretetét, a természet tisztaságának, szépségének védelmét. Fontos, hogy a gyermekek ne rongálják, hanem védjék és gondozzák az élő természetet.

Matematikai tartalmú tapasztalat szerzés

Az óvodába kerülés kezdetén megismerjük a gyermekek aktivitását, érdeklődését, felmérjük képességeiket. A környezet megismerése közben matematikai tapasztalatok birtokába is jut a gyermek. Feladatunk, hogy matematikai érdeklődésüket felkeltsük, az elemi ok-okozati összefüggéseket felismertessük, problémahelyzetek megoldására ösztönözzük, logikus gondolkodásra készítsük őket.

3-4 éves korban is adunk a gyermeknek matematikai ismereteket, de játékaikba, mindennapi tevékenységeikbe ágyazva használjuk a matematikai fogalmakat.

4 éves kortól kezdődik a tényleges matematikai nevelés, amely egyéni és mikrocsoportos keretben történik, figyelembe véve a játékosság elvét. Sétáink során is sok tapasztalatot szereznek környezetünk mennyiségi és formai összefüggéseiről, s térbeli viszonyairól.

Matematikai képességüket az alábbi témakörök alapján fejlesztjük:

- Halmazok képzése, összehasonlítása, bontása.
- Halmazok elemeinek sorba rendezése, összemérése, becslése, párosítása.
- Mennyiségek összemérése síkban és térben.
- Kis számok összképalapján (1,2,3).
- Sorszámok.
- Tapasztalatok a darabszám változásairól.
- Építések, alkotások szabadon.
- Tevékenységek tükörrel.
- Tájékozódás a térben.

2.5.8. Munka jellegű tevékenységek

Célunk: A gyermeki munka megszerettetésén keresztül olyan készségek, erkölcsi tulajdonságok kialakítása, erősítése, melyek pozitívan befolyásolják a gyermekek közösségi kapcsolatát, kötelességteljesítését.

Feladat:

A különböző típusú, munkajellegű tevékenységek tervezése, s azok feltételének biztosítása

A gyerekek munkajellegű tevékenysége a játékból, a cselekvő tapasztalásból bontakozik ki, és elsősorban önmagukért, a közösségért végzik. Lehetőséget adunk arra, hogy a gyerekek saját személyük, illetve a csoport érdekében maguk végezzenek olyan munkát, amelyre képesek. Kezdetben segítséggel, később teljesen önállóan, öntevékenyen végzik ezeket a tevékenységeket. Nagyon fontosnak tartjuk, hogy mi magunk is példát mutassunk a gyerekeknek.

Értékelésünk mindig buzdító, megerősítő, hogy a gyermekekben pozitív viszonyt alakítsunk ki a munkához.

Óvodánk munkajellegű tevékenységei a következők:

- önkiszolgálás (testápolás, étkezés, öltözködés)
- alkalomszerű munka
- közösségi munka
- környezetgondozás, növénygondozás

A 3-4 éves gyerekek kezdetben az óvónő segítségével, később teljesen önállóan, öntevékenyen végeznek önkiszolgáló tevékenységet a csoportban. Figyelemmel kísérik a csoportszoba növényeinek gondozását. A gyerekek erejükhöz mérten részt vesznek a csoport rendbetételében, átrendezésében, ősszel a falevelek összegyűjtésében. Részt vesznek a játékok elrakásában, apróbb feladatokat szívesen vállalnak.

A 4-5 éves gyermekeknél már év elején felelősöket választunk, figyelembe véve az önkéntességet, az ismétlődő feladatok elvégzésére, pl.: az öltöző-mosdó rendjének ellenőrzése, tevékenységekhez használt eszközök kiosztása, összeszedése. A gyerekek segítenek a növények locsolásában, az élősarok ápolásában, szívesen gyűjtik, bővítik annak „kincseit”. Tevékenyen részt vesznek az udvar gondozásában: avar gyűjtése, fű összegereblyézése. Télen gondoskodnak a madarokról. Szívesen vállalnak apróbb megbízatásokat, üzenetet adnak át.

Az 5-6 éves gyerekek közösségi kapcsolatát jól fejleszti az önkéntes naposi munka, amelyet önállóan végeznek. Ízlésesen, esztétikusan terítenek meg, étkezés után segítenek a poharak összeszedésében, asztal letörlésében, terítő összehajtogatásában. Segítenek a csoportszoba díszítésében, alkalomszerű munkákat szívesen végeznek. Az élősarok gondozásában nagyobb önállóságot biztosítunk. Magvakat vetnek, virágokat ültetnek, azokat gondozzák, terméseket, bogyókat gyűjtenek. Tavasszal a lenyírt fű, ősszel a levél összegereblyezésében, télen a járdák söprésében segítenek. A madarak folyamatos etetését télen kötelességüknek érzik. Alkalmanként segítenek a kisebbeknek. Az egész év folyamán lelkesen gyűjtik az évszaknak megfelelő képeket. Nagy gondot fordítanak a csoportszoba és mellékhelyiségek rendjének, esztétikumának folyamatos megőrzésére.

2.5.9. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Célunk: a gyermekek kíváncsiságára, megismerési vágyára, érzelmi beállítottságára,

önkéntelen figyelmére alapozva, a mikro és makro környezetében szerzett tapasztalataira építve irányítani a gyermeki gondolkodás fejlődését. (párhuzamosan végezhető, differenciált tervezés és szervezés)

Feladat:

A gyermekek ismereteinek bővítése, feldolgozása, a megismerési képességek fejlesztése az óvónő és a gyermek kölcsönös egymásra ható közös tevékenysége alapján.

A gyermekek egyéni fejlettségének megfelelően differenciált feladatadással való készítése a sokoldalú tevékenységre.

A valóságghű észlelésre, figyelemösszpontosításra való képesség, problémamegoldó és kreatív gondolkodásra való nevelés.

A tanulás tartalma, szervezése

A tanulás nemcsak társadalmilag hasznos ismeretek elsajátítása, hanem a biztonság és kölcsönösség, az elfogadás és elfogadottság élményének sokféle módon történő megélése.

A tanulás tartalma, vagyis a tapasztalatok és ismeretek elsősorban a gyerekek közvetlen környezetéből származnak. Az óvodai tanulás a játék motivációs bázisára épül, mindvégig játékos marad, ezért elsősorban a játszás élményéhez kell hozzájuttatni a gyermekeket. Ez biztosítja az értelmi-szociális és intellektuális képességek fejlődését. Magukba foglalják azokat a magatartási formákat, viselkedési szokásokat, erkölcsi tulajdonságokat, amelyeknek kialakítása ebben a korban kívánatos.

A szabadon választott játék óriás információhalmazt tartalmaz, melyből a gyermek mindig azt az egységet választja ki, amelyikre az adott játék során szüksége van. A többszöri ismételtetések hatására, a cselekvéses tanulással az ismeretek szinte spontán beépülnek a meglévő rendszerbe, felidézhetőek és felhasználhatóak lesznek azonos hasonló és később eltérő szituációkban is. Tehát a gyermek tanul, igyekszik felhasználni, ami számára fontos, ami eredményt, sikert hoz, amiért dicséretet kap, aminek hatására jól érzi magát, barátokat szerez. E tanulási formában nagyon lényeges az utánozható pozitív példa. A megjelenés, a hanghordozás, az attitűdök, a mimika, a gesztus. A gyermeknek lehetőséget adunk a próbálgatásra, a felfedező tanulásra, az „ahá” élmény átélésére.

A szervezett tanulás formái a foglalkozások, tevékenységek. Érvényesül bennük a nevelői céltudatosság és tervszerűség, a pedagógiai önállóság, az indirekt irányítás.

A kötetlen szervezeti forma valamennyi korcsoportban a tevékenységek egyik alapformája, kicsiknél - a szervezett mozgáson kívül - az egyetlen szervezeti forma. A kötetlenség a gyermekek önkéntes részvételét jelenti. Alapvető szabály, hogy a kezdeményezés nem zavarhatja a kialakult játékot, időpontjának megválasztására nagyon ügyelünk. A kötetlen tevékenységek alkalmával kötetlen az elhelyezkedés is. Olyan körülményeket teremtünk, hogy se a bekapcsolódó, se távozó gyerekek ne zavarják egymást, s mi magunk se zökkenjünk a foglalkozásból.

A 4-6-7 éves gyerekek számára valamennyi foglalkozási ágból kötetlen és kötött formát is szervezünk. A csoport aktuális fejlettsége, állapota, a tevékenység tartalma és a helyi adottságok alapján döntjük el, hogy az adott napon melyik foglalkozási ágból szervezünk kötetlen illetve kötött formát.

A kötött tevékenység más magatartást igényel a gyerekektől. A résztvevőktől és a játézóktól egyaránt. Részvételük nemcsak a belső szándéktól, hanem az általunk kitűzött feladattól is függ. A gyermekek spontán érdeklődésének, aktivitásának itt is helyt adunk. A kötött tevékenységek minden gyerek számára egyszerre kezdődnek és fejeződnek be, természetesen egy korcsoportot felölelve. Törekszünk arra, hogy a gyerekek türelemmel hallgassák meg társaikat is, várják meg, hogy jelentkezés után szólítsuk fel őket. A szándékos figyelem, a kitartás, önfegyelem, feladattartás, türelem fejlesztése fontos az

iskolakészültséghez szükséges magatartás kialakításához.

A csoport elhelyezését igyekszünk áttekinthetővé tenni. Az egyéni munkaformában a gyerekek saját elképzelésük szerint, önállóan oldják meg a feladatokat. A mikro csoportos munkaformánál társaikkal együttműködve, egymást segítve vesznek részt a tanulásban. Gyakorolják a páros munkát is. A frontális tevékenység közben a csoport együtt oldja meg a feladatokat, közösen beszélgetnek tapasztalataikról.

A tevékenységek időtartamát kicsiknél 3-4 percről fokozatosan 10-15 percre, a nagyobbaknál 10-15 percről 30-35 percre növeljük. A kötött tevékenységek kezdési időpontja lehetőleg azonos, így fejlődik a gyermekek időészlelése is.

Eszközök

A tanulásban felhasznált eszközök kiválasztásánál ügyelünk arra, hogy érdeklődésre, aktivitásra, a gondolkodási műveletek alkalmazására, a feladatban rejlő probléma felismerésére és megoldására ösztönözzenek. A feladatlapok legfőbb az egyéni jellemzők nyomán követését, a segítségnyújtás mértékének és módjának meghatározását szolgálják, és nem a szülő tájékoztatását.

A tanulás értékelése

Igyekszünk minden nap minél több buzdítást, dicséretet, pozitív megerősítést adni. A jutalmazás sokféle módszerét alkalmazzuk: simítást, gesztust, mimikát, szóbeli közlést egyénileg, a csoport előtt és a szülőknek egyaránt. Törekszünk arra, hogy minden gyermek reálisan ismerje meg testi, lelki, szellemi értékeit, de azt is tudja, hogy melyek a hiányosságai. Teljesítményük differenciált, árnyalt értékelésével rámutatunk a javítás lehetőségeire, lehetővé tesszük, hogy tévedését saját maga próbálja kijavítani. A gyerekek saját tevékenységük ellenőrzéséhez szokjanak hozzá. Kölcsönös megértéssel és segítőkészséggel értékeljék egymás megoldásait.

2.6. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével mellett lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

- Kevés felnőtti segítséggel önállóan végzik személyükkel kapcsolatos tisztálkodási, öltözködési tevékenységeiket.
- Képesek lesznek szükségleteik megnevezésére, kielégítésére.
- Szükséges esetben figyelmeztetéssel ügyelnek saját külsejükre, arra, hogy ruházatuk rendezett, testük ápoltságban legyen.
- Többségükben kialakul a tiszta, esztétikus környezet igénye, és annak óvása.
- Ismerik és tudják az evőeszközök helyes használatát.
- Az egészséges életmódhoz kapcsolódó helyes táplálkozási és higiéniai szokások megjelennek a gyermeki személyiségben, pozitívan formálva azt.
- A gyermekek többsége kiegyensúlyozottá, edzetté, testileg-lelkileg-szellemileg teherbíróvá válnak. Felkészültté válnak az iskolai életre.

- A gyermekek többsége szívesen jár óvodába, szívesen játszanak együtt, kevés segítséggel képesek lesznek más csoportokkal való együttműködésre.

- A közös tevékenységekben fejlettségüknek megfelelően aktívan és érdeklődéssel vesznek részt.
- Többségük figyelemmel, türelemmel hallgatja az óvónő és a társaik közlését. Ébredszik bennük a közösségi öntudat.
- Örülnek a közösen elért sikereknek, a közös élményeknek.
- Igyekeznek érzelmileg elfogadni egymást, lereagálják a metakommunikáció alapvető jelzéseit: nemtetszés - öröm - biztatás - szomorúság.
- Többségüknél igényükké válik a helyes viselkedés szabályainak betartása.
- Az énkép - önismeret - önértékelés fejlődése révén többnyire képessé válnak az önálló helyzetmegoldásokra, önérvényesítésük a társas kapcsolatban elfogadható módon történik.
- Többségük szociálisan éretté válik az iskolakezdésre.

- A gyerekek többsége képes szabályokat betartani, a feszültség és megnyugvás állandó változásai között.
- Képesek olyan játékhelyzeteket létrehozni, amelyeket élményeik alapján ábrázolnak és a szerepek, eszközök kiválasztását kevés felnőtti segítséggel, vagy önállóan tudják végezni.
- Ismert meséket szívesen báboznak és dramatizálnak.
- Esetenként barkácsolást kezdeményeznek, amit felhasználnak más játékokban is.
- Egyéni ötletek alapján képesek olyan építményeket létrehozni, amelyek egyre fontosabbak és kombináltabbak.
- Az utánzójáték csak a konstruáló és szimbolikus játék elemeként jelenik meg.
- Többségüknek igényévé válik a társakkal való együttműködés.

- A gyermekek szívesen ismételtetik a verseket, rigmusokat.
- Kezdeményezik a mesével való foglalkozásokat, igénylik a mesehallgatást. Szívesen mesélnek, báboznak, dramatizálnak.
- Képességeikhez mérten a megkezdett mese, történet folytatását saját fantáziájukkal egészítik ki.
- Többségüknél kialakul a beszédfigyelmük.
- Az életkoruknak megfeleltethető szókinccsel rendelkeznek, és azt az elvárható fejlettségüre kialakítjuk.
- Kialakul igényük a könyv tisztelete iránt, azokat szívesen forgatják, vigyáznak rájuk.

- A gyermekek nagy része képes kezdeményezni dalokat, mondókákat. Önállóan és örömmel játszanak dalos játékokat.
- A bátrabbak egyedül is tudnak énekelni, egy részük meg tudja különböztetni az egyenletes lüktetést és a dalritmust egymástól. Ismerik és megfelelően alkalmazzák a zenei fogalompárokat.
- Megfelelő motiválással tudnak élvezettel figyelni a zenehallgatásra.

- Képalkotásban többségük egyéni módon, kis segítséggel megjelenítik ismereteiket, gondolataikat, szűkebb és tágabb környezetükből származó élményeiket, elképzeléseiket.
- Örömmel, saját kezdeményezésükre is ábrázolnak.
- Örülnek alkotásuknak, a közösen elkészített kompozíciónak.
- Néhányan megfogalmazzák értékítéletüket, óvónői irányítással beszélgetni tudnak az alkotásokról, többségük elfogadja mások véleményét.

- A gyermekek többsége önállóan választ a megismert és elsajátított vizuális technikák közül.
- Téralakításban, építésben bátrak, ötletesek, együttműködők.
- Néhányan meglátják környezetükben az esztétikai értékeket.

- Igénylik , szeretik a mozgást.
- Tudnak környezetükben tájékozódni, többségük kevés tévesztéssel felismeri az irányokat.
- Többségüknél kialakul testsémájuk, oldaliságuk.
- Fejlettségüknek megfelelő szinten biztonságosan mozognak, tudják mozgásukat irányítani.
- A gyermekek nagymozgása, finommozgása, egyensúlyérzékelése, összerendezett mozgása kialakul, kivéve a mozgás sérült gyermekeknél.
- Igyekeznek betartani a szabályokat, megjelenik tevékenységükben az egészséges versenyszellemük.
 - Önfegyelmük, figyelmük megerősödik.

- Óvodáskor végére megjelennek a gyermekek nagy részénél az alapvető személyiségjegyek: a környezet felfedezése, a rácsodálkozás, természet szeretete és gondozása.
- A gyermek a környezetéből szerzett ismereteit játékában felhasználja, átéli, folyamatosan gyakorolja, egyéb tevékenységeiben is alkalmazza.
- Többségük tud 15-ig számlálni, tudnak összehasonlítani, nagyság, forma, szín szerint.
- Megkülönböztetik a jobbra-balra irányokat, értik a névutókat (alá, fölé, közé, stb.).

- A gyermekek szeretnek közösen dolgozni.
- A rájuk bízott feladatot, munkát kis segítséggel szívesen végzik.
- A környezetükben lévő növényeket, állatokat óvják, gondozzák felnőtti útmutatással, segítséggel.
- Örömmel segítenek társaiknak.
- Szeretnek meglepetést készíteni a kisebbeknek, szüleiknek, az óvodai dolgozóknak.

- A gyermekek fejlettségükhöz mérten eljutnak pontos, valósághű észleléshez, mellyel ismereteik megalapozottabbak lesznek.
- Többségük képes lesz a figyelemösszpontosításra, a kreatív gondolkodásra.
- Megismerkednek az elemi ok-okozati összefüggésekkel. A környezet mennyiségi, formai, színbeli eltéréseivel, matematikai fogalmakkal.
- A tapasztalati tanulási jártasságaik, készségeik, képességeik életkori sajátossági szinten kifejlődnek, melynek révén többségük az érzelmileg motivált cselekvés gondolkodási szintjéről eljut a fogalmi gondolkodásig.

- Nagycsoportos korukra belső igénnyé válik, hogy örömeiket, félelmeiket, gondjaikat a csendes percek alkalmával bátran elmondják.
- A gyermekekben kialakul a 3-7 éves gyermek szintjének megfelelő Istenkép.
- Ismerik a Bibliát. Tudják, hogy ez az Úr „levele” az emberekhez.
- Értik a bibliai történetek üzenetét (életkori sajátosságok szintjén).
- Ismernek bibliai történeteket.

- Tudják, hogy az imádság Istennel való beszélgetés.
- Az óvodában hallott történetekről szívesen beszélnek otthon a családban.
- Ismernek egyházi énekeket, tudják, hogy az ének Isten dicséretére történik.
- Tudják, hogy a templom Isten háza és annak megfelelően kell ott viselkedni.
- Megjelenik életükben a keresztyén erkölcsi magatartás néhány jellemzője.

2.7. Gyermekvédelmi munka az óvodában

Célunk: évenként feltárjuk azokat a körülményeket, amelyek óvodásaink családi helyzetét hátrányosan érintik, illetve veszélyeztetik.

Feladatunk:

A segítségnyújtás a hátrányok enyhítésére az óvodai keretek közötti kompenzálás biztosítása. Az egyéni bánásmód, a családi nevelés gyermek iránti felelősségének erősítése, a tapintatos egyéni, személyes kapcsolattartás alapvető nevelési módszerünk.

A szülővel való közvetlen viszony kialakítására törekszünk, személyes törődéssel és fejlesztéssel igyekszünk a gyermek fejlődését segíteni.

A veszélyeztetettség nyilvántartásba vitel szempontjai:

- súlyos anyagi nehézségekhez kapcsolódó elhanyagoló nevelés, testi-lelki bántalmazás,
- erkölcstelen családi környezet, italozó szülők, bűnöző családi helyzet,
- egészségügyi okok: súlyos érzékszervi károsodás, súlyos, tartós betegség.

A gyermekvédelmi munka fő feladatát a prevenció, a segítségnyújtás jelenti, amelyre a humánus, a megértés, a támaszkodás, a szeretetpótlás jellemző.

A gyermekvédelmi munka valamennyi óvónő feladatkörébe beletartozik. Feladatuk a gyermekvédelmi esetek feltérképezése, adatszolgáltatás, környezettanulmány készítése a hatóság kérésére, a pedagógiai munka koordinálása, szükség esetén kapcsolattartás a Nevelési Tanácsadóval és Szakértő Bizottsággal.

Az óvónők évente egy alkalommal értékelik a gyermekvédelmi munkát, az óvodavezetőt és az intézményvezetőt tevékenységükről folyamatosan tájékoztatják.

2.8. Szociális hátrányok enyhítését és az esélyegyenlőséget szolgáló tevékenységek

Céljaink:

- A HHH gyermekek aránya a csoportokban megfeleljen a jogszabályban előírtaknak
- Az óvoda tartósan képes legyen a különböző háttérrel rendelkező és különböző területen eltérő képességekkel rendelkező gyermekek fogadására.
- A törvényben biztosított, önkormányzati vagy pályázati forrásból nyert juttatások (ingyenes, vagy kedvezményes étkeztetés, támogatott programok, segélyek)
- A multikulturális tartalmak beépüljenek az óvodai hagyományok rendszerébe.
- Szoros párbeszéd alakuljon ki a szülőkkel, az iskolával, a családsegítő szolgálattal a hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztése érdekében.
- Megfelelő segítő szakemberek biztosítása (Pszichológus, logopédus, gyógytornász)
- Minél kevesebb legyen a hiányzás a hátrányos helyzetű óvodások esetében és lehetőleg minden érintett gyermek minél hamarabb rendszeresen óvodába járjon.

2.9. Sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése

2.9.1. Az integrált nevelés fogalma, elvei, célja, feladatai

Óvodáinkban az integrált nevelés keretein belül látjuk el a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekeket.

Az integráció feltétele minden esetben a csoport összetétele és az óvodapedagógus vállalása.

A sajátos nevelésű igényű gyermek felvételének elbírálása minden esetben egyénre szabott, függ a fogyatékoság súlyosságától.

Intézményünk személyi és tárgyi felszereltsége nem alkalmas testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, gyermekek integrált óvodai nevelésre.

Az integrált nevelés olyan többségi intézménybe történő „befogadó” nevelési formát jelent, amelyben a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni szükségleteinek kielégítése a nevelési folyamat során, speciális szakemberek segítségével a többségi intézményben történik.

A hangsúly nem a pusztán együttlét, hanem az együttes tevékenységek, a közös játékok, a közös tanulások, a kölcsönös kommunikáció van.

2.9.2. Legfontosabb jellemzői

- a speciális fejlesztési módszerek nem hagyományosak,
- differenciáló, önértékelésre alapozó pedagógiát alkalmaz,
- gondok esetén a pedagógusnak kell változtatni,
- a gyógypedagógus partner a nevelésben,
- szemléletváltást kíván az egész nevelőtestületben.

2.9.3. A fejlesztés elvei és folyamata

A gyermekre vonatkozóan:

- A fejlesztést csak komplex kivizsgálás után szabad megkezdeni.
- A fejlesztő tevékenységet az egyéni segítségigény alapján, egyénekre vonatkozóan kell alkalmazni.
- Amennyire lehetséges a gyermeket érzelmileg is be kell vonni a tevékenységbe.

Az anyára vonatkozóan:

- Az anya a gyermeknevelés központi szereplője, ezt a szerepet a sérült gyermekénél is el kell fogadnia.
- Segíteni kell a meleg, kölcsönös interakciót a szülő és gyermeke közt, valamint azt, hogy megtanulja értelmezni gyermeke viselkedését.
- Erősíteni kell, hogy a szülő a kétszemélyes interakció során motiválja gyermekét a tevékenységre, megnyilatkozásra. Tegye kellemessé, biztonságot nyújtóvá és szociális jutalmat adóvá a kapcsolatot.
- Az anya partner, akit korrekt módon tájékoztatni kell arról mit és miért kell tennie, milyen egyéb lehetőségek vannak a segítségre. Nem szabad várakoztatni a fejlesztés elkezdésével.

A fejlesztésre vonatkozóan:

- Biztosítani kell a fejlesztés folyamatosságát.

- Be kell tartani a kis lépések elvét, kellő időt biztosítva az érésre.
- A fejlesztés inkább éljen a szociális tanulás eszközeivel és ne váljon pusztán funkciótréninggé. Vezessen el ahhoz, hogy a gyermek játszani is megtanuljon.
- A folyamatosságban az ellenőrzések, segítségek szükségszerű változtatásai, módosításai is érvényesüljenek.
- A fejlesztés folyamata a szakemberek csoportmunkájában realizálódjon, a gyermekre vonatkozó tapasztalatokat rendszeresen beszéljék meg.

2.9.4. A pedagógus feladatai az integrált nevelés megvalósítása során

- A sajátos nevelési igényű gyermekek befogadása, a közös fejlesztés megvalósítása az együttnevelés során.
- A befogadás maximális és elégséges fejlesztéssel kell, hogy párosuljon, melynek eredménye a saját magát elfogadó, teljes életet élő ember.
- Teremtse meg az óvónő azokat a lehetőségeket, amelyek biztosítják a gyermekek adaptív képességeinek folyamatos fejlődését (kommunikáció, önkiszolgálás, az otthon és lakás ellátása, kapcsolatok, a szűkebb környezetében történő hasznosság, az önirányítás, az egészség és biztonság ismerete, az elemi iskolai ismeretek, a munka és szabadidő).
- A tapasztalatok feldolgozását megfelelő pedagógiai módszerekkel segítve megalapozzuk a másság elfogadását, és az empátikus készség fejlesztését a felnőttkorra.
- A gyermekek egyéni fejlődésének, fejlesztési lehetőségeinek figyelembevételével az óvodai nevelés differenciált tervezése, szervezése.
- Prevenció: a nevelés, fejlesztés során az egyik feladat a gyermekek állapotromlásának megelőzése, az esetleg kialakuló rendellenességek kiküszöbölése. Feladat a másodlagos személyiség- vagy viselkedészavarok kialakulásának megelőzése.
- Korrekció: megvalósítása során arra törekszünk, hogy mind a testi, a motorikus, mind pedig a személyiségben bekövetkezett károsodásokat a lehető legmagasabb szinten befolyásoljuk, javítsuk, kiküszöböljük.
- Kompenzáció: a sérült, kiesett funkciókat – amelyeket biztosan nem lehet korrigálni – más tevékenységekkel igyekszünk helyettesíteni.

A fenti feladatok megvalósítása során az óvodapedagógus feladata, hogy valamennyi gyermeknél a fejlesztés és megsegítés, egyéni fejlesztési tervek alapján a gyermekek megismerésére építve történjen. A speciális feladatok mellett az ép gyermekek esetlegesen fellépő problémái is azonnali felismerésre kerülnek, és szakirányú ellátásban részesülnek.

2.9.5. Az óvodai élet megszervezése

Az sajátos nevelési igényű gyermekek csoportba illesztésének elvei, gyakorlata

A sajátos nevelési igényű gyermekek szocializációja gyakran elmarad kortársaikétól, ezért speciális pedagógiai segítséget igényelnek. Óvodánkban, mint szocializációs szintén, a gyermekek számára a heterogén (vegyes életkorú) csoportforma szervezése pedagógiaileg indokolt, az ilyen csoportokban egyébként is természetes a különböző fejlettségi szint, a családi légkör.

Egy – egy gyermekcsoportba, a csoport összetételétől függően több akadályozottsággal küzdő gyermek integrálható, ügyelni kell azonban a csoportok közötti egyenletes eloszlásra, az óvodapedagógusok felkészültségére, a feltételek meglétére.

A gyermekek csoportba helyezésénél alapelv, hogy lehetőség szerint azonos problémával küzdő gyermekek ne kerüljenek ugyanabba a gyermekcsoportba.

A gyermekek egyéni fejlesztése elsődlegesen a csoportban történik, ezt erősíti, kiegészíti a szakemberek által történő csoporton kívül szervezett fejlesztés.

A gyermekek fejlesztése formai szempontból történhet egyéni, mikrocsoportos és frontális foglalkoztatási formában is.

Kiemelt feladatunk, hogy a gyermekek számára komplex, a fejlődés irányába mutató, nevelőkörnyezetet biztosítsunk. Ennek megvalósításához elengedhetetlen az óvodapedagógusok, a speciális szakemberek, a szülők, a technikai alkalmazottak feladatorientált együttműködése.

Napirendünk az alábbi tevékenységekkel bővül

— Fejlesztés, korrekció a csoporton belül az épekkel közösen játékidőben (udvaron, séta vagy kirándulás alkalmával).

— A csoporton belül a foglalkozások, kezdeményezések keretében

— Csoporton kívüli egyéni illetve kiscsoportos korrekció szakemberrel (gyógypedagógus, logopédus, szomatopedagógus), heti ütemezéssel.

Óvodánk munkarendje nem tér el az eddigi gyakorlattól, csak kibővül szakirányú ellátással.

3. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

3.1. Az iskola bemutatása, helyzetelemzés

Intézményünkben a nyolc évfolyamon, évfolyamonként egy osztályban tanulnak a gyermekek. Vidékről, főleg a környező településekről is fogadunk tanulókat. Iskolánkban mindig a legfontosabb pedagógiai elvként fogalmaztuk meg a tanulók egyéni igényei szerinti fejlesztését, az esélyegyenlőség biztosítását, hiszen a gyerekek jelentős része hátrányos helyzetű, sok a társadalmilag elszegényedett, ingerszegény környezetben élő tanuló. Felvállaljuk a sajátos nevelési igényű gyerekek ellátását is.

Fontosnak tartjuk olyan készségek kialakítását, amelyek szilárd alapját képezhetik a további ismeretszerzés minden módszerének, szilárd alapokat adva a további tanulmányoknak.

Mindezek megvalósításának érdekében a tanítási – tanulási folyamat differenciált megszervezése, az alapkompenciák fejlesztése a cél, az óratervbe beillesztésre kerültek a korrepetálások és tehetséggondozó foglalkozások, tanítási órán csoportbontások.

Fontos célként kezeltük mindenkor a harmonikus személyiségfejlődést, a helyes életvitel, a testi-, lelki egyensúly igényének kialakítását diákjainkban.

Színvonalas oktató munkával, lehetőségek felkínálásával, a különböző rendezvények, szakkörök, versenyek és a helyben működő művészeti iskolák, pályázatok, gazdag szabadidős programok, kirándulások, erdei iskolák mind azt a célt szolgálják, hogy a településen élő, majd továbbtanuló gyerekek ne szenvedjenek hátrányt városi társaikkal szemben.

Az iskolában dolgozó pedagógusok valamennyien szakképzettek, hosszú idő óta végzik munkájukat intézményünkben. Elhivatottságukkal, szakmai ismereteikkel, jó kezdeményezésekkel törekszünk az iskolai munka minőségét a tanulók, szülők és partnerek megalégedésre végezni.

Pedagógiai programunk tervezésénél igyekeztünk figyelembe venni diákjaink társadalmi – gazdasági – szociokulturális környezetét, a helyi sajátosságokat. Ezek alapján próbáltuk megfogalmazni céljainkat, feladatainkat, az alkalmazott módszereket, melyeket rugalmasan kezelünk, igazodva a változó körülményekhez.

3.2. Az intézményi nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, célja, feladatai, eszközei, eljárásai

3.2.1. Az intézményi nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, és kialakítandó értékei

A katolikus nevelés alapja és középpontja maga Krisztus.

Az Egyház azért hozza létre iskoláit, intézményeit, mert egészen különleges eszközt lát bennük a teljes ember kifejezésére (CIC 794-795. kánon).

A II. Vatikáni Zsinat dokumentumai közül különösen a Gravissimum Educationis Momentum kezdetű leszögezi a katolikus nevelés jelentőségét, amikor azt írja: „Az egyháznak is feladata a nevelés, sajátos okból: először is azért, mert el kell ismernie, hogy nevelésre képes közösség. Legfőképpen pedig azért, mert kötelessége hirdetni az

üdvösség útját minden embernek. A hívők számára át kell adni Krisztus életét és állandó szorgoskodással segíteni kell őket, hogy ennek az életnek teljességére eljussanak.”⁵

A katolikus óvoda, iskola része az egyház üdvözítő küldetésének, különösen a hitre való nevelés területén. Az Egyház a katolikus óvoda, iskola által, mely fölkinálja korunk embereinek a maga nevelési elgondolását, sajátos módon részt vállal a kulturális párbeszédben, s ezzel elősegíti a valóságos fejlődést, amely az ember teljes kibontakozásához vezet.

A keresztény nevelésnek abban kell segítenie a fiatalokat, hogy megérjének a szabadság felelős megélésére, érzékük legyen a transzcendencia és az igazi értékek iránt. Megismerjék önmagukat és az őket körülvevő világot. Felülemelkedjenek a közepszerűségeken, ne fáradjanak bele a folytonos önképzésbe és önnevelésbe, és egyre jobban elkötelezzék magukat az Egyházon belül Isten és az emberek szolgálatára.

„A katolikus iskolában az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; az oktatóknak pedig ki kell tűnniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel.” (CIC 803. kánon) Pedagógiai tevékenységünk a fent idézett elvárásnak megfelelően tehát:

- az alapvető emberi és szabadságjogok, a gyermekeket megillető jogok érvényesítése
- keresztény értékrend;
- egymás iránti felelősség, bizalom, szeretet és tapintat;
- intellektuális igényesség, kulturált stílus minden tevékenységében;
- az keresztény erkölcsi normák betartása, betartatása;
- az egészséges fejlődés érdekében: az egyéni és közösségi érdekek egyensúlyban tartása;
- az egyéni és életkori sajátosságok figyelembe vétele;
- minden gyermeknek esélyt kell kapnia szociokulturális hátrányainak leküzdésére. Ehhez hatékony felzárkóztató munkára van szükség, ugyanakkor a kiemelkedő képességű tanulóknak lehetőséget kell kapniuk tehetségük kibontakoztatására.
- A sajátos nevelési igényű tanulók kapják meg a megfelelő segítséget képességeik egyéni igény szerinti fejlesztéséhez.
- a nemzeti, etnikai kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása, fejlesztése;
- szűkebb és tágabb hazához való kötődés érzésének fejlesztése;
- a természetes és épített környezetünk megismerésének és megóvásának igényét;
- építés a gyermekek öntevékenységre, önszerveződő képességére;
- a megfelelő továbbtanulási irány illetve pálya kiválasztása reális önismeret és életszemlélet kialakításával;
- a szülőkkel, a kapcsolódó iskolákkal és egyházi közösségekkel való konstruktív együttműködés.

Az alábbiakban felsoroljuk azokat az alapelveket, amelyek különösen nagy hangsúlyt kapnak katolikus intézményünk egész pedagógiai működésében.

- A gyermek személyisége a pedagógus személyiségének megnyilvánulásai által fejlődik. Ezért különleges felelősség hárul mind szakmailag, mind morálisan a

⁵ II. Vatikáni Zsinat „Gravissimum Educationis Momentum”(G.E.3.)

pedagógusokra. „a katolikus iskola sajátos jellegének biztosítása legnagyobb részben az ott tanítók tevékenységén és tanúságtételén múlik.”⁶

— A nevelésben (különösen a kezdeti periódusokban) fokozott szerepe van a szokásautomatizmusoknak. Ezért a szokások kialakítására kitüntetett figyelmet kell szentelni, az erre fordított energia sokszorosán megtérül.

— Lehetőleg a dicséretet helyezzük előtérbe. Arra kell törekednünk, hogy az valóban mindig indokolt legyen.

— Nagy a jelentősége a tudásnak, az ismereteknek; értékkonfliktus esetén azonban az emberi morált magasabb rendű követelménynek kell tartani az ismeretnél, a személyiség harmóniáját, „belső békéjét” az érvényesülésnél.

— Döntő a követelmények belátáson alapuló belső igénnyé váló betartása, és a pontosság, a fegyelem, az önfegyelem gyakorlása. Ez a pedagógiai folyamatban részt vevő diákokra és pedagógusokra egyaránt vonatkozik.

— Az igényes követelmény meghatározása és végrehajtása következetességet tételez fel.

3.2.2. Az intézményi nevelő-oktató munka célja

Olyan iskola kialakítása a cél, amelyet meghatároz keresztény szellemisége, humanista, szeretetteljes légkörű, személyiségközpontú; amely az intézmény deklarált értékei mellett széles teret nyit a tanulók értékválasztó, értékképző tevékenységének, amely képes az iskolát körülvevő társadalmi környezettel folytatandó folyamatos párbeszédre.

Alapvető céljaink:

— A gyermekeket, diákokat segítse abban, hogy a keresztény értékekre építve művelt emberré, gazdag (szépre, jóra fogékony) személyiséggé, Istent és embertársait szerető, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.

— A gyerekek, szülők, partnerek, környezet elégedettségére törekedjék, ezen belül: a hitéletbeli fejlődés, a tudás, a fegyelem, a továbbtanulásra való felkészítés fontosságát hangsúlyozza.

— A gyermekek, diákok morális és esztétikai szemléletét alakítsa, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényét fejlessze.

— A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszen.

— Megalapozott, érvényes és személyes értékrendet alakítson ki

— A kudarc- és sikertűrés készségeit fejlessze.

— Az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és (életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő) készségeit kimunkálja.

— Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és a kreativitást.

— A liturgiába való aktív bekapcsolódásra ösztönözze tanítványainkat.

— Nagy művészek, tudósok hithez, egyházhoz való viszonya, a gondolkodásra, a szellem fejlődésére gyakorolt hatását példaként állítsa.

⁶ A katolikus iskola (A Katolikus Nevelés Kongregációja, Róma 1977.) 78. oldal

- Magyarságunk gyökereit megismertesse (nyelv, történelem, magyarságtudat)
- Hagyományainkat, ünnepeinket megismertesse, átörökítse, élővé tegye (táncház, népdalkörök, kézműves foglalkozások, stb.).
- A kulturált szórakozás igényét kialakítsa.

3.2.3. Az intézményi nevelő-oktató munka feladatai

Az intézményünkben a legfontosabb feladat a gyermekek keresztény szellemű formálása, korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése, valamint a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, a kompetenciafejlesztés elemeinek beépítése az iskola tevékenységeibe.

Alapvető feladataink:

- Segítsük elő a személyes meggyőződés, keresztény világszemlélet és világkép kialakítását és érzelmi-szellemi megerősítését, személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- Segítse elő az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a hitélet erősítését szolgáló (lelkigyakorlat, zarándoklat, stb.) programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben: napközi, tanulószoba, szakkörök, kirándulás, erdei iskola, iskolaújság
- olyan színvonalon és mértékben biztosítsuk iskolánkban a tárgyi és személyi feltételeket, hogy gyermek és szülő egyaránt érezze: minden esélye megvan a gyermeknek az értelmi és érzelmi fejlődésre.
- a szülőkkel olyan szemléletben együttműködni, hogy iskola és szülő egyaránt érezze: közösek a céljaink és érdekeink.
- Minden tevékenységünket - az oktatás és a nevelés területén egyaránt – a gyermekek szeretete hatja át. Célunk az, hogy meglássuk, megláttassuk és továbbfejlesszük minden gyermekben személyiségének saját értékeit.
- Minden tanuló ismerje meg a nemzeti és egyetemes kultúra, ezen belül a keresztény kultúra, és tudomány eredményeit, nevelésünk ösztönözzön a szűkebb és tágabb környezet értékeinek, hagyományainak feltáró és ápoló egyéni és közösségi tevékenységére.
- Mutassunk fel szentek, ismert egyházi és elismert személyiségek által követésre méltó példákat.
- A tárgyi tudás átadásán túl biztosítanunk kell, hogy a gyermek szerezzék meg mindazokat a kompetenciákat is, amelyek segítségével tudását önmaga és a mások számára hasznosítani tudja.
- Lehetőleg minden gyermek számára biztosítanunk kell képességeinek, érdeklődésének illetve távolabbi céljainak megfelelő programokat, tevékenységi formákat.
- Minél korábban fel kell ismernünk a tehetségeket, hogy személyre szabott fejlesztéssel segítsük szakmai továbbfejlődésüket, továbbtanulásukat.
- Minél korábban fel kell ismernünk, ha a tanuló a tantárgyi követelményekben elmarad, meg kell keresnünk ennek az okát, segítséget kell nyújtani abban, hogy a keletkezett hátrányát pótolhassa.
- A hatékony személyiségfejlesztés érdekében rendkívül fontos, hogy az iskola pedagógiai együttműködést alakítson ki valamennyi nevelési partnereivel, elsősorban a szülőkkel.

3.2.4. Az intézményi nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

Nevelési céljaink elérése érdekében alkalmazott eljárások mindenkor igazodnak a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, a nyelvi szintjéhez, egyéni képességeihez és sajátosságaihoz, valamint a mindenkori helyzethez, és annak tartalmához.

Az eljárási módokat a pedagógusok önállóan választják meg, a legcélravezetőbb módszert és eszközt alkalmazva.

A közvetlen (direkt) nevelési módszerek

A beidegzés közvetlen módszerei: Követelés, gyakoroltatás, segítségadás, pozitív motiváció, ösztönzés, szokások kialakítása.

A magatartási-tevékenységi modellek közvetítésének direkt módszerei: elbeszélések, tények és jelenségek bemutatása, műalkotások bemutatása, személyes példaadás, szemléltetés, motiválás.

A meggyőződés-formálás közvetlen módszerei: előadás, magyarázat, beszélgetés, a tanulók önálló elemző munkája, tevékenykedtetés.

A tanulók tevékenykedtetésének módszerei: egyéni és differenciált tanulásszervezés, csoportbontás, egyéni foglalkozások, digitális oktatásszervezés.

Az iskola életében a közösség tevékenységrendszere kulcsfontosságú szerepet tölt be. A közösség tevékenységrendszere nem csupán a szokásformáló, beidegző-begyakorló hatások forrása, hanem egyúttal alapja olyan közösségen belüli kölcsönhatásoknak is, amelyek a tanulók között játszódnak le. Létre hozni, működtetni kell a közösségen belül ezeket a kölcsönhatásokat, a közvélemény irányításának speciális feltételrendszerét: az információs és értékelő fórumokat, szerveket, kereteket, valamint a perspektívákat és hagyományokat.

A közvetett (indirekt) nevelési módszereink

A közösségfejlesztő és önfejlesztő tevékenység megszervezésének módszerei: a diákönkormányzati feladatok megszervezése, a fizikai munkafeladatok megszervezése, a hagyományok, a követelés, ösztönzés, ellenőrzés, a nevelő személyes részvétele a közösségi tevékenységben, a pozitív egyéni és csoportos minták kiemelése a közösség életétől, modellek bemutatása, közvetett felvilágosítás, vita módszere.

3.3. A személyiségfejlesztés programja

3.3.1. A személyiségfejlesztés általános feladatai

A személyiségfejlesztés alapja a szeretetparancs hármas egysége: szeretni Istent, szeretni embertársaimat, mint saját magamat. Akiben ezek a tulajdonságok megerősödnek, fogékony lesz a szentre, az igazra, a jóra és a szépre.

Az emberi személyiség kialakulása a gyermekkortól kezdve a kamaszkoron át az ifjú korig hosszú folyamat. Minden korszaknak megvan a maga jellemzője mind érdeklődésben, mind emberi példákban, mind olyan értékekben, amelyekre érzékenyek. A nevelőhöz való viszony is sokat alakul a kezdeti feltétlen elfogadástól a tagadáson át az egyenrangú baráti kapcsolatig.

Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket:

A hitre nevelés területén elvégzendő feladatok:

- A hitre nevelés szője át az intézmény mindennapi életét
- A hitéleti nevelés személyre szabott legyen, alkalmazkodjon a gyermek hitéleti múltjához

Az értelmi nevelés területén elvégzendő feladatok:

- Az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése.
- A megismerés képességének fejlesztése.
- Az önismeret, a céltudatosság kialakítása.
- A helyi tantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás.

Az erkölcsi nevelése területén elvégzendő feladatok:

- Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.
- Pozitív szociális szokások kialakulásának, gyarapodásának segítése.
- A szolidaritás, az előzékenység az állhatatosság, az előítélet-mentesség, a másik ember tisztelete, a tolerancia, a megbízhatóság, az alkalmazkodóképesség csak a jót építő, az igazat érvényre juttató, szeretet által vezérelt közösségekben alakulhat ki. A jó és rossz, igaz és hamis, értékes és értéktelen közötti különbség felismerése, a jó szokások kialakítása, a pedagógus, szülő példaadása vezet el oda, hogy a jót választó, a társadalmi együttélés viselkedési szabályait betartó emberekké váljanak. Kiemelt szerep jut itt az osztályfőnöki órák személyiségformáló erejének, a cselekedtető szituációknak. A merev illemszabályok helyett a kiegyensúlyozott, jóindulatú viselkedés példáját és szabályrendszerét ismerjék meg és tanulják meg követni.

Az érzelmi nevelés területén elvégzendő feladatok:

- A gyermekek, tanulók közösségére és önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra készítető érzelmek kialakítása.
- A helyes arány kialakítása az érzelmek kimutatásában

A hazaszeretetre nevelés területén elvégzendő feladatok:

- Minden eszközt és alkalmat fel kell használni, hogy az iskola erősítse a tanuló kötődését a nemzethez, erősítse a hazaszeretetüket, azt az érzést és tudatot, hogy jó dolog Magyarország polgárának lenni.
- Ismerjék a kultúránkat, amely az európai kultúra szerves része, legyenek nemzetünkért tenni akaró és tudó állampolgárok.
- Becsüljék meg a velük együtt élő és a szomszédos népeket és kultúrájukat.
- Tudatosítani kell a tanulóiban, hogy a történelmi okok miatt határainkon túl élő magyarok is hozzánk tartoznak, a vendégszeretet hagyományainak ápolása is nemzeti ügy.
- A hazaszeretetre nevelés kiemelkedő eszköze a magyar nyelv, a történelem, a földrajz, a magyar művelődéstörténet és irodalom tanítása, a nemzeti és állami ünnepek méltó megünneplése.

Az esztétikai nevelés területén elvégzendő feladatok:

— Alapfeladat: az esztétikai érzékenység és nyitottság, a szépség iránti fogékonyság kialakítása. A módszerek közül elsőrangú a maradandó élményt nyújtó alkotótevékenység, a kritikai, elemző munka, amely az ízlésnevelésben és tudatos ítéletalkotásban nélkülözhetetlen. A korszerű nevelésben a művészeti élmények és az irodalmi művek, műalkotások elemzése mellett helyet kell kapjon a természet, a mesterséges környezet, a társas érintések és a nyelvhasználat formakultúrájának felismerése.

— Megvalósítási formák: a különböző rajzpályázatokon való részvétel, a nyári kirándulásokon, tanulmányi kirándulásokon múzeumlátogatás, prózamondó versenyek szervezése, kiállítások készítése.

Az egészséges életmódra nevelés területén elvégzendő feladatok:

— Az egészség a testi, lelki, szellemi, szociális és ökológiai jólét állapota. Az egészségnevelésnek kiemelt szerepet kell játszania az egész iskola életében. Ki kell alakítani a gyermekekben az önmagukért és másokért érzett felelősségtudatot, ezért az egészséges életmódra nevelés erkölcsi nevelés is. A családdal, a társadalommal együttműködve a legfontosabb a megelőzés, az egészségmegőrző szokások, a helyes táplálkozás- és mozgáskultúra, a testápolási szokások kialakítása.

A testi nevelés területén elvégzendő feladatok:

Szorosan kapcsolódik az egészségneveléshez. Célja: az egészséges testi és lelki fejlődés, a rendszeres mozgási igény felkeltése és kielégítése, fizikai, értelmi és akarat tulajdonságok - ügyesség, mozgáskészség, állóképesség, önfegyelem, cselekvésbiztonság - fejlesztése.

— A differenciált terhelésre kell törekedni. Az egyéni adottságokhoz mért követelményszintek megállapítása segíti az önismeret kialakítását, a másság tiszteletét. Az akaraterőt, a segítőkészséget befolyásoló jellemformáló helyzetek igen jelentősek az emberi kapcsolatok, az értékes tulajdonságok fejlesztésében, a továbbtanulás, a honvédelmi kötelezettség teljesítése szempontjából.

— Megvalósítási formái az ISK mozgalom, részvétel a minden évben megrendezésre kerülő SPORT-NAPON, a házi- és körzeti versenyek, szülő- gyermek versenyek, a mindennapos testnevelés foglalkozásai, a különböző kupákon való részvétel, a pontgyűjtő bajnokságok. Ezek nem csak a felszabadult testmozgást biztosítják, hanem olyan erkölcsi tulajdonságokat is fejlesztenek, mint a kudarcok, akadályok leküzdésének képessége, a vereség elviselése, a győzelem mellett a másik sikerének jó szívvel való felismerése, értékelése, becsületes helytállás, a tiszta küzdelem. A testi nevelés terén elért eredmények elő fogják segíteni, hogy a testedzés a későbbiek során is elemi igény maradjon.

A tanórán kívüli nevelés területén elvégzendő feladatok:

- Képessé tenni a tanulókat az önálló tanulásra.
- A gyermek sokoldalú fejlesztése változatos módszerek, eszközök bemutatásával
- A szükséges tanulási technikák megtanítása, gyakoroltatása.
- Képessé tenni őket arra, hogy a szükséges előkészítés megtörténte után képességeiknek megfelelően, önállóan tanuljanak.
- A mindenkori segítségadás lehetőségének tudatosítása a tanulóknak.
- A problémák érthető megfogalmazásának megtanítása, - a nehezebb feladatoktól való „meghátrolás” megakadályozása.
- Az önellenőrzés technikájának és fontosságának tudatosítása.

A helyi tanterveket is magába foglaló pedagógiai programunk összeállításánál elsődleges szempont a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amely ösztönzi a személyiségfejlesztő oktatást.

Nevelési programunk összeállításánál ezért elsődlegesek az alábbi feladatok:

- A színes, sokoldalú iskolai élet, hitélet, tanulás, játék, munka.
- A fenti lehetőségek a tanulók önismeretét, keresztényi gondolkodás képességét, együttműködési készségét fejlesztik, eddék akaratukat.
- Járuljanak hozzá életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez.

Kialakítandó személyiségjegyek:

- A helyes önértékelés
- Az értékek felismerése, megbecsülése és a kiállás mellettük
- Józan, megfontolt ítélőképesség
- A mások felé való nyitottság, befogadóképesség
- A saját akaratunkról való lemondás mások érdekében
- A szelídség, az alázat, a türelem
- Alaposság kialakítása
- A mértékletesség
- A bűnbánatra való készség
- A belső csendre, elmélyülésre való igény
- Hűség Istenhez és embertársainkhoz
- Felelősség magunk, mások és a teremtetett világ iránt

Elvárásaink tanítványainktól a következők:

- Legyen keresztény gondolkodású, vegyen részt az egyházi programokon, vállaljon feladatot az egyházközösség életében.
- Legyen képes a testileg, szellemileg, érzelmileg és erkölcsileg egészséges életvitelre.
- Legyen szellemileg fogékony, érzelmileg gazdag, erkölcsös, segítőkész.
- Legyen akaratereje és fegyelmezettsége, legyen képes a kudarcok leküzdésére. Rendelkezzon a megújulás és alkalmazkodás képességével.
- Rendelkezzon a társas emberi léthez nélkülözhetetlen szokások és magatartásmódok ismeretével és gyakorlataival. Jellemezze a tágabb és szűkebb hazaszeretete, a valahová tartozás érzése. Érezzen és vállaljon felelősséget önmagáért és másokért. Legyen határozott, de toleráns, következetes, de változtatásokra is képes. Tudjon helyzethez illően viselkedni.
- Legyen képes a társadalmi munkamegosztásban való későbbi bekapcsolódásra (továbbtanulás és munkavállalás). Rendelkezzon a korszerű társadalom- és természettudományi, esztétikai, szomatikus és technikai általános műveltség alapjaival, szilárd alapképességeivel. Legyen tanulni vágyó és tudó. Legyen a világról és önmagáról reális képe. Tudjon rövidebb és hosszabb távra tervezni, reális mérlegelés alapján dönteni.
- Munkavégzésében legyen rendszeres, pontos, lelkiismeretes.

Elvárásaink a pedagógusoktól a következők:

A nevelés-oktatás folyamata egész embert kívánó, nemes feladat, amelyen keresztül áthat a pedagógus egész személyisége, felkészültsége, és hite. Ezért kívánatos:

- Minden pedagógus legyen tudatában annak, hogy elsősorban saját példamutatásával nevel;
- Életvitele összhangban álljon az intézmény által képviselt szellemiséggel;
- Legyen felkészült a katolikus értékrend elfogadására, annak közvetítésére;
- Folyamatosan gyarapítania kell tudását, szakmai ismereteit;
- A gyermekek felé legyen őszinte, elfogadó és szeretetteljes;
- Munkavégzésüket jellemezze a pontosság, felkészültség; segítőkészség.

Elvárásaink a szülőktől a következők:

Fogadják el, hogy a gyermekek nevelésében csak együttes erőfeszítéssel érhetünk el eredményeket, ennek érdekében:

- tartsanak szoros kapcsolatot az iskolával, amelynek alapja a gyermekek iránt érzett közös felelősség, bizalom és megfelelő kommunikáció;
- igyekezzenek minden biztosított fórumon, rendezvényen részt venni;
- ismerjék meg az intézmény nevelési alapelveit, támogassák a megfogalmazott célokat, ne tegyenek és neveljenek az intézmény ellen.
- Az iskolai és egyházi rendezvényeken biztosítsák a gyermekek megjelenését, lehetőségük szerint kapcsolódjanak be ezekbe.

3.3.2. A kompetencia alapú oktatás kiterjesztése, célja

A Nemzeti Alaptanterv különböző fejlesztési feladatokat határoz meg. A fejlesztési feladatok és az ezekre épülő differenciálás szolgálják a tanulók személyiségének minél teljesebb kibontakoztatását. A kiemelt fejlesztési feladatok olyan kulcskompetenciákra épülnek, amelyek megalapozása, megszilárdítása folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztést igényel.

Cél a tanulók alapképességeinek komplex fejlesztése, a tantárgyak közti kapcsolat erősítése.

Ennek elvárható eredménye:

- Nagyobb hangsúlyt kap a tapasztalati tanulás.
- Előtérbe kerülnek minden tanuló sajátos, csak rá jellemző tulajdonságai, értékei.
- Felszabadultabb, örömtelibb lesz a tanulás.
- Javul a gyerekek tanulási motivációja és közösségi összetartása.
- Több teret kap a pedagógus kreativitása, új lehetőségek nyílnak meg számára.
- Javul a tanár-diák kapcsolat.

Fejlesztendő kompetencia területek :

NAT szerint	NAT módosítás szerint	Jellemző tartalmak
Anyanyelvi kompetencia	Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi	Gondolatok, érzések, vélemények kifejezése, hatékony szóbeli és írásbeli kommunikáció,

		Helyes és kreatív nyelvhasználat.
Idegen nyelvi kompetencia		Az anyanyelvi készségekhez hasonlóan a tanult élő idegen nyelven.
Matematikai kompetencia	Matematikai gondolkodási kompetencia	Ismeretek, folyamatok és a tevékenységek közötti viszony felismerése, képletek, modellek, struktúrák, grafikonok, táblázatok használata. Problémamegoldó gondolkodás.
Természettudományos és technikai kompetencia		Magyarázatok, előrejelzések a természet jelenségeiről Kölcsönhatások, folyamatok értelmezése Átgondolt következtetés és cselekvés Az emberi tevékenység okozta változások megértése Az egyéni és közösségi felelősség tudata.
Digitális kompetencia	Digitális kompetencia	Az információs technológiai eszközök magabiztos és kritikus használata Információ felismerése, visszakeresése, értékelése, bemutatása, cseréje Kommunikáció és együttműködés az interneten keresztül.
Szociális és állampolgári kompetencia	Személyes és társas kapcsolati kompetencia	Személyes, értékorientációs, interperszonális, és interkulturális tudás Harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés képessége A közjó iránti elkötelezettség és tevékenység Konfliktusok megoldása A közügyekben való aktív részvétel.
Esztétikai, művészeti tudatosság kompetenciája	Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetenciája	Az esztétikai megismerés képessége Elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése Az irodalom, zene, tánc, dráma, bábjáték, vizuális művészetek, építészet, média,

		mint kifejező eszköz.
Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia	Munkavállalói és vállalkozói kompetencia	A tágabb környezet megismerése, a lehetőségek megragadása Kreativitás, az újításra való beállítódás és kockázatvállalás Célkitűzések megfogalmazása, tervek készítése Gazdasági tevékenységekhez szükséges ismeretek
Önálló tanulás kompetenciája		Kitartó tanulás Jó szervezés – az idővel és az információval való hatékony gazdálkodás Egyéni szükségletek és lehetőségek felismerése Motiváció és a magabiztosság

3.4. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Napjainkban a világ figyelme a fenntartható fejlődés megteremtése felé irányul. Ez az élet minden színterén tapasztalható: egészségügyi, szociális, gazdasági, ökológiai, politikai területeken is. A fenntarthatóság ideológiai és tartalmi kialakítását az oktatásban kell elkezdenünk. A diákok számára olyan oktatást kell az iskolánknak biztosítania, amelyben hangsúlyt kapnak az erkölcsi kérdések az egészséges és a környezettudatos életmód. Interaktív módszerek segítségével kreatív, együttműködésre alkalmas, önmagukra és társaikra felelős magatartást kialakító, konfliktus-kezelésre és megoldásra képes készségeket kell kialakítanunk. Mindezek megkívánják az új értékek elfogadtatását, kialakítását, megszilárdítását és azok hagyománnyá válását. A fenti célok csak úgy valósíthatók meg, ha hatékony tanulási, tanítási stratégiákat tudunk kialakítani.

Munkánk az iskolai élet sok területére terjed ki, ezért minden pedagógus feladata. Szemléletet csak úgy lehet formálni, ha minden tantárgyban és minden iskolán kívüli programon törekszünk arra, hogy diákjaink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet, s benne az embert. Érthető tehát, hogy a természettudományos tantárgyak összhangjának megteremtése kiemelt feladatunk volt és maradt.

Szeretnénk diákjainkban kialakítani:

- a személyes felelősségen alapuló magatartást és életvitelt;
- az egészséges életmód igényét és elsajátíttatni az ehhez vezető technikákat, módszereket;
- A dönteni tudást jó és rossz között;

3.4.1. A célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése a diákokban.

Ilyenek például:

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás;
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód;
- kreativitás;
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód;
- vitakészség, kritikus véleményalkotás;
- kommunikáció, média használat;
- konfliktuskezelés és megoldás;
- állampolgári részvétel és cselekvés;
- értékelés és mérlegelés készsége.

3.4.2. Kitűzött feladatok

- Tegyük képessé a tanulókat arra, hogy a tanórán szerzett ismereteiket össze tudják kapcsolni az életben tapasztalt valós dolgokkal; lássák meg a problémákat és az azok közötti összefüggéseket, keressenek választ, megoldást azokra;
- Alakítsunk ki tanítványainkban a szűkebb és tágabb környezetért felelős, aktív, együttműködésre alapozott magatartásformákat, életvitelt; a jövőre, a fenntarthatóságra irányuló személyes attitűdöket;
- Az intézmény minden dolgozója törekedjen a komplex testi-lelki-szociális értékek védelmére, az ökológiailag fenntartható, egészséges élő és élettelen környezet kialakítására;
- Tudatosodjon tanulóinkban, hogy az egészség érték – tenni kell érte;
- Értsék meg az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságát;
- Alakuljon ki gyermekeinkben az egészséges életmód iránti igény;
- Ismertessük meg tanulóinkkal a konfliktuskezelés, együttműködési készség, döntési képesség, érzelmi-indulati állapot, kapcsolati zavarok kezelésének, fejlesztésének módszereit a tanórai és szabadidős foglalkozások nyújtotta lehetőségek maximális kihasználásával;
- Alakuljanak ki diákjainkban a társas környezetükre és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek;
- Tanulóink életpályájuk során testben-lélekben kiegyensúlyozott, a változó társadalmi igényekhez alkalmazkodni tudó, kreatív állampolgárok legyenek;
- Legyünk képesek a különböző tantárgyak ismeretanyagát összekapcsoló, harmonizáló pedagógiai módszerek alkalmazására; a környezeti és egészségnevelés kapcsán a pedagógusok közti együttműködés új formáinak, módszereinek alkalmazására.

3.4.3. A feladatok megvalósulásának színterei:

- Tanítási órák (biológia, természetismeret, környezetismeret, osztályfőnöki, kémia, testnevelés)
- Egyéb foglalkozások
(Szakkörök, projekt napok és hetek, kirándulások, túrák, erdei iskola programok, sportfoglalkozások, versenyek, előadások, bemutatók)

3.5. A közösségfejlesztés programja, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

3.5.1. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

„Az iskola épp azzal válik katolikussá, hogy – bár más-más fokon – az iskolai közösség minden tagja osztozik a keresztény világlátásban, s ezt ki is jelentik. Így ebben az iskolában az evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé és egyúttal végső céljá.” (Kat.Isk. 34.)

A közösségi életet már a legkisebb kortól is gyakorolni kell. A jó közösségfejlesztési gyakorlat azt mutatja, hogy hozzáértő segítséggel a gyermekek és fiatalok képesek maguk elé közösségi célokat és feladatokat kitűzni, s ezek köré kortárs-csoportokat szervezni.

A közösségi nevelés szempontjából elsődleges fontosságú a helyi közösség ismerete, mely tartalmazza a helyi történelem, hagyományok, legfontosabb vonatkozásait, a természetes és épített környezet, a közélet ismeretét is.

A tanulók életkorának az előre haladásával fontos megismerkedni különböző kultúrákkal, lehetőséget teremteni iskolán kívüli kapcsolatok felvételére.

3.5.2. A közösségi nevelés színterei:

- Tanórak: hittanórak, szaktárgyi órak, osztályfőnöki órak
- Tanórán kívüli szabadidős foglalkozások: napközi, tanulószoba, szakkörök, lelkigyakorlatok, zarándoklatok, kirándulások, erdei iskolák
- Diák önkormányzati munka

3.5.3. A közösségi nevelés feladatai iskolánkban:

- A közösségi élet szervezése, tudatos, tervszerű nevelői irányítása melyben minden szintű közösségi csoport érintett
- A programok kialakításában ötletadóként, szervezőként, lebonyolítóként a közösség tagjainak bevonása, a tanulók bekapcsolása a közösség által szervezett tevékenységekbe és ott a közösségi együttéléshez szükséges viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.
- A közös sikerek, esetleges kudarcok átélésére, tevékenységek végzése, az összetartozás érzésének átélése érdekében.
- Életkornak megfelelő felelősi rendszer, diákönkormányzat kialakítása, pedagógus-segítséggel való működtetése.
- A kommunikációs kultúra fejlesztése, melynek eredményeként tanítványaink képesek lesznek véleményük kialakítására, érveik kifejtésére, álláspontjuk megvédésére.
- A közösségi tevékenység eredményeként született iskolai hagyományok folytatása, továbbfejlesztése.

3.5.4. Egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- A lelkigyakorlatok, zarándoklatok mélyítsék el a katolikus vallás és hit megélését.
- Nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére.
- Átgondolt játéktervvel és a tevékenység pedagógiai irányításával biztosítsák, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését.

- A sokoldalú és változatos foglalkozások (zenei, tánc, képzőművészeti, kézműves, stb.) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- A séták, a kirándulások, erdei iskolák mélyítsék el a természetszeretetet és a környezet iránti felelősséget.

3.5.5. Iskolánk hagyományos közösségi rendezvényei

Egyházi ünnepeink, megemlékezéseink:

- Veni Sancte (tanévnitó szentmise). Egész évi munkánkra kérjük Isten áldását.
- Október 8. Magyarok Nagyasszonya
- November 1. Halottak napja
- Advent: Örömteli felkészülés Jézusnak, Isten ajándékának elfogadására. Adventi koszorú készítése osztályonként. Rorátén való részvétel (roráté naptár vezetése)
- December 6. Szent Miklós: A tevékeny szeretet ünnepe. Ünneplés, ajándékozás
- December 3. hetében betlehemezés és osztály- illetve iskolai karácsony.
- Január 6. Vízkereszt – az iskola szentelése
- Február 25. Mátyás nap
- Hamvazószerda: A nagybőjt kezdete. Hamvazkodás a templomban
- Nagyböjti lelkigyakorlat: a nagyhéten, felkészülés Húsvétra,
- Pünkösd: elsőáldozás,
- Te Deum: Hálaadás az egész évért

Iskolai ünnepélyek:

- Tanévnitó
- Tanévváró, ballagás)
- Társadalmi ünnepélyek, nemzeti ünnepekről való megemlékezés
október 6., október 23., március 15., június 4.
- Mikulás - járás
- Karácsonyi ünnepség
- Játszóház
- Intézményi jótékonysági gála
- Farsang
- Diáknapi
- Bolondballagás
- Osztálykirándulások
- Erdei iskola
- Sportnapok, sportversenyek, kupák
- Klubdelutánok
- Tini-disco
- Kerékpár, gyalogos túrák
- Óvodások fogadása
- Hulladék-gyűjtés
- Szaktárgyi hetek

3.5.6. A szülők közössége

- Az osztályok szülői közösségei

— Az iskola szülői szervezete

Az iskolai értékteremtésben fontos szerepet játszik a jó családi háttér, a szülői társadalom igényessége az iskolával és saját gyermekével szemben. A szülők közössége fontos érdekképviselői és közvetítő szervezet, melynek fejlődése, eredményes működése segíti az iskolai munkát.

3.5.7. A nevelőtestület közössége

Az iskolában működő szakmai munkaközösségek, melyek tevékenységét a Köznevelési Törvény és az iskolai SZMSZ határozza meg:

— Az alsó tagozatos munkaközösség tagjai az 1-4. osztály vezetői és a napközis nevelő.

— A felső tagozatos munkaközösség tagjai az 5-8. osztály vezetői és az ott tanító szaktanárok – a módszertani kultúra kötelezettségeinek fejlesztése érdekében döntenek a továbbképzési programokról; a mentálhigiénés továbbképzésen való folyamatos részvételről.

Az iskola működésének hatékonyságát nagymértékben befolyásolja az intézmény dolgozói közötti emberi kapcsolatok milyensége. Fontos intézmény céljaival való azonosulás, az elkötelezettség, a közösen vallott értékrend alapján végzett munka. Figyelmet fordítunk szervezeti kultúra fejlesztésére, alakítása szempontjából fontosak a munkán kívüli összejövetelek, kirándulások, rendezvények.

3.6. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

3.6.1. A pedagógusok feladatai

A tanár felelős a rábízott gyerekek tanulmányi és erkölcsi fejlődéséért.

Az iskolai élet egészére figyelve segíti a közösség tagjainak emberi és keresztény kibontakozását. Az intézményben végzett munkáját jellemezze a hivatástudat, gyermekszeretet. Kapcsolataiban legyen nyílt, őszinte és segítőkész.

A tanulókat – életkoruknak megfelelően – fejleszti az iskola pedagógiai programjának szellemében. Tanórai munkáját a gyerekek adottságainak, haladási tempójának megfelelően differenciáltan szervezi.

Gondoskodik arról, hogy minden tanuló – ha különböző ütemben is – megszerezze az alapképességeket és a képességeinek megfelelő ismereteket. A cél a keresztény emberre jellemző erények kifejlesztése. Igyekezzen kialakítani egy olyan légkört, melyben fokozatosan kialakul a növendékek hite, keresztény erkölce.

Pedagógiai munkáját az iskolai élet szabályzatainak előírásai szerint, az abban rögzített célok érdekében megtervezi, elvégzi és értékeli.

Megköveteli tanulóitól az iskolai élet szabályainak betartását, megismerteti velük az iskola házirendjét.

Az órán a gyerekeket szoktassa a fegyelmezett munkavégzésre. Tanításában kiemelten kezeli a szóbeli és írásbeli kommunikatív képességek fejlesztését

Tanóráira és tanórán kívüli foglalkozásaira rendszeresen felkészül, nagy gondot fordít a gyerekek életkori sajátosságainak megfelelő fejlesztő foglalkoztatásra, a rendelkezésre álló idő optimális kihasználására.

A nevelő a tanulók munkáit rendszeresen ellenőzi, javítja.

A lemaradó tanulók számára felzárkóztató foglalkozásokat szervez, egyéni segítségnyújtással biztosítja továbbhaladásukat. Szükség esetén szakértői bizottsági vizsgálatot kezdeményez annak érdekében, hogy minden tanuló képességeinek megfelelő intézményben folytathassa tanulmányait.

Gondot fordít a tehetséges tanulók megfelelő foglalkoztatására is, amit a tanórai differenciáláson kívül szakkörökbe való javaslat, tanulmányi versenyekre való felkészítés formájában is megtehet.

Gondoskodik a szociális segítségre szoruló, hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyerekek segítéséről. Együttműködik az iskolában dolgozó gyermek - és ifjúságvédelmi felelőssel.

A tanulók személyiségfejlesztése érdekében a nevelő szoros kapcsolatot tart a szülőkkel. A szülőkkel időben, írásban értesít a problémákról, elismerésekről.

Az osztályt, illetve az egyes gyerekeket érintő kérdéssel haladéktalanul tájékoztatja a szülőket. A tanulók előmeneteléről szóló minősítéseket, érdemjegyeket folyamatosan bejegyzí az ellenőrzőbe.

A pedagógus fejlessze szakmai ismereteit önképzéssel, vegyen részt a szervezett továbbképzéseken. A munkaközösség munkájába való bekapcsolódással fejlessze szaktárgyi és általános műveltségét.

Segíti a tanulók pályaválasztását, beiskolázását.

Segédkezik az iskolai munkatervben szereplő évközi rendezvények előkészítésében és lebonyolításában, illetve az évközben adódó egyéb feladatok megoldásában. Felelősséggel vállalja az igazgató által adott megbízásokat.

Az intézmény éves munkatervében rögzített iskolai rendezvényeken, diákmiséken, a diákok számára is kötelező szentmiséken, egyházi rendezvényeken kötelessége részt venni.

A keresztyén értékrend, vallás megismerése és tanítványai felé történő hiteles közvetítése érdekében részt vesz a pedagógus bibliaórákon, lelkigyakorlatokon.

3.6.2. Az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnököt az intézményvezető bízza meg az osztályfőnöki munkaközösség javaslata alapján.

Az iskolánkban a katolikus értékrenden alapuló nevelés és az oktatás a pedagógiai folyamat két pillére. Az osztályfőnököknek sajátos szerepük van a gyermekek ezen elvek szerinti nevelésében, a közösségek alakításában, az intézményi és azon kívüli hitélet szervezésében.

Összehangolják osztályukban a nevelési tényezőket. Gondot fordítanak arra, hogy tanítványaik teherbírásukkal összhangban vállaljanak részt a tanórán kívüli szabadon választható elfoglaltságokból. Gondot fordítanak arra, hogy a tanulók tanulmányi elfoglaltsága arányos legyen.

Koordinálják és segítik az osztályukban tanító pedagógusok munkáját, látogathatják óráikat. Szükség esetén tanácskozást hívnak össze az osztályukban tanító pedagógusok számára.

Igyekeznek jó osztályközösséget kialakítani, folyamatos jelenlétükkel is kifejezni az osztályukkal való törődésüket.

Figyelemmel kísérik tanítványaik tanulmányi eredményeit, havonta ellenőrzik, hogy be van-e írva minden osztályzat ellenőrzőjükbé.

Szervezik és koordinálják a hitélettel kapcsolatos teendőket, osztályukat kísérik a diákmisére és a munkatervben meghatározott időben a templomi misékre.

Megkülönböztetetten figyelnek azokra, akik képességeik alatt teljesítenek, felderítik az okokat és segítenek kiküszöbölni őket és gondoskodnak arról, hogy a kiemelkedő képességű diákok megfelelő mértékben fejlődjenek.

Nevelő-oktató munkájukhoz tervet készítenek. Elvégzik az osztályukkal kapcsolatos ügyviteli teendőket (pl. anyakönyv, osztálynapló vezetése, a továbbtanulással kapcsolatos teendők).

Figyelemmel kísérik és nyilvántartják a tanulók hiányzását és azok igazolását.

Rendszeresen tájékoztatják osztályukat az iskolai programokról. Tanítványaikkal tanulmányi kirándulást, kulturális programokat, erdei iskolát szerveznek az intézményi munkatervvel összhangban.

Gondoskodnak osztályuk kötelező orvosi vizsgálaton való részvételéről.

A munkatervben meghatározott napokon, szülői értekezletet tart. Az osztályt, illetve az egyes gyerekeket érintő kérdésekről rendszeresen tájékoztatja a szülőket. Segíti a szülői munkaközösség létrejöttét és működését. A szülőket tájékoztatja az iskola házirendjéről, pedagógiai programjáról, és értékelési rendszeréről. A tanév helyi rendjét, az intézmény rendszabályait és a balesetvédelmi előírásokat az osztályfőnökök az első tanítási héten ismertetik a tanulókkal, az első szülői értekezleten pedig a szülőkkel. Tanév végén tájékoztatja a szülőket a gyermekek számára szükséges taneszközökről.

Az iskolai ünnepélyeken részt vesz, osztályával együtt ünnepségeket, megemlékezéseket szervez az intézményi munkatervnek megfelelően.

3.7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

3.7.1. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Tanulóink előképzettségében nemcsak a megszerzett ismeretek, készségek terén mutatkoznak jelentős –a lemaradók számára speciális segítség nélkül leküzdhetetlen hátrányt jelentő – különbségek, hanem a szocializáció fokában, viselkedésmódban, az udvariassági szabályok ismeretében, személyi higiénia terén, a katolikus vallás szertartásainak, a vallásgyakorlás külső formáinak ismeretében.

Az esélyegyenlőtlenség csökkentése fontos feladatunk, amely speciális felzárkóztató programokkal, személyes törődéssel, beszélgetésekkel történhet.

Kiváltképpen megkülönböztetett törődésben kell részesítenünk az érzelemszegény gyerekeket, akiket csak önmagunk, szeretetünk folyamatos ajándékozásával zárkóztathatunk fel.

Minden nevelő teendője, hogy a gyermeket tanítsa tanulni. Ennek eredményeképpen a diákok a tanulás időbeli és sorrendi tervezésében tegyenek szert fokozatos önállóságra. Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak az elsajátíttatása, gyakoroltatása főleg a következőket foglalja magában: egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése, az értő olvasás fejlesztése, az emlékezet erősítése, célszerű rögzítési módszerek kialakítása, a gondolkodási kultúra művelése, az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása. A tanulás- irányítás iskolai feldolgozása elsősorban a munkaközösség-vezetők, szakmai munkaközösségek feladata. Fontos a bemutató foglalkozások, nyílt napok, nyílt hetek megszervezése. A hagyományoknak megfelelően az 1. osztályban decemberben, a többi osztályban a tavaszi szünet előtti héten. A tanulás irányítás tervezésénél fontos, hogy tanítsuk meg a taneszközök, a tanuláshoz szükséges segédeszközök célszerű elhelyezését (az órán, a napköziben, otthon) és használatát.

Feladataink:

- A tanórák keretében a lemaradó tanulók differenciált foglalkoztatása, feladataik gondos megválasztása kiemelt szempont minden tanítónak, tanárnak.
- Tanórákon kívül egyéni foglalkozás, korrepetálás keretében kell a hiányos területeken fejleszteni, felzárkóztatni a lemaradókat.
- Családon belül a szülőt felkészítjük arra, hogy a tanítóval való közös megbeszélés alapján ő is segíteni tudja gyermeke fejlődését, adott esetben otthoni gyakorlással.
- A kudarc kivizsgálása is fontos szempont. Ebben meghatározó a szülő és a pedagógus együttműködése a megfelelő szakember bevonásával együtt.
- A szükséges vizsgálatok elvégzéséhez való szülői beleegyezés hiányában a pedagógus nem tud további lépéseket tenni a gyermek fejlesztése érdekében.
- Iskolánkban logopédus és fejlesztő pedagógus segíti a tanítók, tanárok munkáját

3.7.2. A tehetség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetséges fiatalokkal való foglalkozás minden pedagógus feladata. Ez a tevékenység kiterjed az óvodai, iskolai nevelésre, a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Intézményünk az alapkészségek biztos elsajátíttatása, a gyerekek alpműveltségének biztosítása mellett fontos feladatának tartja a tehetséggondozást és a különböző szintű (iskolai, városi, megyei, regionális, országos és nemzetközi) tanulmányi, kulturális- és sportversenyekre való felkészítést, a versenyeztetést.

Ha a tanuló kiemelkedő képessége, intézményünk kereten belül már nem fejleszthető, segítséget kell adni a szülőnek a továbblépés megszervezéséhez, lebonyolításához, a továbbtanulási irányának és helyének megválasztásához.

A 8. osztály befejezésével minden tanuló pályázhat a Kaszaper Oktatásért Alapítványhoz, amely a hátrányos helyzetű, de tehetséges tanulók továbbtanulását segíti.

A tehetség, képesség kibontakozásának lehetőségei, módszerei:

- személyes beszélgetések, biztatás, jutalmazás
- a nem kötelező tanórán kívüli tanulható tantárgyak tanulása,
- iskolai sportkör,
- szakkörök,
- versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális, stb.),
- a szabadidős foglalkozások egy része (pl. színház- és múzeumlátogatás),
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- kiemelkedő tehetségek szakemberhez irányítása.

3.7.3. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Nagyon fontosnak tartjuk a beilleszkedési, magatartási problémákkal küszködő tanulók fejlesztését, mert a problematikus tanuló saját fejlődésének és közössége fejlesztésének is gátjává válhat.

Ennek érdekében fejleszteni szükséges a gyermek önismeretét, önbizalmát, együttműködési, kapcsolatépítési képességét, szerepelni tudását, konfliktuskezelői képességét.

A fejlesztés színterei az óvodai, iskolai, osztályközösségi, és a hitéleti programok.

Az elérendő cél a gyerekek, tanulók felelősségtudatának, önfegyelmének, kezdeményezőkézségének, csoportmunkára való alkalmasságának kialakítása.

Feladataink a következők:

- szoros kapcsolat a Nevelési Tanácsadóval, (a pedagógiai szakszolgálati ellátást a községi önkormányzat megállapodása alapján a Mezőkovácsházi Nevelési Tanácsadóban vehetik igénybe a gyerekek), az óvodával,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- fejlesztő foglalkozások szervezése,
- napközi otthon,
- felzárkóztató foglalkozások,
- a nevelők és tanulók személyes kapcsolatai,
- családlátogatások, ha szükséges logopédiai szolgáltatás,
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése.

3.7.4. Sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésének elvei

Iskolánkban az integrált nevelés keretein belül látjuk el a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekeket.

Az integráció feltétele minden esetben az osztály összetétele és a pedagógus vállalása.

A sajátos nevelésű igényű gyermek felvételének elbírálása minden esetben egyénre szabott, függ a fogyatékoság súlyosságától.

Intézményünk személyi és tárgyi felszereltsége nem alkalmas testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, gyermekek integrált iskolai nevelésre.

Elveink:

- A többi tanulóval integráltan oktatjuk a sajátos nevelési igényű gyermekeket, igyekezve elfogadtatni velük, hogy hátrányuk nem eredményez elkülönülést a többi tanulótól.
- Nevelésükben-oktatásukban az intézmény pedagógusai, a fejlesztő pedagógus és gyógy pedagógus vesz részt, a megfelelő szakember irányításával és ellenőrzésével.
- Fejlesztésük során igyekszünk fogyatékoságukból fakadó hátrányaikat csökkenteni, az egészséges funkciókat erősíteni.
- Foglalkoztatásuk során hangsúlyozottan alkalmazzuk a differenciálás módszereit, megfelelő oktatási- és fejlesztő eszközöket, játékokat.
- Figyelemmel kísérjük mentális fejlődésüket, igyekszünk kudarcaik csökkentésében.
- Segítjük a közösségbe való beilleszkedést, a közösségi szerepvállalás megoldását.

3.8. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok, a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

A katolikus iskolák különös figyelmet szentelnek a gyengébbekre, és segítik a nehezebb körülmények között élőket.

Nevelésünk a keresztény értékrend elfogadását, a keresztény életforma kialakítását, mindennapi megélését segíti elő, amely remélhetőleg tanítványaink számára maradandó lesz. Megvédi őket az alkoholizmus, kábítószer, egyéb erkölcsi veszélytől.

Napjainkban, amikor a szülők egy része és a családok is nehezebb helyzetbe kerülnek, s a gyerekek is egyre kiszolgáltatottabbak, az iskola feladata és jelentősége az ifjúságvédelem területén is megnő. Egyre több az olyan hátrányos helyzetű gyerekek száma, akiket eddig nem így tartottunk nyilván, de a megélhetési nehézségek, a család hétköznapi gondjai miatt hátrányaik nőnek, marginalizálódhatnak.

Ezek a problémák az iskolánkban is éreztetik hatásukat, mert befolyásolják a gyerekek eredményeit, viselkedését, társaikhoz és munkához való viszonyukat.

3.8.1. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladata:

- A veszélyeztetett, hátrányos helyzetű tanulók felmérése, nyilvántartása;
- Kapcsolattartás a családszolgáltató és gyermekjóléti szolgálattal és a gyámügyi hatóságokkal;
- A veszélyeztetett, hátrányos helyzetű tanulók figyelemmel kísérése az osztályfőnökök együttműködésével, szükség esetén intézkedés;
- A veszélyeztető tényezők feltárása;
- A tanulók személyiségének fejlesztése, a megfelelő életszemlélet kialakítása, osztályfőnök – tanár - szülő együttműködésével.

3.8.2. A támogatás jelenlegi formái:

- Tanév eleji ingyenes tankönyvek biztosítása a törvényi kereteknek megfelelően;
- Ingyenes étkeztetés, Kaszaper Községi Önkormányzat támogatásával;
- Tartós könyvek biztosításával az iskolai könyvtárállományból,

Iskolánk a tanulók személyiségének fejlesztésére, és a prevencióra fekteti a hangsúlyt. A cél a tanulók életszemléletének olyan irányú fejlesztése, amely képessé teszi őket a helyes ítéletalkotásra és a negatív jelenségek elutasítására.

3.8.3. A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek:

- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak és a családlátogatásoknak egy fő célja a gyermek- és ifjúság-védelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése,
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős nevelő tevékenysége,
- napközi otthon, tanulószoba,
- szoros kapcsolatot tartunk a polgármesteri hivatal gyermek-és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó dolgozóival.

3.8.4. A halmozottan hátrányos helyzetű, hátrányos helyzetű, veszélyeztetett tanulók iskolai teljesítményének javítását segítő intézkedések

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése, differenciált foglalkozás
- napközi otthon, tanulószoba,
- felzárkóztató foglalkozások,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.

3.8.5. A szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységek:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- kooperatív tanulásszervezés,
- napközi otthon, tanulószoba
- diákétkeztetés,

- felzárkóztató foglalkozások,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- Művelődési ház és a községi könyvtár által nyújtott foglalkozási formák,
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai,
- a szülők, a családok nevelési gondjainak segítése,
- családlátogatások,
- iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős nevelő tevékenysége,
- szükség esetén a rászoruló gyermekeket önkormányzati segíélyezésre javaslása.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik az érintett családdal, a Nevelési Tanácsadóval, a Gyermekjóléti Szolgálattal, a Családsegítő Szolgálattal, a gyermekorvossal és a védőnővel.

3.9. A tanulók intézményi döntési folyamatban való részvétele

Az iskola életével kapcsolatos legfontosabb döntések a nevelőtestület hatáskörébe tartoznak. A jogszabályok szerint bizonyos döntések a fenntartó, mások az intézmény vezetőjének hatáskörébe tartoznak.

A tanulók döntési joga a diákközösségek munkájában történő részvételre, annak szervezésére, szervezeti rendjének kialakítására korlátozódik a jogszabályok által meghatározott módon. A köznevelési törvényben és végrehajtási rendeletében meghatározottak szerint biztosítjuk annak lehetőségét, hogy a tanulók kifejthessék véleményüket pl. a házirend elkészítésekor. Lehetőséget biztosítunk arra is, hogy egyes – a tanulóközösség egészére vonatkozó – döntések meghozatala előtt a tanulók szervezett formában részt vehessenek a döntést megelőző véleményezésben. Ennek érdekében az osztályfőnökök minden osztályban az életkornak megfelelő szinten és tartalommal ismertetik a dokumentumok tartalmát, biztosítjuk az egyes tanulók és az osztályközösségek számára a véleménynyilvánítás lehetőségét.

Az iskolában diákközösség működik. A diákközösség tagjait az 5-8. osztályok delegálják. Vezetője a nevelőtestület tanára, akit az intézmény vezetője bíz meg.

3.10. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

3.10.1. Az intézmény partnereivel történő kapcsolattartásának formái

Az intézmény minden partnerével a kiegyensúlyozott, érdeklődésre épülő, egymást kölcsönösen segítő kapcsolattartásra törekszik. Ennek alapja a rendszeres kommunikáció, melynek módszerei lehetnek: beszélgetés, előadás, fórum, értekezlet, kiadványok, honlapok, közös projektek, digitális csatornák.

3.10.2. A tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.

- Az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközségi ülésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, ill. választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, a nevelővel, a nevelőtestülettel vagy az iskolaszékekkel.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.

3.10.3. A szülők és pedagógusok közti kapcsolattartás

A gyermek nevelésének két fő színterén, az iskolában és a családban összhangot, egységet kell teremteni a közös cél érdekében. Alapvető értéknek tartjuk a szülőkkel való harmonikus, jó kapcsolat kialakítását, ápolását. A tanár-szülő kapcsolatnak a kölcsönös bizalmon, őszinteségen, megbecsülésen, megértésen kell alapulnia. Pedagógiai programunkat a szülőkkel, mint iskolahasználókkal egyetértésben tudjuk megvalósítani. Ennek érdekében:

- Tájékoztatni kell a szülőket az iskola nevelési céljairól, feladatairól, az alkalmazott módszerekről.
- Ugyanakkor az iskolának mindezekről ismernie kell a szülők véleményét.
- Alkalmat kell biztosítani a szülőknek, hogy az iskolai közélet tevékeny résztvevői, közreműködői és segítői lehessenek.

A szülőkkel való együttműködés fejlesztésének lehetőségei:

Iskolánk nagy gondot fordít arra, hogy a szülők időben, alaposan informálódjanak intézményünk életéről, működéséről.

Úgy gondoljuk; a szülők egyenrangú társaink a gyermek nevelésében. Ezért a kapcsolattartás folyamatában a következőket tartjuk kötelező érvényűnek:

- Teret kell engedni a szülő és a környezet minél intenzívebb részvételének az iskola hétköznapijaiban, mert csak így érhető el, hogy az iskola nevelési elveit megértesse, elfogadtassa, s talán az is, hogy olykor korrigálja is. Ezt a munkát segítheti a szülői szervezet is.
- A tartózkodó szülőket meg kell nyerni az iskolanevelésben való együttműködésre több gond fordításával, a bizalmatlanság megszüntetésével,
- Pedagógiai csomag összeállításával (amely tartalmazza a házirendet, a napirendet, a fogadóórakat) téve szorosabbá a kapcsolatot,
- A szülői értekezleten mindig szerepeljen 1-1 nevelési témával kapcsolatos rövid előadás; az év folyamán a két összevont szülői értekezlet mellett kerüljön sor rendhagyó összejövetelekre is, ahol a tanulók, szülők, együtt vesznek részt az előadásokon.

Szülői képviselői fórumok iskolánkban

Szülői értekezletek

Célja: a közös feladatok, célok megtervezése, a problémák megoldása.

Kapcsolatteremtés iskola-szülő, szülő-szülő között.

Ideje: tanévenként 2 alkalommal iskolai összevont- (szeptember, február); 2 alkalommal osztály szülői értekezlet, a szülő munkaidejéhez igazodva, az esti órákban.

Fogadóóra

Időpontja a havonta egy alkalommal tanítási napon van, az adott szaktanár egyéni órarendjétől függően. Ezt az időpontot év elején a szülők tájékoztatása céljából a tanulók ellenőrző könyvébe vezetjük be. Fogadóórát tart a tantestület minden félévben egyszer közösen.

Családlátogatás

Főleg az ifjúságvédelmi felelős és az osztályfőnök feladata a környezettanulmányozás, közvetlenebb kapcsolat kialakítása, a tanulóval kapcsolatban felmerülő problémák megoldása céljából, kizárólag a gyermekvédelem területén működő szervezetekkel összehangolva, közösen. (Probléma esetén többször is előfordulhat.)

Nyílt nap

Évi egy alkalommal minden érdeklődő részt vehet a délelőtti tanítási órákon, délutáni foglalkozásokon.

Célja: Betekintés az iskola belső világába. A szülők, megfigyelhetik gyermekük iskolai tevékenységét órán és órán kívül.

Az iskola működésében a következő szülői szerepek jelennek meg

A szülő, mint a szolgáltatás megrendelője kérheti

- Az ifjúságvédelem segítségét,
- A napközi otthoni ellátást,
- A nem kötelező, egyéb foglalkozások szervezését.

A szülő, mint a tanulási-nevelési folyamat segítője az alábbi területeken tevékenykedhet

- Az iskola eszközparkjának gazdagításában;
- Az iskola belső és külső környezetének szépítésében.

Formái:

- Pénzadomány a szülői szervezet számára;
- Tárgyi támogatás;
- Szellemi és társadalmi munka;

A szülő, mint a tanulási-nevelési folyamat szereplője

Minden olyan szülői kezdeményezés iránt nyitottak vagyunk, mely az intézményünkben folyó oktatási-nevelési feladatainknak sikerességét támogatja, erősíti, színesíti.

Színtere lehet:

- Az osztályfőnöki óra
- A szülői értekezlet
- A szabadidős tevékenységek
- Kulturális területek

A szülők tájékoztatásának formái:

Szóbeli:

- Iskolai és osztálybeli szülői értekezletek
- Fogadóórák
- Nyílt tanítási napok
- Családlátogatás
- Egyéni megbeszélések

Írásbeli:

- Tájékoztatófüzet
- Iskolai hirdetőablók
- Tájékoztató szórólapok
- Iskolai kiadvány
- Iskolai honlap
- Digitális napló
- E-mail

3.10.4 Kapcsolattartás az iskola partnereivel

A külső partnerekkel történő kapcsolattartás szabályozása jelentős részben a szervezeti és működési szabályzat jogkörébe tartozik.

Az iskola vezetői folyamatos kapcsolatot tartanak fenn az írott és nyomtatott sajtóval, a fenntartóval. A sajtóval történő kapcsolattartás az igazgatóhelyettes feladatkörébe és felelősségi körébe tartozik.

Formái:

- személyes találkozó,
- elektronikus kapcsolattartás,
- levél,
- megkeresés.

Folyamatos munkakapcsolatot tartunk továbbá az alábbi szervezetekkel:

- az intézmény fenntartójával,
- a telephely intézménnyel (óvoda),
- a plébánossal (Mezőkovácsháza,),
- a társintézményekkel (kerületi, egyházmegyei, katolikus iskolákkal),
- a Polgármesteri Hivatallal (Kaszaper, Szent Gellért tér 1. sz.),
- a Pedagógiai Szakszolgálat intézményeivel,
- a KAPI-val (1071 Bp., Városligeti fasor 42.),
- a Gyermekjóléti Szolgálatlal,
- a Családsegítő Központtal,
- a Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal,
- a Kormányhivatalokkal és a Tankerületekkel,
- az egyházközség képviselőtestületével,
- a községi orvosi rendelővel, fogorvossal, védőnői szolgálattal
- Kaszaper FC-vel

A munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért az intézményvezető és az igazgatóhelyettes a felelősek.

3.11. Tanulmányok alatti vizsgák megszervezése, követelményei

A tanulmányok alatti vizsga lebonyolítását az érvényben lévő jogszabályi előírások, és az intézmény szabályzataiban rögzítettek alapján kell megszervezni. Felelőse minden esetben az igazgató.

Intézményünkben a következő vizsgák megszervezésére van lehetőség:

3.11.1. Osztályozóvizsga

Osztályozó vizsgát az a tanuló tehet, akit felmentettek a tanórai foglalkozások alól, ha tanulmányi kötelezettségeinek az előírt időnél rövidebb idő alatt tesz eleget, ha igazolt vagy igazolatlan hiányzása több 250 óránál, és a tantestület engedélyezi jogszabályok szerint a vizsgát, ha felkészültségéről független vizsgabizottság előtt ad számot.

Az osztályozó vizsga előírásai:

- Az osztályozó vizsga egy adott évfolyam egy adott tantárgy követelményeire vonatkozik;
- A vizsga időpontját az igazgató jelöli ki;
- A vizsgát bizottság előtt kell letenni, melynek tagjai a szaktanár, a munkaközösség vezető és az igazgató vagy helyettese;
- Az osztályozóvizsgákat a tanítási év utolsó napjáig meg kell szervezni.
- A sikertelen osztályozóvizsgát a tanuló javítóvizsgán a továbbhaladás érdekében kijavíthatja;
- Jellegétől függően írásbeli, szóbeli illetve gyakorlati részből áll;
- Az osztályzatot a bizottság állapítja meg.

3.11.2. Javítóvizsga

Javítóvizsgát az a tanuló tehet, aki 2-8. évfolyamon a tanév végén egy vagy több tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott.

A javítóvizsgák előírásai:

- A javítóvizsgát az iskola pedagógusaiból alakított bizottság előtt kell tenni. A bizottság tagja: szaktanár, osztályfőnök, igazgató, vagy helyettese;
- A javítóvizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni;
- A javítóvizsga időpontja: augusztus 25- 31-ig terjedhet;
- Az időpontjáról és helyéről a tanulót illetve a szülőt értesíteni kell;
- A javítóvizsga eredményét az osztályfőnök írja be az anyakönyvbe és a bizonyítványba, a záradékot az osztályfőnök és az igazgató írja alá;
- A javítóvizsga helye az iskola, ahonnan a tanulót javítóvizsgára utasították;
- Amennyiben más helységbe költözik, új iskolájában is tehet javítóvizsgát;
- A vizsga eredményét az iskolatávozási bizonyítványon jelzi a vizsgáztató iskola;
- A javítóvizsga nem ismételhető.

Azt a tanulót, aki az osztályozó- ill. javítóvizsgán nem jelent meg, úgy kell tekinteni, mintha sikertelen vizsgát tett volna.

3.11.3. Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja. A vizsga szükségességét és időpontját az igazgató állapítja meg, a tanulmányok sikeres folytatásának érdekében.

Az osztályozó, különbözeti, pótló vizsgára az intézmény vezetőjénél a tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – jelentkezhet a fenti feltételek megléte esetén.

3.11.4. A vizsgatárgyak részei és követelményei

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit, így különösen az írásbeli, a szóbeli, a gyakorlati vizsgarészeket, az értékelés szabályait tantárgyanként és évfolyamonként az intézmény helyi tantervében meghatározott követelményrendszer szabályozza.

Ha a tanuló tanulmányi kötelezettségének a szülő kérése alapján magántanulónaként tesz eleget, felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel. A magántanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.

3.12. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

3.12.1. Az általános iskolába jelentkező első osztályos tanuló felvétele

- Az első osztályosok beiskolázását az intézményvezető a fenntartóval egyeztetve végzi. Beiskolázásunkat nem köti körzethatár;
- A felvétel fontos szempontja, hogy a szülő és a gyermek gyakorolja vallását, rendelkezzen plébánosi ajánlással, keresztlevéllal, elfogadja a katolikus értékrendet, az intézmény pedagógiai programját és együttműködjön annak megvalósításában;
- Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek iskolaérett legyen és a szülő kérje az első évfolyamra történő felvételét;
- A beiratkozáskor be kell mutatni: a gyermek születési anyakönyvi kivonatát; a szülő személyi igazolványát; a gyermek iskolaérettséget bizonyító óvodai szakvéleményt (ha a gyerek óvodás volt); a nevelési tanácsadó felvételt javasló szakvéleményt (ha a gyermek nem volt óvodás, vagy ha az óvoda nevelési tanácsadó vizsgálatát javasolja); a gyermek egészségügyi könyvét a gyermekorvos felvételi javaslatával; -szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.

3.12.2. Átvétel más iskolából

- Az átvétel feltétele az előző évfolyam tantárgyi tantervében rögzített minimumkövetelményeknek megfelelő tudásszint, (kivételt képez a más iskolába íratott leendő első osztályos gyermek);
- A 2.-8. osztályba történő felvételnél be kell mutatni: a szülő személyi igazolványát, az elvégzett évfolyamokat, tanúsító bizonyítványt; az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot. A 2.-8. osztályba jelentkező tanulóknak - az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított - szintfelmérő vizsgát kell tennie idegen nyelvből és azokból a tárgyakból, amelyeket előző iskolájában - a bizonyítvány bejegyzései alapján - nem tanult. Az esetleges hiányok pótlására félév vagy 3 hónap haladékot kap;
- Az a gyermek, aki előző iskolájában idegen nyelvként nem angol nyelvet tanult a 4-6. osztályban az iskola által biztosított felzárkóztató foglalkozásokon hozhatja be lemaradását, a 7-8. évfolyamon ugyanerről a szülőnek kell gondoskodnia, vagy tovább tanulhatja a megkezdett idegen nyelvet, ebben az esetben a szülő által biztosított magántanár oktatja a gyermeket és állapítja meg félévi és év végi osztályzatait. A felzárkóztató időszak végén a szaktanár írásban értesíti a szülőt az eredményességről, illetve eredménytelenségről;
- Az iskola a község közigazgatási területén kívül lakó tanulók felvételéről: a szülő kérésének; a tanuló előző tanulmányi eredményeinek, valamint magatartás és szorgalom

érdemjegyeinek; az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója a fenntartóval egyeztetve dönt;

A felvételt elutasító felvételi határozat ellen a szülő írásban fellebbezést nyújthat be az igazgatóhoz.

3.13. Elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia- és testnevelésóra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg. Ezt a feladatot az iskolai védőnő látja el.

3.13.1. Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- veszélyhelyzetek felismerése, felkészítés a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére,
- életkornak megfelelő ismeretek közvetítése,
- első-segélynyújtás gyakorlati alkalmazása,
- a beteg, sérült és fogyatékkal élő emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartás fejlesztése,
- a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, a veszélyes anyagok – egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőinek megismertetése.

3.13.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- tanórán
- biológia, testnevelés, osztályfőnöki, technika órán
- tanórán kívül
- szakkörön, tanórán kívüli foglalkozáson, kirándulás keretében
- önálló ismeretszerzéssel
- házi feladat, gyűjtőmunka

3.13.3. Módszerek, eszközök:

- előadás, projekt, gyakorlat, kutatómunka, IKT eszközök használata

4. HELYI TANTERV

4.1. Az iskola tantárgyi rendszere, óraterve

4.1.1. Tantárgyi rendszer évfolyamokra bontva

Iskolánkban a tantárgystruktúrát, azok óraszámait az érvényben lévő kerettantervi rendeletek alapján készítettük, figyelembe véve az iskola hagyományait, adottságait is. Az iskola helyi tantervében a tantárgyak tananyagai és követelményei megegyeznek a minisztérium által kiadott kerettantervben meghatározott tananyaggal és követelményekkel. A tantárgyakat a fenntartó által engedélyezett heti óraszámban tanítjuk.

Iskolánkban a tanulók idegen nyelvként az angol nyelv tanulását választhatják. Helyi tantervünket az iskola 1. és 5. évfolyamán a 2020/21. tanévben vezetjük be, felmenő rendszerben. A 2023/24. tanévtől kerül bevezetésre minden évfolyamon az új helyi tanterv.

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

NAT 2012.

Tantárgy \ Osztály	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6	4	4	3	4
Angol				2	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4	4	3	3	3
Erkölcstan helyett hittan	1	1	1	1	1	1	1	1
Történelem és állampolgári ismeretek					2	2	2	2
Környezetismeret	1	1	1	1				
Természetismeret					2	2		
Fizika							2	1
Kémia							1	2
Biológia-egészségtan							2	1
Földrajz							1	2
Ének-zene	2	2	2	2	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret					1			
Vizuális kultúra	2	2	2	2	1	1	1	1
Informatika						1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27	28	28	31	31

NAT 2020. módosítás alapján

Tantárgy \ Osztály	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5	4	4	3	3
Angol				2	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4	4	4	3	3
Erkölcstan helyett hittan	1	1	1	1	1	1	1	1
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Hon- és népismeret								
Környezetismeret			1	1				
Természettudomány					2	2		
Fizika							1	2
Kémia							1	2
Biológia							2	1
Földrajz							2	1
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Dráma és színház								
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>					1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2	1	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30

4.1.2. A választott kerettanterv feletti óraszámok

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

NAT 2012.

Tantárgy \ Osztály	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+2	6+1	4+1	4+1	3+1	4
Angol				2	3	3	3	3
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4	3+1	3+1	3+1
Erkölcstan helyett hittan	1	1	1	1	1	1	1	1
Történelem és állampolgári ismeretek					2	2+1	2	2
Környezetismeret	1	1	1	1+1				
Természetismeret					2	2		
Fizika							2	1+1
Kémia							1+1	2
Biológia-egészségtan							2	1
Földrajz							1	2
Ének-zene	2	2	2	2	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret					1			

Vizuális kultúra	2	2	2	2	1	1	1	1
Informatika					+1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1	1	+1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>					1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3	2	3	3	3
Hittan (nem számít bele az órakeretbe a NAT 9.§ 1.a. pont)	1	1	1	1	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	26	26	26	28	29	29	32	32

A kerettantervben meghatározottakon felül megtanítandó és elsajátítandó tananyagot a helyi tantervben, a tantárgyaknál tüntetjük fel. (A helyi tantervet részletesen lsd. a mellékletben.)

NAT 2020. módosítás alapján:

Tantárgy \ Osztály	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5+1	5+1	4+1	4+1	3	3+1
Angol				2	3	3	3	3
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4	4	3+1	3+1
Erkölcstan helyett hittan	1	1	1	1	1	1	1	1
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Hon- és népismeret						+1		
Környezetismeret			1	1				
Természettudomány					2	2		
Fizika							1	2
Kémia							1	2
Biológia							2	1
Földrajz							2	1
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Dráma és színház							+1	
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>					1	1	1	1
Szabadon tervezett órakeret	2	2	2	2	1	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30
Hittan (nem számít bele az órakeretbe a NAT 9.§ 1.a. pont)	1	1	1	1	1	1	1	1
Összes órakeret	25	25	25	26	29	29	31	31

4.1.3. A választott kerettanterv típusa

A fel nem sorolt tantárgyakból egyetlen kerettanterv létezik, ezért ezeket nem tüntetjük fel táblázatunkban. A kerettantervi alternatívát kínáló tantárgyak tantervei közül az alábbiakat választjuk:

Tantárgy	A választott kerettanterv megnevezése
Matematika	B változat
Magyar nyelv és irodalom	A változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Biológia–egészségtan	B változat
Ének-zene	A változat
Dráma és tánc / Hon- és népismeret	Hon és népismeret

4.1.4. A helyi tanterv bevezetésének ütemezése

Sötétebb alapon jelöltük az új helyi tantervben meghatározott óraszámokat.

Óraterv az 1-8. évfolyamon a 2020-2021. tanévben

Tantárgy \ Osztály	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	8	8	8	7	5	5	4	4
Angol				2	3	3	3	3
Matematika	5	5	5	5	4	4	4	4
Erkölcstan helyett hittan	1	1	1	1	1	1	1	1
Történelem					2	3	2	2
Állampolgári ismeretek								
Hon- és népismeret								
Környezetismeret		1	1	2				
Természettudomány					2	2		
Fizika							2	2
Kémia							2	2
Biológia							2	1
Földrajz							1	2
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Dráma és színház								
Vizuális kultúra	2	2	2	2	1	1	1	1
Digitális kultúra					1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>					1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2	1	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	24	24	24	25	28	28	31	31
Hittan (nem számít bele az órakeretbe a NAT 9.§ 1.a. pont)	1	1	1	1	1	1	1	1
Összes órakeret	25	26	26	28	29	29	32	32

Óraterv az 1-8. évfolyamon a 2021-2022. tanévben

Tantárgy \ Osztály	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	8	8	8	7	5	5	4	4
Angol				2	3	3	3	3
Matematika	5	5	5	5	4	4	4	4
Erkölcstan helyett hittan	1	1	1	1	1	1	1	1
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								
Hon- és népismeret						1		
Környezetismeret			1	2				
Természettudomány					2	2		
Fizika							2	2
Kémia							2	2
Biológia							2	1
Földrajz							1	2
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Dráma és színház								
Vizuális kultúra	2	2	2	2	1	1	1	1
Digitális kultúra					1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>					1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2	1	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	24	24	24	25	28	28	31	31
Hittan (nem számít bele az órakeretbe a NAT 9.§ 1.a. pont)	1	1	1	1	1	1	1	1
Összes órakeret	25	25	26	28	29	29	32	32

Óraterv az 1-8. évfolyamon a 2022-2023. tanévben

Tantárgy \ Osztály	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	8	8	6	7	5	5	3	4
Angol				2	3	3	3	3
Matematika	5	5	5	5	4	4	4	4
Erkölcstan helyett hittan	1	1	1	1	1	1	1	1
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								
Hon- és népismeret						1		
Környezetismeret			1	2				
Természettudomány					2	2		
Fizika							1	2
Kémia							1	2
Biológia							2	1
Földrajz							2	2
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Dráma és színház							1	

Vizuális kultúra	2	2	2	2	1	1	1	1
Digitális kultúra			1		1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>					1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2	1	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	24	24	24	25	28	28	30	31
Hittan (nem számít bele az órakeretbe a NAT 9.§ 1.a. pont)	1	1	1	1	1	1	1	1
Összes órakeret	25	25	25	28	29	29	31	32

Óratervezet az 1-8. évfolyamon a 2023-2024. tanévben

Tantárgy \ Osztály	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	8	8	6	6	5	5	3	4
Angol				2	3	3	3	3
Matematika	5	5	5	5	4	4	4	4
Erkölcstan helyett hittan	1	1	1	1	1	1	1	1
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Hon- és népismeret						1		
Környezetismeret			1	1				
Természettudomány					2	2		
Fizika							1	2
Kémia							1	2
Biológia							2	1
Földrajz							2	1
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Dráma és színház							1	
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>					1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2	1	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30
Hittan (nem számít bele az órakeretbe a NAT 9.§ 1.a. pont)	1	1	1	1	1	1	1	1
Összes órakeret	25	25	25	26	29	29	31	31

4.2 Egyéb foglalkozások

A tantárgyfelosztás az iskola pedagógus-erőforrásainak optimális kihasználásával készül úgy, hogy minden osztály és tanulócsoport számára biztosítsa a szakos ellátást. Ugyanakkor tantárgyfelosztásunknak biztosítania kell azt is, hogy minden pedagógus számára a törvényben meghatározott heti tanítási órát vagy egyéb foglalkozást biztosítson. Az iskola méretéből adódóan a pedagógusok szülői-tanulói oldalról történő kiválasztására ezért nincs lehetőség.

Pedagógiai programunk szerint szabadon választható vagy kötelezően választható tantárgy iskolánkban nincs.

4.3. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásánál a következőket kell figyelembe venni:

- feleljen meg a tantárgy cél- és követelmény rendszerének
- szerepeljen a közoktatási tankönyvjegyzékben
- korszerű szemléletű, jól tanítható legyen, formájával, tartalmával keltse fel a tanulók érdeklődését
- nyújtson lehetőséget differenciált munkára, adjon alkalmat önálló ismeretszerzésre
- legyen tartós, több évig használható
- ára megfizethető legyen

A tankönyveken és segédkönyveken kívüli egyéb eszközök beszerzését csak akkor kéri az iskola, ha arra a tantárgy követelményeinek elsajátításához feltétlenül szükség van.

A szülőket az új tanévet megelőző tanév végén az iskola tájékoztatja a szükséges taneszközökről, amelyek beszerzése a szülő feladata.

A tankönyvek, segédkönyvek megrendelését, az ezzel kapcsolatos ügyintézés az iskola megbízott tankönyvfelelőse végzi a törvényi előírásoknak megfelelően. A lebonyolítás részletes szabályzatát a Szervezeti és Működési Szabályzat tartalmazza.

4.4. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok megvalósításának szabályai

Pedagógiai munkánk egészét a tanulók egész személyiségének fejlesztése hatja át, amelyben komplex egészként jelenik meg az ismeretszerzés, tevékenykedtetés, gyakoroltatás, és a pozitív példákon keresztül nyújtott érzelmi hatások.

A pedagógiai folyamatokba beépítjük, az egyes nevelési területek feladatait, a kulcskompetenciák fejlesztését, az iskolai élet színterein alkalmazzuk azokat a nevelési elveket, melyek meghatározzák iskolai nevelő-oktató munkánkat.

A tanulási-tanítási folyamatokban célunk a tanulók egyéni képességek szerinti fejlesztése.

Ennek érdekében:

- Alkalmazzuk a differenciált oktatásszervezési elveket;
- Nagy hangsúlyt fordítunk a motivációra;
- A tanulókat problémamegoldó, gondolkodtató módon vonjuk be a pedagógiai folyamatokba;
- Fontosnak tartjuk a tevékenykedtetésre épülő ismeretszerzést;
- Figyelmet fordítunk az ismeretek elmélyítésére, gyakoroltatásra;
- Az iskolai foglalkozásokon különböző munkaformákat alkalmazunk;

- Az együttműködésre épülő tanulószervezési módszerekkel segítjük az ismeretszerzést, erősítjük a tanulók közösségét;
- Korszerű szemléltető- és fejlesztőeszközöket használunk;
- A korszerű információs és kommunikációs technikát alkalmazzuk;
- Alkalmazkodunk az egyéni bánásmódot igénylő tanulók esetében a fejlesztési feladatok végrehajtására;
- Építünk az aktív tanulás módszerére, amely felfedezésre, és saját tanulási folyamatának irányítására ösztönzi a tanulót;
- Egyénre szabott tanulási lehetőségek teremtünk, alkalmazkodva ezzel tanulóink egyéni haladási ütemére az ismeretek elsajátítása során;
- Foglalkozásokon alkalmazzuk a tanulói együttműködésen alapuló tanulás, amelyben az eddiginél nagyobb hangsúlyt kapnak a differenciált tanulószervezési eljárások;
- A tanítási folyamatba biztosítunk lehetőséget multidiszciplináris órák, foglalkozások szervezése, amelyek megvalósításakor a tanulók egyszerre több tudományterülettel foglalkozhatnak, a tudnivalók integrálásával ismerkednek meg;
- Rendszeresen alkalmazzuk a digitális technológiával támogatott oktatási módszereket;

Az alsó tagozat

Az 1-2. osztály esetében fontos feladatunk az óvoda-iskola átmenet kezelése, a fokozatosság biztosítása, az egyéni különbségek, a család szociokulturális helyzetéből származó hátrányok kezelése. Fogadják el a tanulók az iskola rendjét, kapcsolódjanak be és legyenek aktív résztvevői a mindennapi életvitelnek. Célunk, hogy a játék és erre alapuló ismeretszerzés helyét a tanulási tevékenység váltsa fel, kialakuljanak az egyéni tanulási szokások.

A 3–4. évfolyamon megjelennek az iskolai teljesítményelvárások, ennek érdekében kell segítenünk a tanulókat, hogy megtalálják egyéniségüknek megfelelő tanulási módszereket, az ismeretszerzésben, önálló tanulásban. Ennek érdekében nagy hangsúly fektetünk a motivációra, a sikerélmények, az inspiráció pozitív hatásaira.

A felső tagozat

A felső tagozaton folytatódnak az előző években már elkezdett folyamatok, melyek célja a eredményes iskolai tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák, olyan készségek, képességek kialakítása, amely a felső tagozatban elsajátítandó ismeretek feldolgozását teszi lehetővé.

A tanulók egyéni képességüknek, kialakuló érdeklődésüknek, tehetségüknek megfelelően igyekszünk mélyíteni ismereteiket, fejleszteni képességeiket, alakítani személyiségüket.

Motiváltságukat igyekszünk fokozni, érdeklődésüket a pozitív eredmények hangsúlyozásával igyekszünk fenntartani. Egyéniségük megismerésével segítjük a pályaorientációt.

Hangsúlyt fordítunk az egyre szükségesebbé váló önálló ismeretszerzés, tanulás módszertanának elsajátítására.

Minden korosztály esetében gondot fordítunk az egészséges életvitel kialakításra, a gyerekek testmozgásának, sportolásának biztosításra.

4.5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

A tanulók egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése érdekében iskolánk biztosítja a mindennapos testmozgás és sportolás lehetőségét. Megvalósításának módját a Köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon.

A mindennapos testnevelést azokon a napokon, amikor közismereti oktatás folyik, testnevelésóra megtartásával biztosítjuk.

Az egészségfejlesztő testmozgás hatékonysága érdekében az alábbi egészségügyi és pedagógiai szempontok figyelembe vétele szükséges a konkrét feladatok megszervezése során:

- Az eltérő adottságú tanulók számára is jelentsen sikerélményt a testmozgás, a testnevelési óra.
- Érvényesüljön a sport személyiség és közösségfejlesztő hatása (kreativitás, együttműködési és szociális készségek, stb.)
- A testmozgás-program az életkori sajátosságok figyelembe vételével játékos, táncos elemeket is tartalmazzon.
- A mindennapos testmozgás az életminőség javítását szolgálja.

4.5.1. A könnyített és a gyógytestnevelés szervezésének, a tanulók könnyített vagy gyógytestnevelési órára történő beosztásának rendje

A tanulót, ha egészségi állapota indokolja, az iskolaorvosi, szakorvosi szűrővizsgálat alapján könnyített testnevelés- vagy gyógytestnevelés-órára osztjuk be. A könnyített testnevelés- vagy gyógytestnevelés-órát – lehetőség szerint – a többi tanulóval együtt, azonos csoportban szervezzük.

A könnyített testnevelés-órát az iskolaorvosi, szakorvosi vélemény alapján a testnevelésóra keretében biztosítjuk.

A gyógytestnevelés-órákat legkevesebb heti három, de legfeljebb heti öt tanóra keretében megszervezzük. Amennyiben a tanuló szakorvosi javaslat alapján a testnevelésórán is részt vehet, akkor számára is biztosítjuk a mindennapos testnevelésen való részvételt. Ebben az esetben a gyógytestnevelés- és a testnevelésórákon való részvétel együttesen éri el a heti öt órát, ezek arányára a szakorvos tesz javaslatot.

Fel kell menteni a tanulót a testnevelésórán való részvétel alól, ha mozgásszervi, belgyógyászati vagy egyéb, szakorvos által megállapított egészségkárosodása nem teszi lehetővé a gyógytestnevelés-órán való részvételét sem.

4.6. A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja, formája, magatartása és szorgalma minősítésének elvei.

Egész évben történő folyamatos tanórai ellenőrzés történjen, amely során a pedagógus, tanuló és szülő lemérheti az előrehaladást, a felmerülő nehézségeket.

Az értékelés minden esetben előremutató legyen.

4.6.1. A tanuló tanulmányi munkája

Az ellenőrzés során a tantárgy jellegétől függően szóbeli, írásbeli illetve gyakorlati formának is jelen kell lennie, be kell építeni az ellenőrzési folyamatba a digitális technológia által biztosított lehetőségeket. Ezek közül a pedagógus maga választja ki és tervezi meg az ellenőrzés formáját a tantárgynak és a feldolgozásra került tananyagnak megfelelően, ügyelve az arányokra.

Az első évfolyamon és a második évfolyam félévéig tanév közben a tanulók értékelése félévente két-két alkalommal szövegesen történik, melyről a szülőt minden esetben tájékoztatni kell. Az első évfolyamon félévkor és tanév végén, a második évfolyamon félévkor a „megfelelt”; „jól megfelelt”; „kiválóan megfelelt”, „felzárkóztatásra szorul” minősítést alkalmazza a pedagógus, emellett a tanuló munkájáról szöveges értékelést készít.

A második. évfolyam második félévétől a nyolcadik. évfolyam év végig tanév közben a tanulók értékelése minden tantárgyból érdemjegyekkel, 1-5-ig tartó számskálán történik. Attól függően, hogy a tanuló milyen módon adott számot munkájáról, tudásáról az érdemjegyek különbözőek. A témazáró dolgozatok eredményét a naplóba és tájékoztató füzetbe piros tollal, az órai munkára, gyűjtőmunkára adott érdemjegyeket a naplóba és tájékoztató füzetbe zöld színű tollal, a többi érdemjegyet a naplóba és tájékoztató füzetbe kék színű tollal kell bejegyezni.

A második. évfolyam év végén és a 3- 8. évfolyam félévkor és év végén a tanulók tudásának értékelése osztályzattal történik: jeles vagy a követelmények kiemelkedő teljesítése esetén kitűnő (5); jó (4); közepes (3); elégséges (2); elégtelen (1).

A tanulói teljesítmény folyamatos értékelése érdekében a tanulóknak minden tantárgyból havonta legalább egy érdemjeggyel rendelkezniük kell. Kivételt képeznek ez alól a heti egy órában tanított tantárgyak, ahol legalább négy érdemjegyet kell szereznie a tanulóknak a félévenként az osztályzat kialakításához.

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt a pedagógusok az tájékoztató füzetben keresztül értesítik. Az osztályfőnök havonta átnézi az ellenőrző könyv bejegyzéseit, a hiányosságokat pótolja.

A félévkor és év végén kialakított osztályzat és értékelés minden esetben gondos pedagógiai mérlegelés eredménye, ahol figyelembe veszi a pedagógus a tanév során kapott érdemjegyeket, azok jellegét, különös tekintettel a témazáró dolgozatok eredményeire, a tanuló fejlődését az adott tantárgyból, önállóságát, érdeklődését.

Az egyes tanulók értékelését a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, az osztályfőnök javaslata alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

4.6.2. A tanulók magatartásának és szorgalmának követelményeit a tantestület

állapítja meg, és azt a tanév elején a szülőkkel és nevelőkkel ismertetni kell.

A tanulók magatartásának és szorgalmának minősítésében részt vesz az adott osztály közössége, az osztályfőnök és az ott tanító pedagógusok.

A magatartás minősítése: példás (5); jó (4); változó (3); rossz (2).

A magatartás minősítésének – az életkori sajátosságokat figyelembe véve – ki kell fejeznie a közösséghez való viszonyt, a magaviseletet, a tanuláshoz, munkához való

hozzáállást, a felelősségérzetet, a hangnemet, és azt, hogy a tanuló milyen elismerésben ill. elmarasztalásban részesült.

Példás(5) az a tanuló, aki

- a házirendet és az iskola munkarendjét betartja és társait is erre ösztönzi
- viselkedése a felnőttekkel és társaival szemben udvarias, humánus és segítőkész
- közösségi megbízatásokban kezdeményező, azokat önállóan végrehajtja
- pontos, fegyelmezett
- nincs figyelmeztetése, igazolatlan órája

Jó (4) az a tanuló, aki

- a házirendet és az iskola munkarendjét betartja
- viselkedése a felnőttekkel és társaival szemben udvarias, humánus és segítőkész
- közösségi megbízatásokban végrehajtja
- pontos, fegyelmezett
- nincs fegyelmi büntetése, igazolatlan órája

Változó (3) az a tanuló, aki

- a házirendet és az iskola munkarendjét nem minden esetben tartja be
- viselkedése a felnőttekkel és társaival szemben változó
- közösségi megbízatások végrehajtásában csak alkalmanként vesz részt
- iskolai magatartása több ízben komolyabb kifogásra ad okot
- rendelkezik figyelmeztetéssel, fegyelmi büntetéssel, de igazolatlan mulasztása nincs

Rossz (2) az a tanuló, aki

- a házirendet és az iskola munkarendjét sorozatosan megsérti
- viselkedése a felnőttekkel és társaival erősen kifogásolható
- a közösségre rossz hatással van, akadályozza az iskolai nevelést, oktatást
- iskolai magatartása több ízben komolyabb kifogásra ad okot
- rendelkezik figyelmeztetéssel, fegyelmi büntetéssel, igazolatlan mulasztással
- a figyelmeztetések ellenére sem mutat fejlődést

A szorgalom minősítése: példás (5); jó (4); változó (3); hanyag (2).

A szorgalom minősítésénél figyelembe kell venni az egyéni képesség és teljesítmény viszonyát, a munkavégzést, a kötelességtudatot, a rendszerességet és a pontosságot, valamint a tanulmányi munkára befolyást gyakoroló életkörülményeket.

Példás (5) az a tanuló, akinek

- munkavégzése pontos, céltudatos, megbízható, önálló
- minden tantárgyat képességeinek megfelelően tanul
- felkészülése pontos, precíz
- érdeklődő, önkéntesen többletfeladatot vállal
- részt vesz egyéb foglalkozásokon, versenyeken

Jó (4) az a tanuló, akinek

- munkavégzése pontos, céltudatos, megbízható, többnyire önálló
- minden tantárgyat képességeinek megfelelően tanul, de érdeklődése az iskolai tananyag tartalmán belül marad
- az órákra készül, figyel
- többletfeladatot, egyéb foglalkozásokon, versenyeken való részvételt nem vagy csak ritkán vállal

Változó (3) az a tanuló, akinek

- munkavégzése ingadozó, időszakosan dolgozik, olykor figyelmetlen, pontatlan
 - nem tanul képességeinek megfelelően
 - önállóan, csak utasításra kezd munkához, nem ellenőrzi magát, figyelmetlen
 - felszerelése alkalmanként hiányzik, feladatait nem készíti el
- hanyag (2) az a tanuló, akinek
- munkavégzése megbízhatatlan, pontatlan, figyelmetlen
 - ismeretszerzésben passzív, önállóan, nehezen kezd munkához, nem ellenőrzi magát
 - nem tanul képességeinek megfelelően
 - felszerelése hiányos, feladatait nem készíti el
 - nem törődik kötelességeivel, érdektelenség, közöny jellemzi

A magatartást és szorgalmat minden hónap végén az osztályfőnök és az osztályközösség érdemjeggyel értékeli, az osztályfőnök jegyzi be az ellenőrző könyvbe.

A magatartás és szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg.

A magatartás és szorgalom értékelése egymástól független. Ha a nevelőtestület álláspontja a minősítések megítélésében különböző szavazással kell dönteni.

4.7. Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

4.7.1. Csoportbontások

Iskolánkban a heti óraszám egy részében 4-8. osztályban, csoportbontásban tanítjuk az angol nyelvet, az informatikát, a magyar nyelvet és a matematikát.

Amennyiben az osztály összetétele, a tantárgy oktatásának eredményessége megkívánja, bizonyos esetekben más tantárgyak bontására is sor kerülhet.

Célunk ezzel, a hatékonyság növelése, az ismereteket alaposabb elmélyítése, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

Az egyéb foglalkozások indításának elvei, feltételei:

- tartalma, követelménye legyen összefüggésben a pedagógiai program cél – és feladatrendszerével;
- biztosított legyen a személyi, tárgyi és eszközrendszer a képzés teljes idejére.

A tanév során a tanítás és tanulás megszervezésében meghatározó tényező a gyermekek érdeke, valamint az alaptevékenység hatékonysága.

4.7.2. Egyéb foglalkozások

Az iskolában a tanulók számára az alábbi szabadon választható foglalkozások működnek:

Felzárkóztató foglalkozások :

1-4. osztályban osztályonként, 5-8. osztályban tantárgyanként a rendelkezésre álló órakeret terhére.

Szakköri foglalkozások :

— Énekkar	1-8. osztály
— Angol nyelv	3-8. osztály
— Matematika	5-8. osztály

— Magyar nyelv 5-8. osztály

Sport foglalkozások:

— Tömegsport foglalkozások 1-8. osztály
— Labdarúgás (fiú – lány) 1-8. osztály
— Atlétika (fiú-lány) 1-8. osztály
— Kézilabda (lány) 1-8. osztály

Az iskola külső partnerekkel történő megállapodás alapján további tehetségfejlesztő sportfoglalkozásokon történő részvétel lehetőségét is kínálja a diákoknak.

Egyéb iskolai programok :

— Táborok 1-8. osztály
— Kirándulások 1-8. osztály
— Túrák 1-8. osztály
— Erdei iskola programok 7-8. osztály
— Múzeumpedagógiai foglalkozások 1-8. osztály
— Versenyek, vetélkedők 1-8. osztály
— Műhelygyakorlat 1-8. osztály

A egyéb foglalkozásokra való jelentkezés önkéntes, melyekre a jelentkezés a tanév elején történik, és a foglalkozás időtartamára szól. A jelentkezés után a foglalkozásokon való részvétel kötelező. A foglalkozások egy része lehet részben vagy teljesen önköltséges.

4.8. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

4.8.1. Alapelvek, jövőkép

A környezeti- és egészségnevelés alapelvei közül az alábbiakat kiemelten kell kezelnünk:

- a fenntartható fejlődés;
- a kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések;
- a helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései;
- alapvető emberi szükségletek;
- emberi jogok;
- demokrácia;
- elővigyázatosság;
- biológiai és társadalmi sokféleség;

A diákok számára olyan oktatást kell az iskolánknak biztosítani, amelyben hangsúlyt kapnak az erkölcsi kérdések az egészséges és a környezettudatos életmód. Interaktív módszerek segítségével kreatív, együttműködésre alkalmas, felelős magatartást kialakító, döntéshozásra, konfliktus-kezelésre és megoldásra képes készségeket kell kialakítanunk. Mindezek megkívánják az új értékek elfogadtatását, kialakítását, megszilárdítását és azok hagyománnyá válását.

A fenti célok csak úgy valósíthatók meg, ha hatékony tanulási, tanítási stratégiákat tudunk kialakítani.

A célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése a diákokban. Ilyenek például:

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás;
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód;
- kreativitás;
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód;
- vitakészség, kritikus véleményalkotás;
- kommunikáció, média használat;
- konfliktuskezelés és megoldás;
- állampolgári részvétel és cselekvés;
- értékelés és mérlegelés készsége.

4.8.2. Az intézmény céljai

- az egészségnevelési program elkészítése;
- a tantestület tagjainak megnyerése a környezeti nevelési munkához;
- tantestületen belüli továbbképzés szervezése, a környezeti nevelés és mentálhigiéne módszereinek bemutatása;
- új irodalmak feldolgozásán alapuló foglalkozások szervezése: témanap;
- iskolanap szervezése az egész iskolai közösség számára;
- évfolyamonként erdei iskolai programok szervezése, megvalósítása;
- drog-prevenációs program folytatása;
- osztályfőnöki órák környezetvédelmi témában,
- a szakórákon minden lehetőség megragadása a környezeti nevelésre (pl. ember és környezete, kapcsolatok, természetismeret, a természet állapotának mérési módszerei);
- a hétköznapi környezeti problémák megjelenítése a szakórákon (a környezetszennyezés hatása a természeti-, és az épített környezetre, az emberre);
- interaktív módszerek kipróbálása, alkalmazása (csoportmunka, önálló kísérlet, problémamegoldó gondolkodást fejlesztő feladatok);
- tanórán kívüli szakórák szervezése;
- természetvédelmi versenyekre felkészítés;
- multimédiás módszerek alkalmazása szakórákon;
- a számítógép felhasználása a tanórákon.
- IKT eszközök használata
- Rekreációs foglalkozások
- Életmód sportok népszerűsítése

4.8.3. A környezeti és egészségnevelés színterei iskolánkban

Az általános iskolai nevelés-oktatás tartalmi kereteit a Nemzeti Alaptanterv határozza meg. A műveltségterületek alapján kialakított tantárgyi rendszerünk biztosítja, hogy a környezeti és egészségnevelés szakmai tartalma, konkrét feladatai és az alkalmazott módszerek, eszközök – az életkori sajátosságoknak megfelelően - minden oktatott tantárgy és modul tartalmában megjelenjenek. A minden pedagógus munkájában megjelenő – környezeti és egészségnevelést szolgáló - közös feladatok a tanítási órák keretében:

- A belső intézményi szabályzatok, a Házirend fogalmainak, előírásainak megismertetése
- Tanulásmódszertan tanítása
- Könyvtárhasználat
- Felvilágosító előadások, tájékoztatók szervezése (illem, viselkedéskultúra, egészséges életmód, táplálkozás, mentálhigiéne, környezetkultúra, stb.)
- Rendhagyó tanítási órák szervezése (Állatkerti, múzeumi, színházi, irodalmi, zenei, történelmi, ásványtani, stb.)
- Tanév eleji és végi mérések lebonyolítása (A diákok egészségi állapotának felmérése neveltségi szint, tanulási szokások,)
- Osztályfőnöki, szaktanári beszámolók a tantervi feladatok megvalósításáról, az elért eredményekről, fejlesztendő területekről

A Nemzeti Alaptanterv kiemelt fejlesztési feladatainak megvalósításával tovább erősítjük a tantárgyközi kapcsolatokat, a tanulók rendszerszemléletének fejlesztését.

4.8.3.1. A környezeti nevelés színterei iskolánkban

Tanórán

A tanórákon hozzárendeljük az adott témához a megfelelő környezetvédelmi, egészségvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekhez a diákoknak is köze van. Különböző interaktív módszereket használva adjuk át az ismereteket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés is. A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeit is felhasználjuk, alkalmazzuk. Így az élményszerű tanításra lehetőség nyílik. Fontosnak tartjuk, hogy a diákjaink komoly elméleti alapokat szerezzenek, mert véleményünk szerint így lehet csak okosan, átgondoltan harcolni a környezet megóvásáért.

Tanórán kívüli programok:

- A gyerekek olyan versenyeken indulnak, ahol a környezet- és természetvédelem fontos téma, így elmélyíthetik elméleti tudásukat
- Különböző akciókban veszünk részt:
- Az iskolában rendszeresen, különböző gyűjtési akciókat (elem-, alumínium-, használt háztartási zsiradék és papírgyűjtés) szervezünk.
- Kiállításokat rendezünk jeles alkalmakra: a Föld Napján rajz- és fotókiállítást, nyári táborokról bemutakozó, illetve az iskolánapi poszterekből összeállított kiállítást.
- Tanulóink sok környezetvédelemmel foglalkozó csoport akcióiban vállalnak komoly feladatokat. A Varangy Akciócsoportban három területen (veszélyeztetett élőhelyek kételtűinek mentése) dolgoznak diákjaink.
- A fenntartó önkormányzattal közös tervünk a Kaszapertől 7 km-re lévő Száraz-ér partján tanösvény kialakítása. A tervezett tanösvény jelentős segítséget nyújthat majd a programok szervezésében.

4.8.3.2. Az egészségnevelés színterei iskolánkban

Tanórán

Rendkívül fontos szerep jut a következő tantárgyaknak: egészségtan, biológia, természetismeret, környezetismeret, kémia, osztályfőnöki, testnevelés, földrajz.

A tantárgyak keretében ismerik meg diákjaink:

- saját testük felépítését, működését,
- az egészséges életmód szabályait,
- tájékozottságot szereznek az életmóddal kapcsolatos helyes alternatívák kiválasztásához.
- Áttekintést kapnak az emberi élet szakaszainak főbb jellemzőiről, az életfolyamatok visszafordíthatatlanságáról.
- Megismerik az élelmiszerek tápanyagtartalma és értéke közötti összefüggést.
- Az ember egészséges életműködését veszélyeztető anyagok káros hatásait.
- Az ember legfontosabb életműködései és az életműködések közti kapcsolatok
- Az egészséges életmód, és a tudatos táplálkozás fontossága
- Az egészségkárosító szokások egyéni és társadalmi hátrányai
- A rendszeres testmozgás szükségessége
- A betegségmegelőzés, a védőoltások egyéni és közösségi – társadalmi szükségessége
- A testi és mentális egészségre káros anyagoktól való tartózkodás szükségessége
- Az egészséget veszélyeztető tényezők felismerése, a megelőzés szükségessége

4.8.4. Testnevelés, tömegsport foglalkozások alapvető céljai:

- A diákok ismerjék meg a mozgástevékenységnek és a sportolásnak az egészséges életmódban betöltött szerepét;
- rendszeresen végezzenek testedzést,
- segítse, a testi -, lelki- és szociális fejlődésüket,
- becsüljék társaik teljesítményét,
- a rendszeres fizikai aktivitás váljék magatartásuk részévé
- igényeljék a természet közelségét, értékeljék, becsüljék és óvják a környezetet
- a higiénia fontosságának tudatosítása
- prevenció: tartásjavítás – a számítógép előtti sok ülés következménye a gyenge hátizomzat
- az önálló bemelegítés alapelveinek megismerése
- a keringési rendszer edzése – a módszerek elsajátítása
- önállóan hajtsanak végre relaxációs gyakorlatokat
- a sportszerű szurkolás megtanulása,

Tanórán kívüli programok:

Iskolánk tanulói rendszeresen részt vesznek:

- A minden évben megrendezésre kerülő egészséghónap vetélkedőin
- A helyi, illetve megyei szintű sportversenyeken

4.9. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Néhány társadalmi csoport, így különösen a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek számtalan hátrányt szenvednek el mindennapi életük során. Mindannyiunk feladata,

hogyan helyzetük javuljon, az iskolai oktatás esélyt biztosítson számukra a jövőjükre nézve.

Ennek érdekében intézményünkben a következő feladatokat határozzuk meg:

- A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára működtetjük az integrációs programot;
- Fokozottan figyelemmel kísérjük a gyermekek szociális helyzetét a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős kolléga irányításával;
- Korszerű módszerek, eszközök, eljárások segítségével igyekszünk elérni jobb tanulmányi eredmények;
- Segítjük a lemaradó, esetlegesen bukott tanulókat;
- Igyekszünk mindent elkövetni a közösség elfogadó szemléletének alakításában, a beilleszkedésben;
- A pedagógusok elfogadó, segítő szándékával patronáljuk tanulóinkat az élet minden területén;
- Megfelelő szakemberek segítségével (pszichológus; gyógypedagógus) segítjük a problémák megoldását;
- Programokat, projekteket szervezünk (életmód, mentálhigiéné, közösségi);
- Kapcsolatot tartunk a szülőkkel;
- Kapcsolatot tartunk olyan szervezetekkel, melyek segítségünkre lehetnek;
- Anyagi segítséget kaphatnak a törvény, a helyi önkormányzat, vagy pályázati forrásból: ingyenes tankönyvellátás, ingyenes étkezés, integrációs program kínálat lehetőségei, az iskola kezdeményezésére nyújtott önkormányzati segélyek, támogatások, támogatás kirándulásokra, nyári napközis programokra, táborozásra.

4.10. A tanulók jutalmazásával összefüggő, a magatartás és szorgalom értékeléséhez és minősítéséhez kapcsolódó elvek

4.10.1. A tanulók dicsérete és jutalmazása

A dicséret és a jutalmazás elvei

Azt a tanulót, aki tanulmányi munkáját képességeihez mértén kiemelkedően végzi, aki kitartó szorgalmat, vagy példamutató magatartást tanúsít, illetve hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez - az iskola dicséretben részesítheti, illetve jutalmazhatja.

Az intézmény jutalmazhatja a megyei szintű különböző versenyek I-III helyezettjeit, az országos versenyek helyezettjeit.

A dicséret formái

Iskolánkban elismerésként a következő dicsérek adhatók:

Év közben:

- szaktanári dicséret szóban és írásban
- szaktanári dicséret ellenőrzőbe írva
- osztályfőnöki dicséret ellenőrzőbe írva
- év végén bizonyítványba írt szaktanári dicséret
- év végén bizonyítványba írt általános dicséret (a megjegyzések rovatba)
- oklevél
- jutalomkönyv
- igazgatói dicséret az iskola ifjúsága előtt
- nevelőtestületi dicséret

Az egész évben kiemelkedő munkát végző tanuló tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba be kell vezetni. Ezek a tanulók a tanév végén, könyvekkel és oklevéllel jutalmazhatók. A jutalmak odaítéléséről a nevelőtestület véleményének meghallgatása után az intézményvezető dönt, illetve a versenyeredmények alapján történik.

A különböző területeken a legkiemelkedőbb teljesítményt nyújtó diákok fényképei elhelyezésre kerülnek az iskola „Dicsőség-fáján”.

A dicséretek a szaktanár és az osztályfőnök köteles a naplóban és a tájékoztató füzetben is rögzíteni.

4.10.2. A tanulók fegyelmezése

Fegyelmező intézkedések

Ha a tanuló vét a házirend szabályai ellen, fegyelmező eljárásban részesül.

A fegyelmező eljárás módjai:

- ügyeletesi figyelmeztetés
- szaktanári figyelmeztetés írásban;
- osztályfőnöki figyelmeztetés szóban
- osztályfőnöki figyelmeztetés írásban
- igazgatói figyelmeztetés írásban
- igazgatói megrovás írásban
- nevelőtestületi intés írásban

Ha a tanuló a kötelességeit vétken és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető. A közoktatási törvény 76., 77. §-a szabályozza a tanulók fegyelmi és kártérítési felelősségét.

A tanuló fegyelmi felelőssége

Ha a tanuló a kötelességeit vétken és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás alapján indokolt írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.

A fegyelmi eljárás megindításáról a tanuló szüleit értesíteni kell.

A tanuló az eljárást követően a következő büntetéseket kaphatja:

- figyelmeztetés
- intés
- megrovás, szigorú megrovás
- áthelyezés másik iskolába

4. 11. Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének rendje

4.11.1. Elvek:

- Bejelentés nélküli témazáró dolgozatot nem íratunk.
- Egy napon lehetőleg nem íratunk két tantárgynál több tárgyból témazáró dolgozatot.
- A félévi és tanév végi minősítés nem alakítható ki csak írásbeli számonkérés alapján született érdemjegyekből azokból a tantárgyakból, amelyek alkalmasak a szóbeli kifejezőkészség fejlesztésére.
- A diákok írásbeli dolgozatait, beszédett füzetét, beadott munkáját rövid időn belül értékelni, javítani kell: ellenkező esetben annak – fontosabb – visszajelzés jellege háttérbe szorul „jegyszerző” funkciója mögött.

— Az értékelésre beadott tanulói munkák (házi dolgozatok, tanulói kutatómunkák anyaga) a tanulók „szellemi termékei”, azokat vissza kell adni a készítőiknek, illetve csak a tanuló engedélyével őrizheti meg azokat a pedagógus. Kivételt képeznek ez alól a témazáró dolgozatok.

4.12. Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

4.12.1. A házi feladat célja:

- újra feldolgozni, elmélyíteni, rögzíteni az órán tanultakat;
- készségszintig gyakorolni a tanult algoritmusokat;
- önálló kutatómunkát végezni valamely témában;
- alkotómunkát végezni valamely témában.

4.12.2. Elvek:

- Házi feladatot öncélúan nem adunk (azaz ha a fenti célok egyikét sem szolgálja).
- A házi feladat mennyiségének meghatározásánál mindenkor figyelembe kell venni, hogy a tanulónak naponta 5-6 órája van, és minden órán tűznek ki a számára kötelezően megoldandó feladatot.
- Csak olyan feladat adható kötelező jelleggel, amelynek megoldására valamennyi tanuló képes. (Ha ez a csoport heterogén tudásszintje miatt nem lehetséges, akkor a házi feladatnak legyen differenciált.)
- A házi feladatot mindig részben vagy teljesen (minden diákra, illetve feladatra vonatkozóan) ellenőrizni kell.
- Az el nem készített, illetve hibás, hiányos házi feladat értékelésekor különbséget kell tenni a mulasztás okai szerint:
 - nem büntetjük a tanulót, ha a mulasztás, hiány, hiba a feladat vagy annak alapjául szolgáló anyag nem értéséből fakad;
 - meg kell adni a tanulónak a házi feladat pótlásának lehetőségét, ha önhibáján kívül (igazolt betegség) mulasztotta azt el;
 - a hanyagságból elmulasztott írásbeli feladat nem „értékelhető” elégtelennel. (Érdemjegyet csak tudásra adunk. Az el nem készített feladattal tudásszint nem mérhető. A házi feladat elvégzésének hanyagságból történő elmulasztását pedagógiai eszközökkel és módszerekkel lehet és kell büntetni. Ez lehet feleltetés, a házi feladathoz hasonló feladat dolgozat formájában történő megíratása, pótfeladat kitűzése, stb.)
- Az önálló kutatómunkát, a kötelező tananyagon kívüli ismereteket kívánó feladatok elvégzését – a befektetett munka arányában – jutalmazni kell.
- Tanítási szünet idejére legfeljebb annyi kötelező házi feladat adható, amennyi egyik óráról a másikra szokásos. Gyakorló feladatokat jelölhet ki a pedagógus a diák számára.
- A nagyobb elmélyülést, több időt igénylő feladatok kitűzésekor (könyvtári vagy internetes kutatómunka, modellkészítés, képzőművészeti alkotás, technikai eszköz készítése, forráselemzés) az elkészítés határidejét különös gonddal, a tanulók egyéb kötelezettségeire tekintettel kell megállapítani.

A tantervi anyagot meghaladó mennyiségű vagy mélységű ismereteket kívánó feladatokat (pl. versenyfeladatok) csak annak a diáknak lehet kötelezően előírni, aki a versenyzést, illetve az önálló kutató vagy más jellegű alkotómunkát *önként vállalta*.

4.13. A tanuló magasabb évfolyamba lépésének feltételei

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból sikeresen teljesítette.

Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben a megismétlésre kerülő évfolyamról nem kap bizonyítványt a tanuló. A szülő kérésére az iskola magasabb évfolyama is megismételhető legfeljebb egy alkalommal.

Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja.

A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A 2–8. évfolyamon az elégséges év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a tovább haladáshoz. Ha a tanuló a 2–8. évfolyamon a tanév végén legfeljebb három tantárgyból nem felelt meg, vagy elégtelen osztályzatot szerzett, a következő tanév kezdete előtt – augusztus 15-től és 31 között – javítóvizsgát tehet.

A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- ha a jogszabály által megengedett időnél többet mulasztott, valamint a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- a tanuló a félévi, illetve év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

4.14. A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztési programja

A fejlesztő program az integrációt segítő sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésére, nevelésére irányul. A nevelőtestület minden évben a munkaterv készítésekor írja meg, s meghatározzák benne az anyagi kereteket is, s összefoglalják a célokat és fejlesztéseket.

Az alapidokumentumokban megfogalmazott fejlesztési feladatok a sajátos nevelési igényű gyermekekre / tanulókra is érvényesek az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével (adekvát terhelés), a komplexitás és az integrációs elv alkalmazásával.

4.14.1. A habilitációs, rehabilitációs tevékenység közös céljai és feladatai

- A hiányzó/sérült funkciók:
- helyreállítása,
- újak kialakítása,
- a meglévő ép funkciók bevonása a hiányok pótlása érdekében,
- a funkciók egyensúlyának kialakítása,
- a szükséges speciális eszközök elfogadtatása, használatának megtanítása,
- az egyéni sikereket segítő tulajdonságok, funkciók fejlesztése

4.14.2. A habilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők

- A fogyatékoság típusa, súlyossága

- A fogyatékoság kialakulásának, diagnosztizálásának és a speciális ellátás megkezdésének ideje.
- A gyermek, tanuló
- életkora,
- pszichés és egészségi állapota,
- rehabilitációs műtétei,
- képességei,
- kialakult készségei,
- kognitív funkciói,
- meglévő ismeretei.

4.14.3. A társadalmi integráció kívánalmai

- lehetséges egyéni életút,
- továbbtanulás,
- pályaválasztás,
- életvitel.

4.14.4. A habilitációs, rehabilitációs fejlesztés feltételei

- időkeret felhasználás: a törvényi előírásoknak a szakértői javaslatban megfogalmazottak szerint történik.
- az iskola rendelkezik gyógypedagógussal, fejlesztő pedagógussal, mentálhigiénés szakemberrel.
- a tanulók fejlesztő foglalkozásokon (egyénileg és kiscsoportban), tanítási órán differenciált munkaformában sajátítják el a képességeket.
- az iskola biztosítja a külön termet, csoportszobát a fejlesztő foglalkozásokhoz különféle fejlesztő eszközökkel, játékokkal.
- a foglalkozások a tanulók fejlődése egyéni fejlesztési lapon nyomon követhetők. A fejlesztésben részt vevő pedagógusok félévente kétszer értékelik az eredményeket, erről a szülő írásban értesítést kap.

4.14.5. Kapcsolatok

A gyermekek érdekében folyamatos kapcsolattartásra törekszünk a Mezőkovácsházi Nevelési Tanácsadó munkatársaival, a békéscsabai Rehabilitációs képességeket vizsgáló intézménnyel.

A szülőket folyamatosan tájékoztatjuk gyermekük fejlődéséről a tájékoztató füzet útján, személyes megbeszélések, szülői értekezletek alkalmából.

5. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

5.1. Legitimációs záradék

A Mátyás Király Katolikus Általános Iskola és Óvoda pedagógiai programját a nevelőtestület felülvizsgálta, átdolgozta 2020. április 30-án.

Jelen pedagógiai program az intézmény fenntartójának, a Szeged-Csanádi Egyházmegye jóváhagyásával lép hatályba, és a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben vezetjük be. Módosítás csak a nevelőtestület elfogadásával és a fenntartó jóváhagyásával lehetséges.

Az intézmény pedagógiai programja, nyilvános, minden érdeklődő számára elérhető, megtekinthető. Egy-egy példánya a következő helyeken található meg:

- az iskola fenntartójánál
- az intézmény vezetőjénél és az igazgatóhelyettesnél
- az óvoda vezetőjénél
- az iskola irattárában
- az könyvtárban
- az iskola tanári szobájában

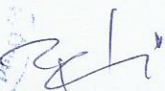
Az pedagógiai programot az intézmény honlapján nyilvánosságra hozzuk.

Az óvodapedagógus, pedagógus a szülők részére szülői értekezlet keretében, a tanulók részére osztályfőnöki órán ad tájékoztatást a pedagógiai programról.

A szülők a megelőző tanév végén a honlapon, illetve az osztályfőnököktől tájékoztatást kapnak azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükség lesz. Tájékoztatjuk őket továbbá az iskolától kölcsönözhető tankönyvekről, taneszközökről, valamint arról is, hogy az iskola milyen segítséget tud nyújtani a szülői kiadások csökkentéséhez.

Kaszaper, 2020. augusztus 31.

Béres Károlyné
igazgató

5.2. Ratifikációs záradék

I.

Jegyzőkönyv

A Mátyás Király Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programját a módosításokkal egységes szerkezetben a nevelőtestület 2020. szeptember 1-én 100 % arányban elfogadta.

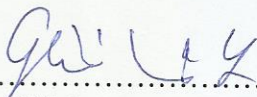
1.	Béres Károly	<i>Béres K</i>
2.	Béres Károlyné	<i>Béres K</i>
3.	Béres Máté	<i>Béres Máté</i>
4.	Besenyei-Bodnár Beáta	<i>Besenyei-Bodnár Beáta</i>
5.	Boborné Kiss Melinda	<i>Boborné Kiss Melinda</i>
6.	Czankné Gigacz Nóra	<i>Czankné Gigacz Nóra</i>
7.	Csatlós József	<i>Csatlós József</i>
8.	Erdélyi Mariann	<i>Erdélyi Mariann</i>
9.	Grestyák Tünde	<i>Grestyák Tünde</i>
10.	Lengyel Edit	<i>Lengyel Edit</i>
11.	Náfrádi Bernadett	<i>Náfrádi Bernadett</i>
12.	Nagy Celesztina	<i>Nagy Celesztina</i>
13.	Oláh Ferenc	<i>Oláh Ferenc</i>
14.	Pacsika Sára	<i>Pacsika Sára</i>
15.	Papp László	<i>Papp László</i>
16.	Patyi Renáta	<i>Patyi Renáta</i>
17.	Zámboly Péterné	<i>Zámboly Péterné</i>

II.

Jegyzőkönyv

A Mátyás Király Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programját a módosításokkal egységes szerkezetbe a szülői szervezet véleményezte.

Kaszaper, 2020. augusztus 31.

.....
Szülői Szervezet képviselője

HATÁROZAT

A kaszaperi Mátyás Király Katolikus Általános Iskola és Óvoda óvodai nevelőtestülete 2023. augusztus 29-ei értekezletén úgy határozott, hogy 2023. szeptember 01-től az óvodai csoportok neve Csicsergő és Ficánka nevekre változik. Óvodai nevelőtestület a határozatot egyhangúlag elfogadta.

1.	Czankné Gigacz Nóra	<i>Czankné Gigacz Nóra</i>
2.	Hegedűs-Lippai Mónika	<i>Hegedűs-Lippai Mónika</i>
3.	Lengyel Edit	<i>Lengyel Edit</i>
4.	Patyi Renáta Adrienn	<i>Patyi Renáta Adrienn</i>

Kaszaper, 2023. augusztus 29.

.....
intézményvezető

KÉRELEM

Tárgy: Óvodai csoportok neveinek változása

Tisztelt Főigazgató Úr!

A kaszaperi Mátyás Király Katolikus Általános Iskola és Óvoda óvodai nevelőtestülete 2023. augusztus 24-ei értekezletén úgy határozott, hogy 2023. szeptember 01-től az óvodai csoportok neve Csicsergő és Ficánka nevekre változik.

Kérem a fenti módosítások jóváhagyását.

Kelt: Kaszaper, 2023. augusztus 31.

Tisztelettel:

.....
Papp László
igazgató

Jóváhagyom:

Kelt: Szeged, 2023. augusztus 31.

.....
Dr. Lipcsei Imre
főigazgató

